

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

59. sējums

2016. gada 9. jūnijs

Saturs

II Nelegislatīvi akti

REGULAS

- ★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/895 (2016. gada 8. jūnijs), ar ko Regulu (EK) Nr. 1290/2008 groza attiecībā uz *Lactobacillus rhamnosus* (CNCM-I-3698) un *Lactobacillus farciminis* (CNCM-I-3699) preparāta atļaujas turētāja nosaukumu ⁽¹⁾ 1
- ★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/896 (2016. gada 8. jūnijs) par atļauju lietot dzelzs nātrija tartrātus par lopbarības piedevu visu sugu dzīvniekiem ⁽¹⁾ 3
- ★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/897 (2016. gada 8. jūnijs), ar ko atļauj preparātu *Bacillus subtilis* (C-3102) (DSM 15544) lietot par barības piedevu dējējvistām un dekoratīvām zivīm (atļaujas turētājs *Asahi Calpis Wellness Co. Ltd.*) un ar ko attiecībā uz atļaujas turētāju groza Regulu (EK) Nr. 1444/2006, Regulu (ES) Nr. 333/2010 un Regulu (ES) Nr. 184/2011 ⁽¹⁾ 7
- ★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/898 (2016. gada 8. jūnijs) par atļauju lietot *Bacillus licheniformis* (ATCC 53757) un tā proteāzes (EC 3.4.21.19) preparātu kā barības piedevu gaļas cāļiem, dējējvistām un retāk audzētu sugu gaļas mājputniem un dējējputniem, kā arī dekoratīvājiem putniem (atļaujas turētājs *Novus Europe S.A./N.V.*) ⁽¹⁾ 11
- ★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/899 (2016. gada 8. jūnijs) par atļauju 6-fitāzi, kas iegūta no *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528), lietot par dzīvnieku barības piedevu visu sugu mājputniem un visu sugu cūkām (izņemot zīdāmus sivēnus) (atļaujas turētājs – *Danisco (UK) Ltd*) ⁽¹⁾ 15
- ★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/900 (2016. gada 8. jūnijs) par atļauju benzoscābi lietot par dzīvnieku barības piedevu sivēnmātēm (atļaujas turētājs – *DSM Nutritional Product Sp. z o. o.*) ⁽¹⁾ 18
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/901 (2016. gada 8. jūnijs), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai 21

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

LĒMUMI

- ★ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902 (2016. gada 30. maijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē (*izzinots ar dokumenta numuru C(2016) 3127*)⁽¹⁾ 23
 - ★ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/903 (2016. gada 8. jūnijs) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 3. punktu par zirgu segu, kas piesūcināta ar perimetrīnu un ko lieto, lai kontrolētu traucējošos kukaiņus zirga apkārtne⁽¹⁾ 43
 - ★ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/904 (2016. gada 8. jūnijs) atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 3. punktam attiecībā uz propān-2-olu saturošiem produktiem, kurus izmanto roku dezinfekcijai⁽¹⁾ 45
-

III Citi tiesību akti

EIROPAS EKONOMIKAS ZONA

- ★ EBTA Uzraudzības iestādes Lēmums Nr. 110/15/COL (2015. gada 8. aprīlis), ar kuru *Innovation Norway* piešķirto papildu atbalstu *Finnfjord AS* NOK 16 miljonu apmērā atzīst par nesaderīgu (Norvēģija) [2016/905] 47
- ★ EBTA Uzraudzības iestādes Lēmums Nr. 357/15/COL (2015. gada 23. septembris) izbeigt formālo izmeklēšanu par valsts atbalstu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* (Norvēģija) [2016/906] 59

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/895

(2016. gada 8. jūnijs),

ar ko Regulu (EK) Nr. 1290/2008 groza attiecībā uz *Lactobacillus rhamnosus* (CNCM-I-3698) un *Lactobacillus farciminis* (CNCM-I-3699) preparāta atļaujas turētāja nosaukumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 13. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Uzņēmums *Danisco (UK) Ltd.* saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1831/2003 13. panta 3. punktu ir iesniedzis pieteikumu, kurā ierosina mainīt atļaujas turētāja nosaukumu Komisijas Regulā (EK) Nr. 1290/2008 ⁽²⁾ par atļauju izmantot *Lactobacillus rhamnosus* (CNCM-I-3698) un *Lactobacillus farciminis* (CNCM-I-3699) preparātu.
- (2) Pieteikuma iesniedzējs apgalvo, ka tas no 2015. gada 12. novembra *Lactobacillus rhamnosus* (CNCM-I-3698) un *Lactobacillus farciminis* (CNCM-I-3699) preparāta tirdzniecības tiesības ir nodevis uzņēmumam *STI Biotechnologie*.
- (3) Ierosinātās atļaujas nosacījumu izmaiņas ir tikai administratīvas un neparedz attiecīgās piedevas jaunu novērtējumu. Par pieteikumu tika informēta Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde.
- (4) Lai minēto barības piedevu tirgotu ar jauno atļaujas turētāja nosaukumu *STI Biotechnologie*, ir nepieciešams mainīt atļaujas nosacījumus.
- (5) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Regula (EK) Nr. 1290/2008.
- (6) Nekaitīguma apsvērumi neprasa tūlītēji piemērot ar šo regulu Regulā (EK) Nr. 1290/2008 izdarīto grozījumu, tāpēc ir lietderīgi noteikt pārejas periodu, kura laikā varētu izmantot esošos piedevas, to saturošo premiksu un barības maisījumu krājumus.

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 29. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2008. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1290/2008 par atļauju kā barības piedevu lietot preparātu *Lactobacillus rhamnosus* (CNCM-I-3698) un *Lactobacillus farciminis* (CNCM-I-3699) (*Sorbiflore*) (OV L 340, 19.12.2008., 20. lpp.).

- (7) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1290/2008 pielikuma otrajā slejā vārdus “*Danisco (UK) Ltd.*” aizstāj ar vārdiem “*STI Biotechnologie*”.

2. pants

Esošos piedevas, to saturošos premiksu un barības maisījumu krājumus, kuri atbilst noteikumiem, kas bija piemērojami pirms šīs regulas stāšanās spēkā, var turpināt laist tirgū un izmantot, līdz tie izbeidzas.

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/896**(2016. gada 8. jūnijs)****par atļauju lietot dzelzs nātrija tartrātus par lopbarības piedevu visu sugu dzīvniekiem****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 1831/2003 noteikts, ka piedevu lietošanai dzīvnieku ēdināšanā ir vajadzīga atļauja, un paredzēts šādas atļaujas piešķiršanas pamatojums un kārtība.
- (2) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. pantu tika iesniegts pieteikums, lai saņemtu atļauju dzelzs nātrija tartrātiem. Minētajam pieteikumam bija pievienotas Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. panta 3. punktā prasītās ziņas un dokumenti.
- (3) Pieteikums attiecas uz atļauju dzelzs nātrija tartrātus lietot par barības piedevu visu sugu dzīvniekiem, un to prasīts klasificēt piedevu kategorijā “tehnoloģiskās piedevas”.
- (4) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (turpmāk “Iestāde”) 2015. gada 30. aprīļa atzinumā ⁽²⁾ secināja, ka, lietojot preparātu atbilstīgi ierosinātajiem lietošanas nosacījumiem, tam nav kaitīgas iedarbības uz dzīvnieku veselību, cilvēku veselību vai vidi. Iestāde arī secināja, ka preparāts var būt iedarbīgs kā pretsalīpes viela sālī. Iestāde neuzskata, ka būtu nepieciešamas īpašas prasības attiecībā uz uzraudzību pēc piedevas laišanas tirgū. Tā arī pārbaudīja ar Regulu (EK) Nr. 1831/2003 izveidotās references laboratorijas iesniegto ziņojumu par barībā esošās barības piedevas analīzes metodi.
- (5) Dzelzs nātrija tartrātu novērtējums liecina, ka Regulas (EK) Nr. 1831/2003 5. pantā paredzētie atļaujas piešķiršanas nosacījumi ir izpildīti. Tāpēc šo preparātu būtu jāļauj lietot atbilstīgi šīs regulas pielikumam.
- (6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pielikumā minēto preparātu, kas iekļauts piedevu kategorijā “tehnoloģiskās piedevas” un funkcionālajā grupā “pretsalīpes vielas”, ir atļauts lietot kā dzīvnieku barības piedevu saskaņā ar minētajā pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 29. lpp.

⁽²⁾ EFSA Journal 2015; 13(5):4114.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNKER

Piedevas identifikācijas numurs	Piedeva	Ķīmiskā formula, apraksts, analītiskās metodes	Dzīvnieku suga vai kategorija	Maksimālais vecums	Minimālais saturs	Maksimālais saturs	Citi noteikumi	Atļaujas beigu datums
					mg aktīvās vielas/kg NaCl			

Tehnoloģiskās piedevas: pretsalīpes vielas

1i534	Dzelzs nātrijs tartrāti	<i>Piedevas sastāvs</i> Preparāts, kas sastāv no nātrijs tartrātu kompleksu veidošanas produktiem ar dzelzs (III) hlorīdu ūdens šķīdumā ≤ 35 % no kopējās masas <i>Aktīvās vielas raksturojums</i> Dzelzs (III) kompleksu veidošanas produkts, kas sastāv no D(+)-, L(-)- un mezo-2,3-dihidroksibutāndi-skābēm Attiecība: dzelzs pret mezotartrātu 1:1; Attiecība: dzelzs pret tartrātu izomēru summu 1:1.5 CAS numurs: 1280193-05-9 $\text{Fe}(\text{OH})_2\text{C}_4\text{H}_4\text{O}_6\text{Na}$ Hlorīds: ≤ 25 % Oksalāti: ≤ 1,5 %, izteikti kā skābeņskābe Dzelzs: ≥ 8 % dzelzs (III) <i>Analīzes metode ⁽¹⁾</i> Kvantitatīva mezotartrāta un D(-), L (+)-tartrātu noteikšana barības piedevā: — augstas izšķirtspējas šķidruma hromatogrāfija ar refrakcijas koeficienta noteikšanu (HPLC-RI) Kopējā dzelzs daudzuma kvantitatīva noteikšana barības piedevā: — induktīvi saistītas plazmas atomemisijas spektrometrija (ICP-AES) – EN 15510 vai	Visu sugu dzīvnieki	—	—	—	1. Piedevu drīkst izmantot tikai nātrijs hlorīdā (NaCl). 2. Mazākā ieteicamā deva: 26 mg dzelzs nātrijs tartrātu/kg NaCl (kas atbilst 3 mg dzelzs/kg NaCl). 3. Maksimālā ieteicamā deva: 106 mg dzelzs nātrijs tartrātu/kg NaCl.	2026. gada 29. jūnijs
-------	-------------------------	--	---------------------	---	---	---	--	-----------------------

Piedevas iden- tifikācijas numurs	Piedeva	Ķīmiskā formula, apraksts, analītiskās metodes	Dzīvnieku suga vai kategorija	Maksimālais vecums	Minimālais saturs	Maksimālais saturs	Citi noteikumi	Atļaujas beigu datums
					mg aktīvās vielas/kg NaCl			
		— induktīvi saistītas plazmas atomemisijas spek- trometrija pēc augstspiediena mineralizācijas (ICP-AES) – EN 15621, vai — induktīvi saistītas plazmas atomemisijas spek- trometrija (ICP-AES) – EN ISO 11885, vai — atomabsorbcijas spektrometrija (AAS) – EN ISO 6869, vai — stomabsorbcijas spektrometrija (AAS) – Komi- sijas Regula (EK) Nr. 152/2009 ⁽²⁾; kā arī Kopējā nātrija daudzuma kvantitatīvai noteikšanai barības piedevā: — induktīvi saistītas plazmas atomemisijas spek- trometrija (ICP-AES) – EN 15510 vai — induktīvi saistītas plazmas atomemisijas spek- trometrija pēc augstspiediena mineralizācijas (ICP-AES) – EN 15621, vai — induktīvi saistītas plazmas atomemisijas spek- trometrija (ICP-AES) – EN ISO 11885, vai — atomabsorbcijas spektrometrija (AAS) vai EN ISO 6869; kā arī Kopējā hlora daudzuma kvantitatīvai noteikšanai barības piedevā: — titrimetrija –Regula (EK) Nr. 152/2009 vai ISO 6495.						

⁽¹⁾ Sīkāka informācija par analītiskajām metodēm atrodama references laboratorijas tīmekļa vietnē: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

⁽²⁾ Komisijas 2009. gada 27. janvāra Regula (EK) Nr. 152/2009, ar ko nosaka paraugu ņemšanas un analīzes metodes barības oficiālajai kontrolei (OV L 54, 26.2.2009., 1. lpp.).

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/897**(2016. gada 8. jūnijs),****ar ko atļauj preparātu *Bacillus subtilis* (C-3102) (DSM 15544) lietot par barības piedevu dējējvistām un dekoratīvām zivīm (atļaujas turētājs *Asahi Calpis Wellness Co. Ltd.*) un ar ko attiecībā uz atļaujas turētāju groza Regulu (EK) Nr. 1444/2006, Regulu (ES) Nr. 333/2010 un Regulu (ES) Nr. 184/2011****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu un 13. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 1831/2003 noteikts, ka piedevu lietošanai dzīvnieku ēdināšanā ir vajadzīga atļauja, un paredzēts šādas atļaujas piešķiršanas pamatojums un kārtība.
- (2) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. pantu tika iesniegti preparāta *Bacillus subtilis* (C-3102) atļaujas pieteikumi. Pieteikumiem bija pievienotas Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. panta 3. punktā prasītās ziņas un dokumenti.
- (3) Minētie pieteikumi attiecas uz atļauju preparātu *Bacillus subtilis* (C-3102) lietot par barības piedevu visiem dējējputniem un dekoratīvām zivīm, klasificējot to piedevu kategorijā “zootehniskās piedevas”.
- (4) Ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 1444/2006 ⁽²⁾ minēto preparātu jau tika atļauts lietot par barības piedevu gaļas cāļiem, ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 333/2010 ⁽³⁾ – sivēniem un ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 184/2011 ⁽⁴⁾ – dējējvistu cāļiem, tītariem, [saimnieciski] mazāk nozīmīgu sugu putniem, citiem dekoratīviem un medījamiem putniem.
- (5) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (“iestāde”) 2015. gada 28. septembra ⁽⁵⁾ un 2015. gada 11. novembra ⁽⁶⁾ atzinumā secinājusi, ka, ievērojot ierosinātos lietošanas nosacījumus, preparāts *Bacillus subtilis* (C-3102) nevarētu kaitīgi ietekmēt dzīvnieku veselību, cilvēka veselību vai vidi. Tā secināja, ka, ievērojot ierosināto lietošanas nosacījumu, piedeva var būt efektīvs līdzeklis, lai visā dēšanas periodā samazinātu barības daudzumu, kas nepieciešams, lai saražotu vienu olu vienību (pēc masas). Turklāt iestāde secināja, ka piedeva var uzlabot dekoratīvo zivju augšanas rādītājus un barības izlietojumu. Tā uzskata, ka nav vajadzības noteikt īpašas prasības uzraudzībai pēc piedevas laišanas tirgū. Tā pārbaudīja arī ar Regulu (EK) Nr. 1831/2003 izveidotās references laboratorijas iesniegto ziņojumu par barībā esošās barības piedevas analīzes metodi.
- (6) Preparāta *Bacillus subtilis* (C-3102) novērtējums liecina, ka Regulas (EK) Nr. 1831/2003 5. pantā paredzētie atļaujas piešķiršanas nosacījumi ir izpildīti. Tāpēc šo preparātu būtu jāļauj lietot, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 29. lpp.⁽²⁾ Komisijas 2006. gada 29. septembra Regula (EK) Nr. 1444/2006 par *Bacillus subtilis* C-3102 (*Calsporin*) kā dzīvnieku barības piedevas izmantošanas atļauju (OV L 271, 30.9.2006., 19. lpp.).⁽³⁾ Komisijas 2010. gada 22. aprīļa Regula (ES) Nr. 333/2010 par atļauju jaunā veidā izmantot *Bacillus subtilis* C-3102 (DSM 15544), lai lietotu to kā barības piedevu atšķirīgiem sivēniem (atļaujas turētājs *Calpis Co. Ltd.*, Japāna, ko Eiropas Savienībā pārstāv *Calpis Co. Ltd.* Eiropas pārstāvniecības birojs) (OV L 102, 23.4.2010., 19. lpp.).⁽⁴⁾ Komisijas 2011. gada 25. februāra Regula (ES) Nr. 184/2011 par atļauju izmantot *Bacillus subtilis* C-3102 (DSM 15544) kā barības piedevu dējējvistu cāļiem, tītariem, mazāk svarīgām putnu sugām un citiem dekoratīviem un medījamiem putniem (atļaujas turētājs *Calpis Co. Ltd.*, Japāna, ko pārstāv *Calpis Co. Ltd.*, Eiropas pārstāvniecības birojs) (OV L 53, 26.2.2011., 33. lpp.).⁽⁵⁾ EFSA Journal, 2015; 13(9):4231.⁽⁶⁾ EFSA Journal, 2015; 13(11):4274.

- (7) Pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis arī pieteikumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1831/2003 13. panta 3. punktu un ierosinājis mainīt atļaujas turētāja nosaukumu un tā ES pārstāvja nosaukumu Regulā (EK) Nr. 1444/2006, Regulā (ES) Nr. 333/2010 un Regulā (ES) Nr. 184/2011. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka 2016. gada 1. janvārī tas ir mainījis savu nosaukumu no “Calpis Co. Ltd.” uz “Asahi Calpis Wellness Co. Ltd.”. Tā pārstāvja nosaukums ES ir mainīts no “Calpis Co. Ltd. Europe Representative Office” uz “Asahi Calpis Wellness Co. Ltd. Europe Representative Office”. Pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis attiecīgus datus, kas pamato tā pieteikumu.
- (8) Lai *Asahi Calpis Wellness Co. Ltd.* varētu izmantot savas tirdzniecības iespējas, ir jāmaina atļaujas nosacījumi.
- (9) Tāpēc Regula (EK) Nr. 1444/2006, Regula (ES) Nr. 333/2010 un Regula (ES) Nr. 184/2011 būtu attiecīgi jāgroza.
- (10) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pielikumā minēto preparātu, kas iekļauts piedevu kategorijā “zootehniskās piedevas” un funkcionālajā grupā “zarnu floras stabilizatori”, ir atļauts lietot par dzīvnieku barības piedevu, ievērojot minētajā pielikumā izklāstītos nosacījumus.

2. pants

Regulas (EK) Nr. 1444/2006 pielikuma otrajā slejā ar virsrakstu “Atļaujas turētāja nosaukums” vārdkopu “Calpis Co. Ltd, ko Kopienā pārstāv Orffa International Holding BV” aizstāj ar vārdkopu “Asahi Calpis Wellness Co. Ltd., ko Eiropas Savienībā pārstāv Asahi Calpis Wellness Co. Ltd. Europe Representative Office”.

3. pants

Regulu (ES) Nr. 333/2010 groza šādi:

- a) virsrakstā vārdkopu “atļaujas turētājs Calpis Co. Ltd., Japāna, ko Eiropas Savienībā pārstāv Calpis Co. Ltd. Eiropas pārstāvniecības birojs” aizstāj ar vārdkopu “atļaujas turētājs Asahi Calpis Wellness Co. Ltd., ko Eiropas Savienībā pārstāv Asahi Calpis Wellness Co. Ltd. Europe Representative Office”;
- b) pielikuma otrajā slejā ar virsrakstu “Atļaujas turētāja nosaukums” vārdkopu “Calpis Co. Ltd., Japāna, ko Eiropas Savienībā pārstāv Calpis Co. Ltd. Eiropas pārstāvniecības birojs, Francija” aizstāj ar vārdkopu “Asahi Calpis Wellness Co. Ltd., ko Eiropas Savienībā pārstāv Asahi Calpis Wellness Co. Ltd. Europe Representative Office”.

4. pants

Regulu (ES) Nr. 184/2011 groza šādi:

- a) virsrakstā vārdkopu “atļaujas turētājs Calpis Co. Ltd., Japāna, ko pārstāv Calpis Co. Ltd., Eiropas pārstāvniecības birojs” aizstāj ar vārdkopu “atļaujas turētājs Asahi Calpis Wellness Co. Ltd., ko Eiropas Savienībā pārstāv Asahi Calpis Wellness Co. Ltd. Europe Representative Office”;

- b) pielikuma otrajā slejā ar virsrakstu "Atļaujas turētāja nosaukums" vārdkopu "Calpis Co. Ltd., Japāna, ko pārstāv Calpis Co. Ltd., Eiropas pārstāvniecības birojs, Francija" aizstāj ar vārdkopu "Asahi Calpis Wellness Co. Ltd., ko Eiropas Savienībā pārstāv Asahi Calpis Wellness Co. Ltd. Europe Representative Office".

5. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNKER

PIELIKUMS

Piedevas iden- tifikācijas numurs	Atļaujas turētāja nosaukums	Piedeva	Sastāvs, ķīmiskā formula, apraksts, analītiskā metode	Dzīvnieku suga vai kate- gorija	Maksimālais vecums	Minimālais saturs	Maksimālais saturs	Citi noteikumi	Atļaujas derī- guma termiņš
						KVV/kg kompleksās barības ar mitruma saturu 12 %			

Zootehnisko piedevu kategorija. Funkcionālā grupa: zarnu floras stabilizatori.

4b1820	Asahi Calpis Wellness Co. Ltd., ko Eiropas Savienībā pārstāv Asahi Calpis Wellness Co. Ltd. Europe Representative Office	Bacillus subtilis C-3102 (DSM 15544)	Piedevas sastāvs	Dējējvistas	—	3 × 10 ⁸	—	1. Piedevas, premiksa un barības maisījuma lietošanas instrukcijās norāda glabāšanas temperatūru, glabāšanas laiku un stabilitāti pie granulēšanas. 2. Nosaka tādas darbības procedūras un atbilstošus organizatoriskos pasākumus piedevas un premiksu lietotājiem barības nozares uzņēmumos, kas vajadzīgi, lai novērstu riskus, ko rada ieelpošana vai saskare ar ādu vai acīm. Ja ekspozīciju, ko rada saskare ar ādu vai acīm vai ieelpošana, ar minētajām procedūrām un pasākumiem nevar samazināt līdz pieņemamam līmenim, piedevu un premiksus lieto, izmantojot atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus.	2026. gada 29. jūnijs
			Bacillus subtilis C-3102 (DSM 15544) ar vismaz 1,0 × 10 ¹⁰ KVV/g Aktīvās vielas raksturojums Bacillus subtilis C-3102 (DSM 15544) dzīvotspējīgas sporas (KVV) Analītiskā metode ⁽¹⁾ Skaitīšanas metode: Petri trauciņa un uztriepuma metode, kur visās mērķa matricēs izmanto tripona-sojas agaru (EN 15784:2009) Identifikācija: izmanto pulsa lauka gēla elektroforēzi (PFGE).	Dekoratīvās zivis		1 × 10 ¹⁰			

⁽¹⁾ Sīkāka informācija par analītiskajām metodēm ir pieejama references laboratorijas tīmekļa vietnē www.irmm.jrc.ec.europa.eu/crl-feed-additives

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/898

(2016. gada 8. jūnijs)

par atļauju lietot *Bacillus licheniformis* (ATCC 53757) un tā proteāzes (EC 3.4.21.19) preparātu kā barības piedevu gaļas cāļiem, dējējvistām un retāk audzētu sugu gaļas mājputniem un dējējputniem, kā arī dekoratīvajiem putniem (atļaujas turētājs *Novus Europe S.A./N.V.*)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 1831/2003 noteikts, ka piedevu lietošanai dzīvnieku ēdināšanā ir vajadzīga atļauja, un paredzēts šādas atļaujas piešķiršanas pamatojums un kārtība.
- (2) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. pantu tika iesniegts pieteikums, lai saņemtu atļauju *Bacillus licheniformis* (ATCC 53757) un tā proteāzes (E.C.3.4.21.19) preparātam. Minētajam pieteikumam bija pievienotas Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. panta 3. punktā prasītās ziņas un dokumenti.
- (3) Šis pieteikums attiecas uz atļauju lietot *Bacillus licheniformis* (ATCC 53757) un tā proteāzes (E.C. 3.4.21.19) preparātu kā barības piedevu gaļas cāļiem, dējējvistām un retāk audzētu sugu gaļas putniem un minētajiem putniem līdz dēšanas brīdim, kā arī dekoratīvajiem putniem un paredz to klasificēt piedevu kategorijā “zootehniskās piedevas”.
- (4) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (turpmāk “Iestāde”) 2015. gada 11. marta atzinumā ⁽²⁾ secināja, ka, ievērojot ierosinātos lietošanas nosacījumus, *Bacillus licheniformis* (ATCC 53757) un tā proteāzes (EK 3.4.21.19) preparātam nav kaitīgas ietekmes uz dzīvnieku veselību, cilvēku veselību vai vidi un ka tas, lietojot šo preparātu ieteiktajā devā, var uzlabot barības patēriņa rādītāju gaļas cāļiem, bet tikai tad, ja to uzturā tiek pazemināts proteīna daudzums. Tiek uzskatīts, ka šo secinājumu var attiecināt arī uz dējējvistām, retāk audzētu sugu gaļas putniem un dējējputniem, kā arī dekoratīvajiem putniem. Iestāde uzskata, ka nav vajadzības noteikt īpašas prasības uzraudzībai pēc piedevas laišanas tirgū. Tā arī pārbaudīja ar Regulu (EK) Nr. 1831/2003 izveidotās references laboratorijas iesniegto ziņojumu par barībā esošās barības piedevas analīzes metodi.
- (5) *Bacillus licheniformis* (ATCC 53757) un tā proteāzes (EC 3.4.21.19) preparāta novērtējums liecina, ka ir izpildīti Regulas (EK) Nr. 1831/2003 5. pantā paredzētie atļaujas piešķiršanas nosacījumi. Tāpēc šo preparātu būtu jāļauj lietot atbilstīgi šīs regulas pielikumam.
- (6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 29. lpp.⁽²⁾ EFSA Journal 2015; 13(3):4055.

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pielikumā norādīto preparātu, kas iekļauts piedevu kategorijā “Zootehniskās piedevas”, funkcionālajā grupā “Citas zootehniskās piedevas”, ir atļauts lietot par dzīvnieku barības piedevu, ievērojot minētajā pielikumā izklāstītos nosacījumus.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNKER

Piedevas identifikācijas numurs	Atļaujas turētāja nosaukums	Piedevas	Sastāvs, ķīmiskā formula, apraksts, analīzes metode	Dzīvnieku suga vai kategorija	Maksimālais vecums	Minimālais saturs	Maksimālais saturs	Citi noteikumi	Atļaujas derīguma termiņš
						Aktīvās vielas KVV/vienības uz kg kompleksās barības ar mitruma saturu 12 %			

Zootehnisko piedevu kategorija. Funkcionālā grupa: citas zootehniskās piedevas (zootehnisko parametru uzlabošana)

4d12	Novus Europe S.A./ N.V.	<i>Bacillus licheniformis</i> ATCC 53757 un tā proteāze EC 3.4.21.19	<i>Piedevas sastāvs</i> <i>Bacillus licheniformis</i> (ATCC 53757) un tā proteāzes EC 3.4.21.19 preparāts, kas satur vismaz: — <i>Bacillus licheniformis</i> (ATCC 53757): 1 × 10⁹ KVV/g piedevas — proteāzi 6 × 10⁵ U/g piedevas ⁽¹⁾ Cietā veidā <i>Aktīvās vielas raksturojums</i> <i>Bacillus licheniformis</i> (ATCC 53757) dzīvotspējīgās sporas un tā proteāze EC 3.4.21.19 <i>Analīzes metode</i> ⁽²⁾ <i>Bacillus licheniformis</i> ATCC 53757 identificēšana un uzskaitīšana barības piedevā, premiksos un barībā: — identifikācija: pulsa lauka gela elektroforēze (PFGE),	Gaļas cāļi un dējējvistas Retāk audzētu sugu gaļas mājputni un dējējputni Dekoratīvie putni	—	5 × 10 ⁸ KVV	—	1. Piedevas un premiksa lietošanas noteikumos norāda glabāšanas temperatūru, glabāšanas laiku un noturību pret granulēšanos. 2. Ieteicamā minimālā deva: 500 mg/kg kompleksās barības. 3. Ja piedevas un premiksi tiek lietoti barības ražošanā, ir jānodrošina darba metodes un attiecīgi organizatoriskie pasākumi, lai novērstu bīstamību ieelpojot, saskarē ar ādu vai acīm. Ja šie pasākumi un metodes nevar samazināt saskari ar ādu, elpceļiem vai acīm līdz pieņemamam līmenim, piedevas un premiksus jālieto, izmantojot atbilstošus individuālās aizsardzības līdzekļus.	2026. gada 29. jūnijs
------	-------------------------	--	--	--	---	-------------------------	---	---	-----------------------

Piedevas identifikācijas numurs	Atļaujas turētāja nosaukums	Piedeva	Sastāvs, ķīmiskā formula, apraksts, analīzes metode	Dzīvnieku suga vai kategorija	Maksimālais vecums	Minimālais saturs	Maksimālais saturs	Citi noteikumi	Atļaujas derīguma termiņš
						Aktīvās vielas KVV/vienības uz kg kompleksās barības ar mitruma saturu 12 %			
			— skaitīšanas metode: Petri trauciņa un uztriepuma metode ar agarizētu barotni, kurā izmanto triptonā-sojas agaru (EN 15784) Proteāzes kvantitatīva noteikšana barības piedevā, premiksos un barībā: — kolorimetriskā metode, ar kuru nosaka para-nitroanilīnu (pNA), kas rodas fermentatīvajā reakcijā, proteāzei šķeļot Suc-Ala-Ala-Pro-Phe-pNA substrātu 37 °C temperatūrā					4. Atļauts lietot barībā, kura satur šādus atļautus kokci-diostatus: diklaurils, nikarbazīns, dekokvināts, semduramicīna nātrijs, lazalocīdnātrijs, monenzīnnātrijs, robenidīna hidrohlorīds, maduramicīnamonijs, narazīns vai salinomicīnnātrijs. 5. Ieteicams izmantot devās ar samazinātu proteīna daudzumu.	

(¹) U ir proteāzes daudzums, kas 37 °C temperatūrā pie pH 8,0 vienā minūtē no sukcinil-Ala-Ala-Pro-Phe-pNA (C₃₀H₃₆N₆O₉) substrāta atbrīvo vienu mikromolu para-nitroanilīna (pNA).

(²) Sīkāka informācija par analīzes metodēm ir pieejama references laboratorijas tīmekļa vietnē: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/899**(2016. gada 8. jūnijs)**

par atļauju 6-fitāzi, kas iegūta no *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528), lietot par dzīvnieku barības piedevu visu sugu mājputniem un visu sugu cūkām (izņemot zīdāmus sivēnus) (atļaujas turētājs – *Danisco (UK) Ltd*)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 1831/2003 noteikts, ka piedevu lietošanai dzīvnieku ēdināšanā ir vajadzīga atļauja, un paredzēts šādas atļaujas piešķiršanas pamatojums un kārtība.
- (2) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. pantu tika iesniegts pieteikums uz atļauju lietot 6-fitāzi, kas iegūta no *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528). Minētajam pieteikumam bija pievienotas Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. panta 3. punktā prasītās ziņas un dokumenti.
- (3) Pieteikums attiecas uz atļauju no *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) iegūtu 6-fitāzi lietot par dzīvnieku barības piedevu mājputniem un cūkām un tās klasificēšanu piedevu kategorijā “Zootehniskās piedevas”.
- (4) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (“Iestāde”) 2015. gada 22. oktobra atzinumā ⁽²⁾ secināja, ka ar piedāvātajiem lietošanas nosacījumiem no *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) iegūta 6-fitāze kaitīgi neietekmē ne dzīvnieku vai cilvēku veselību, ne vidi un ieteicamajā devā efektīvi palīdz aizturēt fosforu nobarojamās vistās un tītaros, dējējvistās, atšķirtos sivēnos, nobarojamās cūkās un sivēnmātēs. Iestāde turklāt secināja, ka šo secinājumu var attiecināt arī uz retāk audzētu mājputnu sugu un retāk audzētu cūku sugu dzīvniekiem. Iestāde neuzskata, ka būtu nepieciešamas īpašas prasības attiecībā uz uzraudzību pēc piedevas laišanas tirgū. Tā arī pārbaudīja ar Regulu (EK) Nr. 1831/2003 izveidotās references laboratorijas iesniegto ziņojumu par barībā esošās barības piedevas analīzes metodi.
- (5) No *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) iegūtās 6-fitāzes novērtējums liecina, ka Regulas (EK) Nr. 1831/2003 5. pantā paredzētie atļaujas piešķiršanas nosacījumi ir izpildīti. Tāpēc minēto preparātu būtu jāatļauj lietot atbilstīgi šīs regulas pielikumam.
- (6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pielikumā norādīto preparātu, kas iekļauts piedevu kategorijā “Zootehniskās piedevas” un funkcionālajā grupā “Gremošanas veicinātāji”, ir atļauts lietot par dzīvnieku barības piedevu, ievērojot minētajā pielikumā izklāstītos nosacījumus.

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 29. lpp.⁽²⁾ EFSA Journal 2015;13(11):4275.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNKER

Piedevas identifikācijas numurs	Atļaujas turētāja nosaukums	Piedeva	Sastāvs, ķīmiskā formula, apraksts, analītiskā metode	Dzīvnieku suga vai kategorija	Maksimālais vecums	Minimālais saturs	Maksimālais saturs	Citi noteikumi	Atļaujas beigu termiņš
						Aktīvās vielas vienības uz kg kompleksās barības ar mitruma saturu 12 %			

Kategorija: zootehniskās piedevas Funkcionālā grupa: gremošanas veicinātāji

4a24	Danisco (UK) Ltd	6-fitāze EC 3.1.3.26	<i>Piedevas sastāvs</i> No <i>Trichoderma reesei</i> (ATCC SD-6528) iegūts 6-fitāzes preparāts ar minimālo aktivitāti 15 000 U ⁽¹⁾ /g. Šķidra viela <i>Aktīvās vielas raksturojums</i> No <i>Trichoderma reesei</i> (ATCC SD-6528) iegūta 6-fitāze (EC 3.1.3.26) <i>Analītiskā metode</i> ⁽²⁾ 6-fitāzes aktivitātes kvantitatīvai noteikšanai barības piedevā: — kolorimetriska metode, kuras pamatā ir fitāzes fermentatīvā reakcija uz fitātu. 6-fitāzes aktivitātes kvantitatīvai noteikšanai premiksos un barībā: — kolorimetriska metode, kuras pamatā ir fitāzes fermentatīvā reakcija uz fitātu, – EN ISO 30024.	Visu sugu mājputni Visu sugu cūkas (izņemot zīdāmus sivēnus)	—	250 U	—	1. Piedevas un premiksa lietošanas norādījumos norāda glabāšanas apstākļus un noturību pret granulēšanos. 2. Maksimālā ieteicamā deva: 2 000 U/kg barības. 3. Lietotājiem, kas piedevu un premiksus lieto dzīvnieku barības uzņēmumā, nosaka operacionālās procedūras un pienācīgus organizatoriskus pasākumus pret apdraudējumu, ko rada vielas ieelpošana vai saskare ar ādu vai acīm. Ja dermālo vai inhalatīvo ekspozīciju vai acu ekspozīciju ar šīm procedūrām un pasākumiem nevar samazināt līdz pieņemamam līmenim, ar piedevu un premiksiem rīkojas, izmantojot piemērotus individuālos aizsardzības līdzekļus.	2026. gada 29. jūnijs
------	------------------	----------------------	---	--	---	-------	---	---	-----------------------

⁽¹⁾ 1 U ir fermenta daudzums, kas no nātrija fitāta substrāta 37 °C temperatūrā pie pH 5,5 vienā minūtē atbrīvo vienu mikromolu neorganiska fosfāta.

⁽²⁾ Sīkāka informācija par analītiskajām metodēm ir pieejama šajā references laboratorijas vietnē: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/900**(2016. gada 8. jūnijs)****par atļauju benzoscābi lietot par dzīvnieku barības piedevu sivēnmātēm (atļaujas turētājs – DSM Nutritional Product Sp. z o. o.)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 1831/2003 noteikts, ka piedevu lietošanai dzīvnieku ēdināšanā ir vajadzīga atļauja, un paredzēts šādas atļaujas piešķiršanas pamatojums un kārtība.
- (2) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. pantu tika iesniegts pieteikums uz atļauju lietot benzoscābi. Minētajam pieteikumam bija pievienotas Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. panta 3. punktā prasītās ziņas un dokumenti.
- (3) Pieteikums attiecas uz atļauju benzoscābi lietot par barības piedevu sivēnmātēm un tā klasificēšanu piedevu kategorijā “Zootehniskās piedevas”.
- (4) Šo piedevu ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1730/2006 ⁽²⁾ jau bija atļauts lietot par barības piedevu atšķirtiem sivēniem un ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1138/2007 ⁽³⁾ – par barības piedevu nobarojamām cūkām.
- (5) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (“Iestāde”) 2012. gada 14. jūnija ⁽⁴⁾ un 2015. gada 16. jūnija ⁽⁵⁾ atzinumos secināja, ka ar piedāvātajiem lietošanas nosacījumiem benzoscābe kaitīgi neietekmē ne dzīvnieku vai cilvēku veselību, ne vidi un tai piemīt potenciāls nedaudz samazināt sivēnmāšu urīna pH. Iestāde neuzskata, ka būtu nepieciešamas īpašas prasības attiecībā uz uzraudzību pēc piedevas laišanas tirgū. Tā arī pārbaudīja ar Regulu (EK) Nr. 1831/2003 izveidotās references laboratorijas iesniegto ziņojumu par barībā esošās barības piedevas analīzes metodi.
- (6) Benzoscābes novērtējums liecina, ka Regulas (EK) Nr. 1831/2003 5. pantā paredzētie atļaujas piešķiršanas nosacījumi ir izpildīti. Tāpēc minēto preparātu būtu jāatļauj lietot atbilstīgi šīs regulas pielikumam.
- (7) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pielikumā norādīto piedevu, kas iekļauta piedevu kategorijā “Zootehniskās piedevas” un funkcionālajā grupā “Citas zootehniskās piedevas”, ir atļauts lietot par dzīvnieku barības piedevu, ievērojot minētajā pielikumā izklāstītos nosacījumus.

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 29. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2006. gada 23. novembra Regula (EK) Nr. 1730/2006 par benzoscābes (VevoVital) kā dzīvnieku barības piedevas izmantošanas atļauju (OV L 325, 24.11.2006., 9. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2007. gada 1. oktobra Regula (EK) Nr. 1138/2007 par atļauju jaunā veidā izmantot benzoscābi (VevoVital) kā dzīvnieku barības piedevu (OV L 256, 2.10.2007., 8. lpp.).

⁽⁴⁾ EFSA Journal 2012;10(7):2775.

⁽⁵⁾ EFSA Journal 2015;13(7):4157.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs*
Jean-Claude JUNKER

Piedevas identifikācijas numurs	Atļaujas turētāja nosaukums	Piedeva	Sastāvs, ķīmiskā formula, apraksts, analītiskā metode	Dzīvnieku suga vai kategorija	Maksimālais vecums	Minimālais saturs	Maksimālais saturs	Citi noteikumi	Atļaujas beigu termiņš
						mg uz kg kompleksās barības ar mitruma saturu 12 %			
Zootehnisko piedevu kategorija. Funkcionālā grupa: citas zootehniskās piedevas (samazina urīna pH)									
4d210	DSM Nutritional Products Sp. z o. o.	Benzoskābe	<i>Piedevas sastāvs</i> Benzoskābe (≥ 99,9 %) <i>Aktīvās vielas raksturojums</i> benzolkarbonskābe, fenilkarbonskābe, C₇H₆O₂ CAS Nr.: 65-85-0 Maksimālais piemaisījumu līmenis: ftalskābe: ≤ 100 mg/kg bifenils: ≤ 100 mg/kg <i>Analītiskā metode</i> ⁽¹⁾ Benzoskābes kvantitatīvai noteikšanai barības piedevā: — titrēšana ar nātrija hidroksīdu (Eiropas farmakopejas monogrāfija 0066) Benzoskābes kvantitatīvai noteikšanai premiksos un barībā: — apgrieztās fāzes šķidrumhromatogrāfija ar UV detekciju (RP-HPLC/UV); metodes pamatā ISO 9231:2008.	Sivēnmātes	—	5 000	10 000	1. Papildbarības gadījumā lietošanas norādījumos iekļauj šādu norādi: “Papildbarību, kas satur benzoskābi, nedrīkst sivēnmātēm izbarot tīrā veidā. Sivēnmātēm paredzētā papildbarība rūpīgi jāsamaisa ar citām dienas barības devas sastāvdaļām.” 2. Lietotājiem, kas piedevu un premiksus lieto dzīvnieku barības uzņemumā, nosaka operacionālās procedūras un pienācīgus organizatoriskus pasākumus pret apdraudējumu, ko rada vielas ieelpošana vai saskare ar ādu vai acīm. Ja dermālo vai inhalatīvo ekspozīciju vai acu ekspozīciju ar šīm procedūrām un pasākumiem nevar samazināt līdz pieņemamam līmenim, ar piedevu un premiksiem rīkojas, izmantojot piemērotus individuālos aizsardzības līdzekļus.	2026. gada 29. jūnijs

⁽¹⁾ Sīkāka informācija par analītiskajām metodēm ir pieejama šajā references laboratorijas vietnē: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/901**(2016. gada 8. jūnijs),****ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari ⁽²⁾, un jo īpaši tās 136. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumu, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XVI pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem.
- (2) Standarta importa vērtību aprēķina katru darbdienu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. panta 1. punktu, ņemot vērā mainīgos dienas datus. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

*2. pants*Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

Komisijas
un tās priekšsēdētājs vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ OVL 347, 20.12.2013., 671. lpp.⁽²⁾ OVL 157, 15.6.2011., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)		
KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta importa vērtība
0702 00 00	IL	259,4
	MA	121,6
	ZZ	190,5
0709 93 10	TR	144,6
	ZZ	144,6
0805 50 10	AR	167,7
	IL	134,0
	MA	106,8
	TR	134,1
0808 10 80	ZA	170,5
	ZZ	142,6
	AR	117,7
	BR	110,1
	CL	121,3
	CN	110,9
	NZ	153,2
	PE	111,0
	US	146,5
	UY	107,2
	ZA	122,1
	ZZ	122,2
0809 10 00	TR	279,0
	ZZ	279,0
0809 29 00	TR	529,8
	US	721,3
	ZZ	625,6

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas 2012. gada 27. novembra Regulā (ES) Nr. 1106/2012, ar ko attiecībā uz valstu un teritoriju nomenklatūras atjaunināšanu īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (OV L 328, 28.11.2012., 7. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "cita izcelsme".

LĒMUMI

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2016/902

(2016. gada 30. maijs),

ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē

(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 3127)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 13. panta 5. punktu,

tā kā:

- (1) Secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) izmanto par atsauci Direktīvas 2010/75/ES II nodaļas aptverto iekārtu atļaujas nosacījumu noteikšanā. Kompetentajām iestādēm būtu jānosaka emisiju robežvērtības, kas nodrošina, ka normālos ekspluatācijas apstākļos emisijas nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīti ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem, kuri noteikti secinājumos par LPTP.
- (2) Ar Komisijas 2011. gada 16. maija lēmumu ⁽²⁾ izveidotais forums, kura dalībnieki ir dalībvalstu, attiecīgo nozaru un vides aizsardzību veicinošo nevalstisko organizāciju pārstāvji, 2014. gada 24. septembrī Komisijai sniedza savu atzinumu par ierosināto LPTP atsaucis dokumenta saturu. Minētais atzinums ir publiski pieejams.
- (3) Minētā LPTP atsaucis dokumenta pamatelements ir šā lēmuma pielikumā izklāstītie secinājumi par LPTP.
- (4) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar tās komitejas atzinumu, kas izveidota ar Direktīvas 2010/75/ES 75. panta 1. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Tiek pieņemti pielikumā izklāstītie secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu un atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē.

⁽¹⁾ OVL 334, 17.12.2010., 17. lpp.

⁽²⁾ OVC 146, 17.5.2011., 3. lpp.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2016. gada 30. maijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Karmenu VELLA

PIELIKUMS

SECINĀJUMI PAR LABĀKAJIEM PIEEJAMAJIEM TEHNISKAJIEM PAŅĒMIENIEM (LPTP) ATTIECĪBĀ UZ VISPĀRIZMANTOJAMĀM NOTEKŪDEŅU/ATLIKUMGĀZU ATTĪRĪŠANAS/APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMĀM ĶĪMISKĀS RŪPNIECĪBAS NOZARĒ

TVĒRUMS

Šie LPTP secinājumi attiecas uz Direktīvas 2010/75/ES I pielikuma 4. iedaļā un 6.11. apakšiedaļā minētajām darbībām, respektīvi:

- 4. iedaļu – ķīmiskā rūpniecība,
- un 6.11. apakšiedaļu – tādu notekūdeņu neatkarīgi veikta attīrīšana, uz kuriem neattiecas Padomes Direktīva 91/271/EEK un kurus novada no iekārtām, kuras veic Direktīvas 2010/75/ES I pielikuma 4. iedaļā iekļautās darbības.

Šie LPTP secinājumi attiecas arī uz dažādas izcelsmes notekūdeņu kombinēto attīrīšanu, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir Direktīvas 2010/75/ES I pielikuma 4. iedaļā iekļautās darbības.

Konkrētāk, šie LPTP secinājumi aptver šādus aspektus:

- vidiskās pārvaldības sistēmas,
- ūdens taupīšana,
- notekūdeņu apsaimniekošana, savākšana un attīrīšana,
- atkritumu apsaimniekošana,
- notekūdeņu dūņu attīrīšana, izņemot incinerāciju,
- atlikumgāzu apsaimniekošana, savākšana un attīrīšana,
- sadedzināšana lāpā,
- gaistošo organisko savienojumu (GOS) difūzās emisijas gaisā,
- smaku emisijas,
- trokšņa emisijas.

Citi LPTP secinājumi un atsaucē dokumenti, kuri varētu būt relevanti attiecībā uz šajos LPTP secinājumos aplūkotojām darbībām:

- “Hlora-sārnu ražošana” (CAK),
- “Neorganisko ķīmisko vielu lielpjoma ražošana – amonjaks, skābes un mēslojums” (LVIC-AAF),
- “Neorganisko ķīmisko vielu lielpjoma ražošana – cietvielu un citu vielu rūpniecība” (LVIC-S),
- “Specializētu neorganisko ķīmisko vielu ražošana” (SIC),
- “Organisko ķīmisko vielu lielpjoma ražošana” (LVOC),
- “Smalko organisko ķīmisko vielu ražošana” (OFC);
- “Polimēru ražošana” (POL),
- “Ar glabāšanu saistītās emisijas” (EFS),
- “Energoefektivitāte” (ENE),
- “No RED iekārtām gaisā un ūdenī emitēto vielu monitorings” (ROM),
- “Rūpnieciskās dzesēšanas sistēmas” (ICS),

- “Lielas jaudas sadedzināšanas iekārtas [stacijas]” (LCP),
- “Atkritumu incinerācija” (WI),
- “Atkritumu apstrādes uzņēmumi” (WT),
- “Ekonomika un šķērsvidiskā ietekme” (ECM).

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni

Šajos LPTP secinājumos uzskaitītie un aprakstītie tehniskie paņēmieni nav ne obligāti ievērojami, ne izsmeljoši. Drīkst izmantot citus tehniskos paņēmienus, kas nodrošina vismaz līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni.

Ja vien nav norādīts citādi, LPTP secinājumi ir vispārizmantojami.

Ar LPTP saistītie emisiju līmeņi

Šajos LPTP secinājumos dotie ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie emisiju līmeņi (LPTP SEL), kas attiecas uz emisijām ūdenī, ir koncentrācijas vērtības (emitēto vielu masa uz ūdens tilpumu), izteiktas µg/l vai mg/l.

Ja vien nav norādīts citādi, šie LPTP SEL attiecas uz pēc plūsmas svērto gada vidējo vērtību, kas iegūta, vidējot 24 stundu plūsmproporcionālos apvienotos paraugus, kuri ņemti ar minimālo attiecīgajam parametram noteikto biežumu normālos ekspluatācijas apstākļos. Ja ir pierādīts, ka plūsma ir pietiekami nemainīga, var izmantot arī laikproporcionālu paraugošanu.

Parametra (c_w) pēc plūsmas svērto gada vidējo koncentrāciju aprēķina ar šādu vienādojumu:

$$c_w = \frac{\sum_{i=1}^n c_i q_i}{\sum_{i=1}^n q_i}$$

kur:

n – mērījumu skaits,

c_i – parametra vidējā koncentrācija i -tajā mērījumā,

q_i – vidējais caurplūdums i -tajā mērījumā.

Samazināšanas efektivitāte

Kopējā organiskā oglekļa (KOO), ķīmiskā skābekļa patēriņa (KSP), kopējā slāpekļa (KN) un kopējā neorganiskā slāpekļa ($N_{neorg.}$) vidējo samazināšanas efektivitāti, kas minēta šajos LPTP secinājumos (sk. 1. un 2. tabulu), aprēķina, balstoties uz slodžēm un ņemot vērā gan notekūdeņu priekšattīrīšanu (10. LPTP c) punkts), gan galīgo attīrīšanu (10. LPTP d) punkts).

DEFINĪCIJAS

Šajos LPTP secinājumos izmanto šādas definīcijas:

Termiņš	Definīcija
Jauna stacija	Stacija, kuras ekspluatācijai iekārtā pirmā atļauja izsniegta pēc šo LPTP secinājumu publicēšanas, vai stacija, kas pēc šo LPTP secinājumu publicēšanas pilnīgi nomainīta.
Esoša stacija	Stacija, kas nav jauna stacija.

Termins	Definīcija
Bioķīmiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅)	Skābekļa daudzums, kas vajadzīgs organiskā materiāla pilnīgai oksidācijai par oglekļa dioksīdu 5 dienās. BSP ir bionoārdāmo organisko savienojumu masas koncentrācijas indikators.
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (KSP)	Skābekļa daudzums, kas vajadzīgs organiskā materiāla pilnīgai oksidācijai par oglekļa dioksīdu. KSP ir organisko savienojumu masas koncentrācijas indikators.
Kopējais organiskais ogleklis (KOO)	Kopējais organiskais ogleklis, izteikts kā C; ietver visus organiskos savienojumus.
Kopējās suspendētās cietvielas (KSC)	Visu suspendēto cietvielu masas koncentrācija, kas mērīta ar gravimetriju pēc filtrēšanas caur stiklšķiedras filtriem.
Kopējais slāpeklis (KN)	Kopējais slāpeklis, izteikts kā N; ietver brīvo amonjaku un amoniju (NH ₄ -N), nitrītus (NO ₂ -N), nitrātus (NO ₃ -N) un organiskos slāpekļa savienojumus.
Kopējais neorganiskais slāpeklis (N _{neorg.})	Kopējais neorganiskais slāpeklis, izteikts kā N; ietver brīvo amonjaku un amoniju (NH ₄ -N), nitrītus (NO ₂ -N) un nitrātus (NO ₃ -N).
Kopējais fosfors (KP)	Kopējais fosfors, izteikts kā P; ietver visus neorganiskos un organiskos fosfora savienojumus, gan izšķīdušus, gan piesaistījušos daļiņām.
Adsorbējamie organiski saistītie halogēni (AOH)	Adsorbējamie organiski saistītie halogēni, izteikti kā Cl; ietver adsorbējamu organiski saistītu hloru, bromu un jodu.
Hroms (Cr)	Hroms, izteikts kā Cr; ietver visus neorganiskos un organiskos hroma savienojumus, gan izšķīdušus, gan piesaistījušos daļiņām.
Varš (Cu)	Varš, izteikts kā Cu; ietver visus neorganiskos un organiskos vara savienojumus, gan izšķīdušus, gan piesaistījušos daļiņām.
Niķelis (Ni)	Niķelis, izteikts kā Ni; ietver visus neorganiskos un organiskos niķeļa savienojumus, gan izšķīdušus, gan piesaistījušos daļiņām.
Cinks (Zn)	Cinks, izteikts kā Zn; ietver visus neorganiskos un organiskos cinka savienojumus, gan izšķīdušus, gan piesaistījušos daļiņām.
GOS	Gaistošie organiskie savienojumi, kas definēti Direktīvas 2010/75/ES 3. panta 45. punktā.
Difūzās GOS emisijas	Nevirzītas GOS emisijas no laukumveida avotiem (piem., cisternām) vai punktveida avotiem (piem., cauruļvadu atlokiem).
Fugitīvās GOS emisijas	Difūzās GOS emisijas no punktveida avotiem.
Sadedzināšana lāpā	Augsttemperatūras oksidācija, kurā ar atklātu liesmu sadedzina rūpniecisku darbību atlikumgāzu degošos savienojumus. Sadedzināšanu lāpā galvenokārt izmanto uzliesmojošu gāzu sadedzināšanai drošības apsvērumu dēļ vai nestandarta ekspluatācijas apstākļos.

1. Vidiskās pārvaldības sistēmas

1. LPTP. LPTP, kā uzlabot vispārējos vidiskos rādītājus, ir ieviest un konsekventi īstenot tādu vidiskās pārvaldības sistēmu jeb vides vadības sistēmu (EMS), kam piemīt visas šīs iezīmes:

- i) vadības, tostarp augstākā līmeņa vadītāju, atbalsts;

- ii) vidiskā politika, kas paredz, ka vadība iekārtu pastāvīgi uzlabo;
- iii) nepieciešamo procedūru, mērķu un mērķrādītāju plānošana un noteikšana apvienojumā ar finanšu plānošanu un ieguldījumiem;
- iv) procedūru īstenošana, īpašu uzmanību pievēršot šādiem aspektiem:
 - a) struktūra un atbildības sadalījums;
 - b) darbā pieņemšana, apmācība, izpratnes un kompetences palielināšana;
 - c) saziņa;
 - d) darbinieku iesaistīšana;
 - e) dokumentācija;
 - f) efektīva procesu kontrole;
 - g) tehniskās apkopes programmas;
 - h) gatavība ārkārtas situācijām un reaģēšana uz tām;
 - i) garantēta vides jomas tiesību aktu prasību ievērošana;
- v) darbības rezultātu pārbaude un koriģējoši pasākumi, īpašu uzmanību pievēršot šādiem aspektiem:
 - a) monitorings un mērījumi (sk. arī atsaucis ziņojumu “No RED iekārtām gaisā un ūdenī emitēto vielu monitorings” – ROM);
 - b) koriģējoši un profilaktiski pasākumi;
 - c) uzskaitvedība;
 - d) neatkarīgas (ja praktiski iespējams) iekšējās vai ārējās revīzijas, lai konstatētu, vai EMS atbilst plānam un vai tā ir pienācīgi ieviesta un tiek ievērota;
- vi) EMS un tās pastāvīgas piemērotības, atbilstības un efektivitātes pārbaudīšana, kuru veic augstākā līmeņa vadītāji;
- vii) sekošana līdzi vidi mazāk piesārņojošu tehnoloģiju izstrādei;
- viii) jaunas stacijas projektēšanas posmā un visa stacijas darbības laikā – izvērtēšana, kādu vidisko ietekmi radīs stacijas ekspluatācijas eventuāla izbeigšana;
- ix) regulāra nozares procesu salīdzinošā novērtēšana;
- x) atkritumu apsaimniekošanas plāns (sk. 13. LPTP).

Konkrēti ķīmiskās rūpniecības nozarē LPTP ir EMS iekļaut šādus elementus:

- xi) ja iekārtā/objektā darbojas vairāki operatori, sagatavot vienošanos, kurā noteiktas katras stacijas operatora funkcijas un pienākumi un koordinētas darbības procedūras, lai veicinātu visu operatoru sadarbību;
- xii) izveidot pārskatus par notekūdeņu un atlikumgāzu plūsmām (sk. 2. LPTP).

Dažos gadījumos EMS ietilpst šādi elementi:

- xiii) smaku pārvaldības plāns (sk. 20. LPTP);
- xiv) trokšņa pārvaldības plāns (sk. 22. LPTP).

Izmantojamība

EMS (piem., standarta vai nestandarta) tvērums (piem., detalizācijas līmenis) un veids parasti ir saistīts ar iekārtas veidu, lielumu un sarežģītību un to, kāda ir iespējamā vidiskā ietekme.

2. LPTP. LPTP, kā samazināt emisijas ūdenī un gaisā un ūdens patēriņu, ir vidiskās pārvaldības sistēmas ietvaros (sk. 1. LPTP) ieviest un uzturēt notekūdeņu un atlikumgāzu plūsmu inventarizācijas pārskatu, kas ietver šādus elementus:

- i) informācija par ķīmiskās ražošanas procesiem, tostarp:
 - a) ķīmisko reakciju vienādojumi, kuros norādīti arī blakusprodukti;
 - b) vienkāršotas procesu blokshēmas, kas uzrāda emisiju izcelsmi;
 - c) procesā integrēto tehnisko paņēmien apraksts un apraksts, kā norit notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšana avotā, tostarp rezultativitātes rādītāji;
- ii) pēc iespējas visaptverošāka informācija par notekūdeņu plūsmām, piem.:
 - a) plūsmas, pH, temperatūras un vadītspējas vidējās vērtības un mainīgums;
 - b) relevantu piesārņotāju/parametru vidējā koncentrācija un slodzes vērtības, kā arī to mainīgums (piem., KSP/KOO , slāpekļa ķīmiskā suga (*species*), fosfors, metāli, sāļi, konkrēti organiskie savienojumi);
 - c) dati par bioeliminējamību (*bioeliminability*) (piemēram, BSP, BSP/ KSP attiecība, Cāna–Vellensa tests (*Zahn–Wellens test*), bioloģiskās inhibēšanās potenciāls (piem., nitrifikācija));
- iii) pēc iespējas visaptverošāka informācija par atlikumgāzu plūsmām, piem.:
 - a) plūsmas un temperatūras vidējās vērtības un mainīgums;
 - b) relevantu piesārņotāju/parametru vidējā koncentrācija un slodzes vērtības, kā arī to mainīgums (piem., GOS , CO , NO_x , SO_x , hlors, hlorūdeņradis);
 - c) uzliesmojamība, sprāgstamības apakšējā un augšējā robeža, reaktivitāte;
 - d) citu tādu vielu klātbūtne, kas var ietekmēt atlikumgāzu attīrīšanas sistēmu vai stacijas drošumu (piem., skābekļa, slāpekļa, ūdens tvaika, putekļu klātbūtne).

2. Monitorings

3. LPTP. Attiecībā uz notekūdeņu plūsmu inventarizācijā (sk. 2. LPTP) apzinātajām relevantajām emisijām ūdenī, LPTP ir monitorēt galvenos procesa parametrus (arī pastāvīgi monitorēt notekūdeņu plūsmu, pH un temperatūru) svarīgākajos punktos (piem., monitorēt priekšattīrīšanas influenta un galīgās attīrīšanas influenta parametrus).

4. LPTP. LPTP ir saskaņā ar EN standartiem vismaz tālāk norādītajā minimālajā biežumā monitorēt emisijas ūdenī. Ja EN standarti nav pieejami, LPTP ir izmantot ISO, valsts vai citus starptautiskos standartus, kas nodrošina, ka iegūtajiem datiem ir līdzvērtīga zinātniskā kvalitāte.

Vielas/parametrs	Standarts(-i)	Minimālais monitoringa biežums ⁽¹⁾ ⁽²⁾
Kopējais organiskais ogleklis (KOO) ⁽³⁾	EN 1484	Katru dienu
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (KSP) ⁽³⁾	EN standarta nav	
Kopējās suspendētās cietvielas (KSC)	EN 872	
Kopējais slāpeklis (KN) ⁽⁴⁾	EN 12260	
Kopējais neorganiskais slāpeklis ($\text{N}_{\text{neorg.}}$) ⁽⁴⁾	Ir pieejami dažādi EN standarti	
Kopējais fosfors (KP)	Ir pieejami dažādi EN standarti	

Vielā/parametrs		Standarts(-i)	Minimālais monitoringa biežums ⁽¹⁾ ⁽²⁾
Adsorbējamie organiski saistītie halogēni (AOH)		EN ISO 9562	Reizi mēnesī
Metāli	Cr	Ir pieejami dažādi EN standarti	
	Cu		
	Ni		
	Pb		
	Zn		
	Citi metāli, ja relevanti		
Toksiskums ⁽³⁾	Zivju ikri (<i>Danio rerio</i>)	EN ISO 15088	Nosaka pēc sākotnējā raksturojuma, balstoties uz riska novērtējumu
	Dafnijas (<i>Daphnia magna</i> Straus)	EN ISO 6341	
	Luminiscējošās baktērijas (<i>Vibrio fischeri</i>)	EN ISO 11348–1, EN ISO 11348–2 vai EN ISO 11348–3	
	Ūdensziedi (<i>Lemna minor</i>)	EN ISO 20079	
	Alģes	EN ISO 8692, EN ISO 10253 vai EN ISO 10710	

⁽¹⁾ Monitoringa biežumu var mainīt, ja datu rinda skaidri liecina, ka ir pietiekama stabilitāte.

⁽²⁾ Paraugošanas punkts ir vieta, kur notiek emisija no iekārtas.

⁽³⁾ KOO monitorings un ĶSP monitorings ir alternatīvas. Priekšroka dodama KOO monitoringam, jo tajā neizmanto ļoti toksiskus savienojumus.

⁽⁴⁾ KN un N_{neorg.} monitorings ir alternatīvas.

⁽⁵⁾ Šīs metodes var pēc vajadzības kombinēt.

5. LPTP. LPTP ir periodiski monitorēt difūzās GOS emisijas gaisā no relevantiem avotiem, izmantojot piemērotu I–III paņēmiena kombināciju vai, ja GOS apjoms ir liels, visus trīs šos paņēmienus:

- I. osmes metodes (piem., ar pārnēsājamiem instrumentiem saskaņā ar EN 15446), kas asociētas ar svarīgāko aprīkojuma vienību korelācijas līknēm;
- II. gāzu detektēšana ar optiskās attēlveidošanas metodēm;
- III. emisiju aprēķināšana, balstoties uz emisijas faktoriem, ko periodiski (piem., reizi divos gados) validē ar mērījumiem.

Ja GOS apjoms ir liels, līdztekus I–III paņēmienam lietderīgs ir arī iekārtas emisiju periodisks skrīnings un kvantificēšana, izmantojot optiskās absorbcijas metodes, piem., diferenciālās absorbcijas LIDAR (DIAL) vai saules starojuma plūsmas aptumšojuma metodi (SOF).

Apraksts

Sk. 6.2. punktu.

6. LPTP. LPTP ir periodiski monitorēt smaku emisijas no relevantiem avotiem saskaņā ar EN standartiem.

Apraksts

Emisijas var monitorēt, izmantojot dinamisko olfaktometriju saskaņā ar EN 13725. Līdztekus emisiju monitoringam var izmērīt/aplēst eksponētību smakām vai aplēst smaku ietekmi.

Izmantojamība

Paņēmiens ir izmantojams tikai gadījumos, kad ir paredzams un/vai ir pamats domāt, ka smakas rada apgrūtinājumu.

3. Emisijas ūdenī

3.1. Ūdens patēriņš un notekūdeņu rašanās

7. LPTP. LPTP, kā samazināt ūdens patēriņu un notekūdeņu rašanos, ir samazināt notekūdeņu plūsmu apjomu un/vai piesārņojošo vielu slodzi, pastiprināt notekūdeņu atkārtotu izmantošanu ražošanas procesā un rekuperēt un atkārtoti izmantot izejvielas.

3.2. Notekūdeņu savākšana un nošķiršana

8. LPTP. LPTP, kā novērst nekontaminēta ūdens kontamināciju un samazināt emisijas ūdenī, ir nošķirt nekontaminētas notekūdeņu plūsmas no attīrāmām notekūdeņu plūsmām.

Izmantojamība

Nekontaminēta lietusūdens nošķiršana var nebūt izmantojama esošās notekūdeņu savākšanas sistēmās.

9. LPTP. LPTP, kā novērst nekontrolētas emisijas ūdenī, ir nodrošināt piemērotu buferkrātuves ietilpību notekūdeņiem, kas rodas ekspluatācijas apstākļos, kuri nav normāli ekspluatācijas apstākļi, balstoties uz riska novērtējumu (ņemot vērā, piem., piesārņotāja īpašības, ietekmi uz turpmāku attīrīšanu un saņēmējvidi), un veikt atbilstošus tālākus pasākumus (piem., kontrole, attīrīšana, atkārtota izmantošana).

Izmantojamība

Kontaminēta lietusūdens pagaidu glabāšanas priekšnoteikums ir nošķiršana, līdz ar to tā var nebūt izmantojama esošās notekūdeņu savākšanas sistēmās.

3.3. Notekūdeņu attīrīšana

10. LPTP. LPTP, kā samazināt emisijas ūdenī, ir izmantot integrētu notekūdeņu apsaimniekošanas un attīrīšanas stratēģiju, kas ietver piemērotu tālāk pēc prioritātes sakārtoto paņēmieni kombināciju.

	Tehniskais paņēmiens	Apraksts
a)	Procesā integrēti tehniskie paņēmieni ⁽¹⁾	Paņēmieni, kā novērst vai samazināt ūdens piesārņotāju rašanos.
b)	Piesārņotāju rekuperācija avotā ⁽¹⁾	Paņēmieni, kā piesārņotājus rekuperēt pirms to nonākšanas notekūdeņu savākšanas sistēmā.

	Tehniskais paņēmieni	Apraksts
c)	Notekūdeņu priekšattīrīšana ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Paņēmieni, kā samazināt piesārņotāju daudzumu pirms notekūdeņu galīgās attīrīšanas. Priekšattīrīšanu var veikt avotā vai kombinētajām plūsmām.
d)	Notekūdeņu galīgā attīrīšana ⁽³⁾	Notekūdeņu galīgā attīrīšana ar, piem., iepriekšēju attīrīšanu un pirmējo attīrīšanu, bioloģisko attīrīšanu, slāpekļa atdalīšanas, fosfora atdalīšanas un/vai galīgās cietvielu atdalīšanas paņēmieniem pirms to novadīšanas saņēmējā ūdensobjektā.

⁽¹⁾ Šie paņēmieni ir sīkāk aprakstīti un definēti citos ķīmiskās rūpniecības nozarei paredzētajos LPTP secinājumos.

⁽²⁾ Sk. 11. LPTP.

⁽³⁾ Sk. 12. LPTP.

Apraksts

Integrētās notekūdeņu apsaimniekošanas un attīrīšanas stratēģijas pamatā ir notekūdeņu plūsmu inventarizācija (sk. 2. LPTP).

Ar LPTP saistītie emisiju līmeņi (LPTP SEL). Sk. 3.4. punktu.

11. LPTP. LPTP, kā samazināt emisijas ūdenī, ir, izmantojot piemērotus paņēmienus, priekšattīrīt notekūdeņus, kas satur piesārņotājus, ar kuriem nevar pienācīgi tikt galā galīgajā notekūdeņu attīrīšanā.

Apraksts

Notekūdeņu priekšattīrīšanu veic integrētās notekūdeņu apsaimniekošanas un attīrīšanas stratēģijas (sk. 10. LPTP) ietvaros; parasti tās mērķis ir:

- aizsargāt galīgās notekūdeņu attīrīšanas staciju (piem., aizsargāt bioloģiskās attīrīšanas iekārtu no inhibējošiem vai toksiskiem savienojumiem),
- atdalīt savienojumus, kuru daudzumu nevar pietiekami samazināt galīgajā attīrīšanā (piem., toksiskus savienojumus, grūti bionoārdāmus vai bionenoārdāmus organiskos savienojumus, organiskos savienojumus augstās koncentrācijās vai metālus bioloģiskās attīrīšanas gadījumā),
- atdalīt savienojumus, kas citādi no savākšanas sistēmas vai galīgās attīrīšanas laikā tiek iztvaicēti (*stripped*) gaisā (piem., halogēnorganiskie savienojumi, benzols),
- atdalīt savienojumus, kas izraisa citas negatīvas sekas (piem., aprīkojuma koroziju, nevēlamu reakciju ar citām vielām, notekūdeņu dūņu kontamināciju).

Principā, lai izvairītos no atšķaidīšanās, priekšattīrīšanu veic pēc iespējas tuvāk avotam, it sevišķi metālu gadījumā. Dažkārt notekūdeņus ar atbilstošām īpašībām var nošķirt un savākt, lai veiktu īpašu kombinēto priekšattīrīšanu.

12. LPTP. LPTP, kā samazināt emisijas ūdenī, ir izmantot piemērotu galīgās notekūdeņu attīrīšanas paņēmieni kombināciju.

Apraksts

Notekūdeņu galīgo attīrīšanu veic integrētās notekūdeņu apsaimniekošanas un attīrīšanas stratēģijas (sk. 10. LPTP) ietvaros.

Piemērotas notekūdeņu galīgās attīrīšanas metodes atkarībā no piesārņotāja ir, piem., šādas:

	Tehniskais paņēmieni ⁽¹⁾	Tipiski piesārņotāji, kuru daudzums tiek samazināts	Izmantojamība
--	-------------------------------------	---	---------------

Iepriekšējā attīrīšana un pirmējā attīrīšana

a)	Izlīdzināšana	Visi piesārņotāji	Vispārizmantojams.
b)	Neitralizēšana	Skābes, sārmī	
c)	Fiziska separācija, piem., ar sietiem, smelknes separatoriem, taukvielu separatoriem vai pirmējās nostādīnāšanas tvertnēm	Suspendētas cietvielas, eļļas/taukvielas	

Bioloģiskā attīrīšana (otrējā attīrīšana), piem.

d)	Aktīvo dūņu process	Bionoārdāmie organiskie savienojumi	Vispārizmantojams.
e)	Membrānu bioreaktors		

Slāpekļa atdalīšana

f)	Nitrifikācija/denitrifikācija	Kopējais slāpeklis, amonjaks	Nitrifikācija var nebūt izmantojama, ja ir augsta hlorīdu koncentrācija (t. i., apmēram 10 g/l) un hlorīdu koncentrācijas samazināšana pirms nitrifikācijas nedotu pietiekamus vidiskos ieguvumus. Paņēmieni nav izmantojami, ja galīgā attīrīšana neietver bioloģisko attīrīšanu.
----	-------------------------------	------------------------------	--

Fosfora atdalīšana

g)	Ķīmiskā izgulsnēšana	Fosfors	Vispārizmantojams.
----	----------------------	---------	--------------------

Galīgā cietvielu atdalīšana

h)	Koagulācija un flokulācija	Suspendētas cietvielas	Vispārizmantojams.
i)	Nostādīnāšana		
j)	Filtrācija (piem., filtrācija caur smiltīm, mikrofiltrācija, ultrafiltrācija)		
k)	Flotācija		

⁽¹⁾ Tehniskie paņēmieni aprakstīti 6.1. punktā.

3.4. Ar LPTP saistītie emisiju līmeņi attiecībā uz emisijām ūdenī

1., 2. un 3. tabulā dotie ar LPTP saistītie emisiju līmeņi (LPTP SEL) attiecībā uz emisijām ūdenī ir piemērojami tiešām emisijām saņēmējā ūdensobjektā no:

- i) Direktīvas 2010/75/ES I pielikuma 4. iedaļā norādītajām darbībām;
- ii) neatkarīgi ekspluatētām notekūdeņu attīrīšanas stacijām, kas norādītas Direktīvas 2010/75/ES I pielikuma 6.11. apakšiedaļā, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir Direktīvas 2010/75/ES I pielikuma 4. iedaļā iekļautās darbības;
- iii) dažādas izcelsmes notekūdeņu kombinētās attīrīšanas, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir Direktīvas 2010/75/ES I pielikuma 4. iedaļā iekļautās darbības.

Visi šie LPTP SEL ir piemērojami punktā, kurā notiek emisija no iekārtas.

1. tabula

LPTP SEL attiecībā uz KOO, ĶSP un KSC tiešajām emisijām saņēmējā ūdensobjektā

Parametrs	LPTP SEL (gada vidējā vērtība)	Nosacījumi
Kopējais organiskais ogleklis (KOO) ⁽¹⁾ ⁽²⁾	10–33 mg/l ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 3,3 t gadā.
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (ĶSP) ⁽¹⁾ ⁽²⁾	30–100 mg/l ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 10 t gadā.
Kopējās suspendētās cietvielas (KSC)	5,0–35 mg/l ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 3,3 t gadā.

⁽¹⁾ Bioķīmiskajam skābekļa patēriņam (BSP) nav piemērojams neviens LPTP SEL. Orientējoši: gada vidējais BSP₅ līmenis notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas stacijas efluentā parasti ir ≤ 20 mg/l.

⁽²⁾ Piemērojams vai nu KOO LPTP SEL, vai ĶSP LPTP SEL. Priekšroka dodama KOO LPTP SEL, jo tā monitoringā neizmanto ļoti toksiskus savienojumus.

⁽³⁾ Diapazona apakšgala vērtības parasti sasniedz, ja dažas sateces notekūdeņu plūsmas satur organiskus savienojumus un/vai notekūdeņi galvenokārt satur viegli bionoārdāmus organiskos savienojumus.

⁽⁴⁾ Diapazona augšgalā gada vidējās vērtības var sasniegt 100 mg/l (KOO) vai 300 mg/l (ĶSP), ja izpildīti abi šie nosacījumi:

— A nosacījums: gada vidējā samazināšanas efektivitāte ≥ 90 % (ieskaitot gan priekšattīrīšanu, gan galīgo attīrīšanu),

— B nosacījums: ja izmanto bioloģisko attīrīšanu, jābūt izpildītam vismaz vienam no šiem kritērijiem:

— izmanto mazas slodzes bioloģiskās attīrīšanas posmu (t. i., ≤ 0,25 kg ĶSP/kg dūņu organiskās sausas). Tas nozīmē, ka BSP₅ līmenis efluentā ir < 20 mg/l,

— izmanto nitrifikāciju.

⁽⁵⁾ Diapazona augšgala vērtības var nebūt piemērojamas, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

— A nosacījums: gada vidējā samazināšanas efektivitāte ≥ 95 % (ieskaitot gan priekšattīrīšanu, gan galīgo attīrīšanu),

— B nosacījums: tāds pats kā B nosacījums ⁽⁴⁾. zemsūtrās piezīmē,

— C nosacījums: notekūdeņu galīgās attīrīšanas influentam ir šādas īpašības: gada vidējais KOO > 2 g/l (vai gada vidējais ĶSP > 6 g/l) un liels pretestīgo organisko savienojumu (*refractory organic compounds*) īpatsvars.

⁽⁶⁾ Diapazona augšgala vērtības var nebūt piemērojamas, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir metilcelulozes ražošana.

⁽⁷⁾ Diapazona apakšgala vērtības parasti sasniedz, izmantojot filtrāciju (piem., filtrāciju caur smiltīm, mikrofiltrāciju, ultrafiltrāciju, membrānu bioreaktoru), savukārt diapazona augšgala vērtības parasti sasniedz, izmantojot tikai nostādināšanu vien.

⁽⁸⁾ Šis LPTP SEL var nebūt piemērojams, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir nātrija karbonāta ražošana, izmantojot Solveja procesu, vai titāna dioksīda ražošana.

2. tabula

LPTP SEL attiecībā uz barības vielu tiešajām emisijām saņēmējā ūdensobjektā

Parametrs	LPTP SEL (gada vidējā vērtība)	Nosacījumi
Kopējais slāpekļis (KN) ⁽¹⁾	5,0–25 mg/l ⁽²⁾ ⁽³⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 2,5 t gadā.
Kopējais neorganiskais slāpekļis (N _{neorg.}) ⁽¹⁾	5,0–20 mg/l ⁽²⁾ ⁽³⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 2,0 t gadā.
Kopējais fosfors (KP)	0,50–3,0 mg/l ⁽⁴⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 300 kg gadā.

⁽¹⁾ Piemērojams vai nu kopējā slāpekļa LPTP SEL, vai kopējā neorganiskā slāpekļa LPTP SEL.

⁽²⁾ KN LPTP SEL un N_{neorg.} LPTP SEL nav piemērojams iekārtām bez bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas. Diapazona apakšgala vērtības parasti sasniedz, ja bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas stacijas influenta slāpekļa līmenis ir zems un/vai ja nitrifikāciju/denitrifikāciju var veikt optimālos apstākļos.

⁽³⁾ Diapazona augšgalā gada vidējās vērtības var būt lielākas un sasniegt 40 mg/l attiecībā uz KN vai 35 mg/l attiecībā uz N_{neorg.}, ja gada vidējā samazināšanas efektivitāte ir $\geq 70\%$ (ieskaitot gan priekšattīrīšanu, gan galīgo attīrīšanu).

⁽⁴⁾ Diapazona apakšgala vērtības parasti sasniedz, ja bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas stacijas pareizas darbības nodrošināšanai pievieno fosforu vai galvenais fosfora avots ir apsildes vai dzesēšanas sistēmas. Diapazona augšgala vērtības parasti sasniedz, ja iekārtā ražo fosforu saturošus savienojumus.

3. tabula

LPTP SEL attiecībā uz AOH un metālu tiešajām emisijām saņēmējā ūdensobjektā

Parametrs	LPTP SEL (gada vidējā vērtība)	Nosacījumi
Adsorbējamie organiski saistītie halogēni (AOH)	0,20–1,0 mg/l ⁽¹⁾ ⁽²⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 100 kg gadā.
Hroms, ko izsaka kā Cr	5,0–25 µg/l ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 2,5 kg gadā.
Varš, ko izsaka kā Cu	5,0–50 µg/l ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁷⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 5,0 kg gadā.
Niķelis, ko izsaka kā Ni	5,0–50 µg/l ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 5,0 kg gadā.
Cinks, ko izsaka kā Zn	20–300 µg/l ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁸⁾	LPTP SEL ir piemērojams, ja emisija pārsniedz 30 kg gadā.

⁽¹⁾ Diapazona apakšgala vērtības parasti sasniedz, ja iekārta izmanto vai ražo maz organisko halogēnsavienojumu.

⁽²⁾ Šis LPTP SEL var nebūt piemērojams, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir jodētu rentgenogrāfisko kontrastvielu ražošana, jo tai raksturīgas lielas pretestīgu vielu slodzes. Šis LPTP SEL var nebūt piemērojams arī tad, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir propilēnskābe vai epihlorhidrīna ražošana, izmantojot hlorhidrīna procesu, jo tai raksturīgas lielas slodzes.

⁽³⁾ Diapazona apakšgala vērtības parasti sasniedz, ja iekārta izmanto vai ražo maz attiecīgo metālu (savienojumu).

⁽⁴⁾ Šis LPTP SEL var nebūt piemērojams neorganiskiem efluentiem, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir neorganisku smago metālu savienojumu ražošana.

⁽⁵⁾ Šis LPTP SEL var nebūt piemērojams, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir ar metāliem kontaminētu cieto neorganisko izejvielu lielpjoma apstrāde (piem., nātrija karbonāts no Solveja procesa, titāna dioksīds).

⁽⁶⁾ Šis LPTP SEL var nebūt piemērojams, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir organisko hroma savienojumu ražošana.

⁽⁷⁾ Šis LPTP SEL var nebūt piemērojams, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir organisko vara savienojumu ražošana vai vinilhlorīda monomēra / etilēndihlorīda ražošana, izmantojot oksihlorēšanas procesu.

⁽⁸⁾ Šis LPTP SEL var nebūt piemērojams, ja galvenais piesārņojošo vielu slodzes avots ir viskozes šķiedras ražošana.

Informācija par attiecīgo monitoringu ir sniegta 4. LPTP.

4. Atkritumi

13. LPTP. LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – mazināt apglabājamo atkritumu rašanos, ir sagatavot un īstenot atkritumu apsaimniekošanas plānu, kas ir vidiskās pārvaldības sistēmas (sk. 1. LPTP) daļa un nodrošina, ka tiek novērsta atkritumu rašanās, atkritumi tiek sagatavoti atkārtotai izmantošanai, pārstrādāti vai kādā citā veidā reģenerēti (šādā secībā).

14. LPTP. LPTP, kā samazināt papildus attīrāmo vai apglabājamo notekūdeņu dūņu apjomu un mazināt to potenciālo vidisko ietekmi, ir izmantot kādu no tālāk dotajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju.

	Tehniskais paņēmienis	Apraksts	Izmantojamība
a)	Kondicionēšana	Ķīmiskā kondicionēšana (t. i., koagulantu un/vai flokulantu pievienošana) vai termiskā kondicionēšana (t. i., karšēšana), lai uzlabotu kondīciju dūņu biezināšanas/atūdeņošanas laikā.	Nav izmantojams neorganiskām dūņām. Vajadzība pēc kondicionēšanas ir atkarīga no dūņu īpašībām un izmantotā biezināšanas/atūdeņošanas aprīkojuma.
b)	Biezināšana/atūdeņošana	Biezināšanu var veikt ar nostādināšanu, centrifugēšanu, flotēšanu, gravitācijas lentēm (<i>gravity belts</i>) vai sviedējcilindriem (<i>rotary drums</i>). Atūdeņošanu var veikt ar lentveida filtrpresēm vai kameru filtrpresēm.	Vispārizmantojams.
c)	Stabilizācija	Dūņu stabilizācija ir, piemēram, ķīmiskā apstrāde, termiskā apstrāde, aerobā noārdīšana vai anaerobā noārdīšana.	Nav izmantojams neorganiskām dūņām. Nav izmantojams, ja pirms galīgās apstrādes veicamas tikai īstermiņa manipulācijas.
d)	Žāvēšana	Dūņas izžāvē tiešā vai netiešā saskarē ar siltuma avotu.	Nav izmantojams gadījumos, kad nav pieejams vai izmantojams atlikumsiltums.

5. Emisijas gaisā

5.1. Atlikumgāzu savākšana

15. LPTP. LPTP, kā sekmīgāk rekuperēt savienojumus un samazināt emisijas gaisā, ir norobežot emisijas avotus un, ja iespējams, emisijas attīrīt.

Izmantojamība

Izmantojamību var ierobežot apsvērumi, kas saistīti ar ekspluatējamību (piekļuvi aprīkojumam), drošumu (izvairīties no koncentrācijām, kas tuvojas apakšējai sprādzienbīstamības robežai) un veselību (ja operatoram ir jāatrodas norobežotajā zonā).

5.2. Atlikumgāzu attīrīšana

16. LPTP. LPTP, kā samazināt emisijas gaisā, ir izmantot integrētu atlikumgāzu apsaimniekošanas un attīrīšanas stratēģiju, kas ietver procesā integrētus tehniskos paņēmienus un atlikumgāzu attīrīšanas paņēmienus.

Apraksts

Integrētās atlikumgāzu apsaimniekošanas un attīrīšanas stratēģijas pamatā ir atlikumgāzu plūsmu inventarizācijas pārskats (sk. 2. LPTP), un prioritāti piešķir procesā integrētiem tehniskajiem paņēmieniem.

5.3. Sadedzināšana lāpā

17. LPTP. LPTP, kā novērst emisijas gaisā no lāpām, ir sadedzināšanu lāpā izmantot tikai drošības apsvērumu dēļ vai nestandarta ekspluatācijas apstākļos (piem., iedarbināšana, apturēšana), izmantojot vienu no tālāk dotajiem tehniskajiem paņēmieniem vai tos abus.

	Tehniskais paņēmienis	Apraksts	Izmantojamība
a	Pareiza stacijas konstrukcija	Tā ietver pietiekami jaudīgu gāzu rekuperācijas sistēmu un augstas integritātes pārspiediena vārstus.	Jaunās stacijās vispārizmantojams. Esošās stacijas var aprīkot ar gāzu rekuperācijas sistēmām.
b	Stacijas pārvaldība	Tā ietver kurināmā gāzu sistēmas sabalansēšanu un progresīvu procesu kontroli.	Vispārizmantojams.

18. LPTP. LPTP, kā samazināt emisijas gaisā no lāpām gadījumos, kad sadedzināšana lāpā ir neizbēgama, ir izmantot vienu no tālāk dotajiem tehniskajiem paņēmieniem vai tos abus.

	Tehniskais paņēmienis	Apraksts	Izmantojamība
a)	Pareiza lāpu konstrukcija	Augstuma un spiediena optimizācija, tvaika, gaisa vai gāzes padeve, piemērots lāpas sprauslu tips (ar apvalku vai ekrānu) utt. ar mērķi panākt drošu bezdūmu darbību un gāzu pārpalikuma efektīvu sadedzināšanu.	Izmantojams jaunās lāpās. Esošajās iekārtās izmantojamība var būt ierobežota, piem., tāpēc, ka stacijas kapitālapkopes laikā tam var nebūt pietiekami daudz laika.
b)	Lāpu pārvaldība ar monitoringu un rezultātu reģistrēšanu	Pastāvīgs sadedzināšanai lāpā novadīto gāzu monitorings, gāzu plūsmas mērīšana un citu parametru aplēšana (piem., sastāva, siltumsatura, palīgvielu padeves rādītāja, ātruma, caurpūtes gāzes caurplūduma, piesārņotāju (piem., NO _x , CO, oglekļa dioksīda, trokšņa) emisiju aplēses). Reģistrējot gadījumus, kad notikusi sadedzināšana lāpā, parasti reģistrē aplēsto/izmērīto lāpā sadedzinātās gāzes sastāvu, aplēsto/izmērīto lāpā sadedzinātās gāzes daudzumu un procesa ilgumu. Reģistrēšana ļauj kvantificēt emisijas un var palīdzēt izvairīties no sadedzināšanas lāpā turpmāk.	Vispārizmantojams.

5.4. Difūzās GOS emisijas

19. LPTP. LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt difūzās GOS emisijas gaisā, ir izmantot tālāk doto tehnisko paņēmieniu kombināciju.

	Tehniskais paņēmienis	Izmantojamība
Ar stacijas konstrukciju saistīti paņēmieni		
a)	Ierobežot potenciālo emisijas avotu skaitu	Ekspluatējamības prasību dēļ paņēmiena izmantojamība esošās stacijās var būt ierobežota.
b)	Lokalizācijas funkcijas pēc iespējas pilnīgāk ietvert pašos procesos	
c)	Izvēlēties augstas integritātes aprīkojumu (sk. aprakstu 6.2. punktā)	
d)	Atvieglināt apkopes darbus, nodrošinot piekļuvi aprīkojumam, no kura var rasties noplūde	

	Tehniskais paņēmieni	Izmantojamība
<i>Paņēmieni, kas saistīti ar stacijas/aprīkojuma būvniecību, montāžu un laišanu ekspluatācijā</i>		
e)	Nodrošināt konkrētas un visaptverošas stacijas/aprīkojuma būvniecības un montāžas darbības. Cauruļvadu atloku salaidumu montāžā izmantot paredzēto blīvpaplāksnes slodzes līmeni (sk. aprakstu 6.2. punktā)	Vispārizmantojams.
f)	Nodrošināt stingras stacijas/aprīkojuma ekspluatācijā laišanas un nodošanas procedūras atbilstoši projekta prasībām	

Ar stacijas ekspluatāciju saistīti paņēmieni

g)	Nodrošināt labu tehnisko apkopi un aprīkojuma savlaicīgu nomaiņu	Vispārizmantojams.
h)	Izmantot uz riska novērtējumu balstītu noplūžu atklāšanas un novēršanas (NAN) programmu (sk. aprakstu 6.2. iedaļā)	
i)	Iespēju robežās nepieļaut difūzās GOS emisijas, tās savākt avotā un attīrīt	

Informācija par attiecīgo monitoringu ir sniegta 5. LPTP.

5.5. Smaku emisijas

20. LPTP. LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – mazināt smaku emisijas, ir ieviest, īstenot un regulāri pārskatīt smaku pārvaldības plānu, kas ir vidiskās pārvaldības sistēmas (sk. 1. LPTP) daļa un ietver visus šos elementus:

- i) protokols, kurā norādītas veicamās darbības un laika grafiks;
- ii) smaku monitoringa protokols;
- iii) protokols reaģēšanai uz incidentiem, kas saistīti ar smakām;
- iv) smaku novēršanas un mazināšanas programma, kas paredz noskaidrot smaku avotu vai avotus, izmērīt/aplēt eksponētību smakām, raksturot, kādā mērā katrs avots ietekmē smaku, un īstenot novēršanas un/vai mazināšanas pasākumus.

Informācija par attiecīgo monitoringu ir sniegta 6. LPTP.

Izmantojamība

Paņēmieni ir izmantojami tikai gadījumos, kad ir paredzams un/vai ir pamats domāt, ka smakas rada apgrūtinājumu.

21. LPTP. LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – mazināt smaku emisijas, kas rodas notekūdeņu savākšanā un attīrīšanā un dūņu attīrīšanā, ir izmantot kādu no tālāk dotajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju.

	Tehniskais paņēmieni	Apraksts	Izmantojamība
a)	Līdz minimumam samazināt rezidences laiku	Līdz minimumam samazināt laiku, ko notekūdeņi un dūņas pavada savākšanas un glabāšanas sistēmās (rezidences laiku), it sevišķi tad, ja apstākļi tajās ir anaerobi.	Izmantojamība esošās savākšanas un glabāšanas sistēmās var būt ierobežota.
b)	Ķīmiskā apstrāde	Ar ķīmikālijām likvidēt smakojošus savienojumus vai mazināt to veidošanos (piem., pakļaut sērūdeņradi oksidācijai vai izgulsnēšanai).	Vispārizmantojams.
c)	Optimizēt aerobo attīrīšanu	Piemēram: i) kontrolējot skābekļa saturu; ii) bieži apkopjot aerācijas sistēmu; iii) izmantojot tīru skābekli; iv) no tvertnēm noņemot uzpeldējušos sārņus.	Vispārizmantojams.
d)	Apvalkošana	Nosegt vai apvalkot objektus, kuros vāc un apstrādā notekūdeņus un dūņas, lai smakojošo atlikumgāzi savāktu tālākai apstrādei.	Vispārizmantojams.
e)	Tehnoloģiskā cikla noslēgumā veicamā attīrīšana	Piemēram: i) bioloģiskā attīrīšana; ii) termiskā oksidēšana.	Bioloģiskā attīrīšana ir izmantojama tikai attiecībā uz savienojumiem, kas viegli šķīst ūdenī un ir viegli bioeliminējami.

5.6. Trokšņa emisijas

22. LPTP. LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – mazināt trokšņa emisijas, ir ieviest un īstenot trokšņa pārvaldības plānu, kas ir vidiskās pārvaldības sistēmas (sk. 1. LPTP) daļa un ietver visus šos elementus:

- i) protokols, kurā norādītas veicamās darbības un laika grafiks;
- ii) trokšņa monitoringa protokols;
- iii) protokols reaģēšanai uz incidentiem, kas saistīti ar trokšņiem;
- iv) trokšņa novēršanas un mazināšanas programma, kas paredz noskaidrot trokšņa avotu vai avotus, izmērīt/novērtēt eksponētību troksnim, raksturot, kādā mērā katrs avots ietekmē troksni, un īstenot novēršanas un/vai mazināšanas pasākumus.

Izmantojamība

Paņēmieni ir izmantojami tikai gadījumos, kad ir paredzams un/vai ir pamats domāt, ka troksnis rada apgrūtinājumu.

23. LPTP. LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt trokšņa emisiju, ir izmantot kādu no tālāk dotajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju.

	Tehniskais paņēmieni	Apraksts	Izmantojamība
a)	Aprīkojuma un ēku atrašanās piemērotā vietā	Palielināt atstatumu starp trokšņa avotu un trokšņa uztvērēju un izmantot ēkas par trokšņa bloķētājiem.	Esošu staciju gadījumā aprīkojuma pārvietošanas iespējas var ierobežot vietas trūkums vai pārmērīgas izmaksas.
b)	Operacionāli pasākumi	To ietvaros: i) aprīkojumu rūpīgi inspicē un veic tā tehnisko apkopi, ii) ja iespējams, aizver norobežotu telpu logus un durvis, iii) aprīkojumu ekspluatē pieredzējis personāls, iv) ja iespējams, izvairās no trokšņainām darbībām naktīs, v) paredz apkopes darbu laikā īstenojamus trokšņa kontroles pasākumus.	Vispārizmantojams.
c)	Kluss aprīkojums	Tostarp klusi kompresori, sūkņi un lāpas.	Šo paņēmieni var izmantot tikai tad, kad uzstāda jaunu aprīkojumu vai maina iepriekšējo.
d)	Trokšņa kontroles aprīkojums	Tas ietver: i) trokšņa mazinātājus; ii) aprīkojuma izolēšanu; iii) trokšņaina aprīkojuma apvalkošanu; iv) ēku skaņizolēšanu.	Izmantojamība var būt ierobežota vietas trūkuma dēļ (esošu staciju gadījumā) vai veselības un drošības apsvērumu dēļ.
e)	Trokšņa vājināšana	Starp trokšņa avotiem un trokšņa uztvērējiem izvietot barjeras (pret-trokšņa sienas, uzbērumus un ēkas).	Izmantojams tikai esošām stacijām, jo jaunu staciju konstrukcijai vajadzētu būt tādai, lai šis paņēmieni nebūtu vajadzīgs. Esošu staciju gadījumā barjeru izvietojuma iespējas var ierobežot vietas trūkums.

6. Tehnisko paņēmieni apraksts

6.1. Notekūdeņu attīrīšana

Tehniskais paņēmieni	Apraksts
Aktīvo dūņu process	Izšķīdušo organisko vielu bioloģiskā oksidēšana mikroorganismu vielmaiņas ceļā skābekļa klātbūtnē. Izšķīduša skābekļa klātbūtnē (ko ievada gaisa vai tīra skābekļa veidā) organiskie komponenti mineralizējas oglekļa dioksīdā un ūdenī vai pārvēršas citos metabolītos un biomasā (t. i., aktīvajās dūņās). Mikroorganismus notekūdeņos tur suspendētos un visu maisījumu mehāniski aerē. Aktīvo dūņu maisījumu nogādā uz separācijas mezglu, no kurienes dūņas reciklē uz aerācijas tvertni.
Nitrifikācija/denitrifikācija	Divposmu process, ko parasti iekļauj bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas staciju procesos. Pirmais posms ir aerobā nitrifikācija, kurā mikroorganismi amoniju (NH_4^+) oksidē par starpproduktu – nitrītu (NO_2^-) –, ko pēc tam oksidē par nitrātu (NO_3^-). Nākamajā – anoksiskās denitrifikācijas – posmā mikroorganismi nitrātu ķīmiski reducē par slāpekļa gāzi.

Tehniskais paņēmieni	Apraksts
Ķīmiskā izgulsnēšana	Izšķīdušu piesārņotāju pārvēršana nešķīstošos savienojumos, pievienojot ķīmiskus izgulsnētājus. Izgulsnētās cietvielas pēc tam separē, izmantojot nostādināšanu, flotāciju ar gaisu vai filtrāciju. Vajadzības gadījumā pēc tam vēl var veikt mikrofiltrāciju vai ultrafiltrāciju. Fosfora izgulsnēšanai izmanto daudzvērtīgus metālu jonus (piem., kalcija, alumīnija, dzelzs jonus).
Koagulācija un flokulācija	Suspendētās cietvielas no notekūdeņiem separē ar koagulāciju un flokulāciju, ko bieži veic vairākos secīgos posmos. Koagulāciju veic, pievienojot koagulantus, kuru lādiņš ir pretējs suspendēto cietvielu lādiņam. Flokulāciju veic, pievienojot polimērus, lai mikroflokkulu sadursmē tās saistītos lielākās flokulās.
Izlīdzināšana	Plūsmu un piesārņojošo vielu slodzes izlīdzināšana galīgās notekūdeņu attīrīšanas ievadpunktā, izmantojot centrālas tvertnes. Izlīdzināšanu var veikt decentralizēti vai ar citiem pārvaldības paņēmieniem.
Filtrācija	Cietvielu separēšana no notekūdeņiem, tos izlaižot caur porainu materiālu – izmantojot, piem., filtrāciju caur smiltīm, mikrofiltrāciju vai ultrafiltrāciju.
Flotācija	Cietu vai šķidru daļiņu separēšana no notekūdeņiem, tos piesaistot sīkiem gāzes – parasti gaisa – burbulīšiem. Peldošās daļiņas uzkrājas uz ūdens virsmas, un tās savāc ar skimeriem.
Membrānu bioreaktors	Aktīvo dūņu procesa un membrānfiltrēšanas kombinācija. Ir divi varianti: a) ārējs recirkulācijas kontūrs starp aktīvo dūņu tvertni un membrānu moduli un b) membrānu moduļa iegremdēšana aerētājā aktīvo dūņu tvertnē, kur efluentu filtrē caur došķiedru membrānu, biomasai paliekot tvertnē (šajā variantā process prasa mazāk enerģijas un stacijas ir kompaktākas).
Neitralizēšana	Notekūdeņu pH koriģēšana līdz neitrālam līmenim (aptuveni 7) ar ķimikālijām. pH līmeņa paaugstināšanai parasti izmanto nātrija hidroksīdu (NaOH) vai kalcija hidroksīdu (Ca(OH) ₂), savukārt pH samazināšanai parasti izmanto sērskābi (H ₂ SO ₄), hlorūdeņražskābi (HCl) vai oglekļa dioksīdu (CO ₂). Dažas vielas neitralizēšanas laikā var izgulsnēties.
Nostādināšana	Suspendēto daļiņu un suspendēto materiālu separēšana, tos nostādinot ar gravitāciju.

6.2. Difūzās GOS emisijas

Tehniskais paņēmieni	Apraksts
Augstas integritātes aprīkojums	Augstas integritātes aprīkojums ir, piem.: — vārsti ar dubultām manšetblīvēm, — magnētiskās piedziņas sūkņi/kompresori/maisītāji, — ar mehāniskām blīvēm, nevis manšetblīvēm aprīkoti sūkņi/kompresori/maisītāji, — augstas integritātes blīvpaplāksnes (piem., spirālviņas, gredzenveida) kritiski svarīgiem pielietojumiem, — korozijizturīgs aprīkojums.

Tehniskais paņēmieni	Apraksts
Noplūžu atklāšanas un novēršanas (NAN) programma	Strukturēta pieeja, kuras mērķis ir samazināt fugitīvās GOS emisijas, atklājot un salabojojot vai nomainot komponentus, no kuriem ir noplūdes. Pašlaik noplūžu atklāšanai ir pieejama osmes metode (aprakstīta EN 15446) un gāzu detektēšana ar optiskās attēlveidošanas paņēmieniem. Osmes metode. Pirmais posms ir noplūžu atklāšana, izmantojot rokas GOS analizatorus, ar kuriem mēra koncentrācijas aprīkojuma tuvumā (piem., izmantojot liesmas jonizāciju vai fotojonizāciju). Otrajā posmā komponentu izolē, lai varētu izdarīt tiešus mērījumus emisiju avotā. Otrā posma vietā reizēm izmanto matemātiskas korelācijas līknes, kas atvasinātas no statistiskajiem rezultātiem, kuri iegūti no daudziem iepriekšējiem mērījumiem, kas izdarīti ar līdzīgiem komponentiem. Gāzu detektēšana ar optiskās attēlveidošanas paņēmieniem. Optiskajā attēlveidošanā izmanto vieglas un nelielas rokas kameras, kas dod iespēju reāllaikā vizualizēt gāzes noplūdes: videoierakstā tās parādās kā “dūmi” un vienlaikus ir redzams normāls attiecīgā komponenta attēls, tāpēc var viegli un ātri konstatēt ievērojamas GOS noplūdes. Aktīvās sistēmas attēlu veido ar atpakaļizkliedētu infrasarkanā lāzergaismu, kas atstarojas no komponenta un tā apkārtnes. Pasīvās sistēmas izmanto aprīkojuma un tā apkāmes dabisko infrasarkanā starojumu.
Termiskā oksidācija	Atlikumgāzes plūsmas deggāzu un odorantu oksidēšana, kontaminantu un gaisa vai skābekļa maisījumu degkamerā sakarsējot līdz temperatūrai, kas pārsniedz tā pašizdegšanās punktu, un šo augsto temperatūru saglabājot tik ilgi, līdz tas ir pilnīgi sadedzis, aiz sevis atstājot oglekļa dioksīdu un ūdeni. Termisko oksidāciju mēdz saukt arī par “incinerāciju”, “termisko incinerāciju” vai “oksidatīvo sadedzināšanu”.
Paredzētā blīvupaplāksnes slodzes līmeņa izmantošana cauruļvadu atloku salaidumu montāžā	Tas cita starpā paredz: i) iegūt sertificētas augstas kvalitātes blīvupaplāksni, piem., saskaņā ar EN 13555; ii) aprēķināt augstāko iespējamo slodzi bultskrūvēm, piem., saskaņā ar EN 1591-1; iii) iegūt normām atbilstīgu aprīkojumu atloku samontēšanai; iv) nodrošināt, ka bultskrūvju pievilkšanu pārrauga kvalificēts montieris.
Difūzo GOS emisiju monitoring	Osmes metodes un gāzu detektēšana ar optisko attēlveidošanu ir aprakstītas punktā “Noplūžu atklāšanas un novēršanas (NAN) programma”. Visas iekārtas emisijas var konstatēt un kvantificēt, izmantojot piemērotu papildmetožu kombināciju, piem., saules starojuma plūsmas aptumšojuma mērīšanas metodi (SOF) vai diferenciālās absorbcijas LIDAR (DIAL). Šos rezultātus var izmantot, lai novērtētu tendences laikā, šķērspārbaudītu un atjauninātu/validētu NAN programmu. Saules starojuma plūsmas aptumšojuma metode (SOF). Šajā metodē fiksē platjoslas infrasarkanās vai ultravioletās/redzamās saules gaismas spektru gar konkrētu ģeogrāfisko maršrutu – šķērseniski vēja virzienam un cauri GOS grīstei – un to spektrometriski analizē ar Furjē transformāciju. Diferenciālās absorbcijas LIDAR (DIAL). DIAL ir lāzermetode, kurā izmanto diferenciālās absorbcijas LIDAR (gaismas detektēšana un attālumu mērīšana), kas ir radioviļņu metodes RADAR (radara) optiskais analogs. Paņēmieni balstās uz to, ka ar teleskopu uztver lāzerimpulsu gaismu, ko atpakaļizkliedējuši atmosfēriskie aerosoli, un pēc tam veic tās spektrālo īpašību analīzi.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2016/903**(2016. gada 8. jūnijs)****saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 3. punktu par zirgu segu, kas piesūcināta ar perimetrīnu un ko lieto, lai kontrolētu traucējošos kukaiņus zirga apkārtņē****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regulu (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) 2015. gada 21. septembrī Īrija lūdza Komisiju saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 3. punktu pieņemt lēmumu par to, vai tirgū laista zirgu sega, ko izmanto zirgu un to apkārtnes aizsardzībai no kukaiņiem (dunduriem un sīvajām mušām), ir biocīds, apstrādāts izstrādājums vai arī ne viens, ne otrs.
- (2) Pamatojoties uz Īrijas iesniegto informāciju, zirgu sega sastāv no diviem atsevišķiem auduma slāņiem, no kuriem ārējais slānis ir piesūcināts ar perimetrīnu, bet no zirgu ādas to šķir nepiesūcināts iekšējais slānis. Tiek apgalvots, ka apstrāde ar perimetrīnu vēl vairāk uzlabo segas fiziskās aizsardzības funkciju pret traucējošiem kukaiņiem zirga apkārtņē, jo tie tiks iznīcināti, tiklīdz nosēdīsies uz segas ārējā slāņa.
- (3) Zirgu sega ir paredzēta tādu kukaiņu kontrolēšanai, kas atbilst kaitīgu organismu definīcijai, kā paredzēts Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 1. punkta g) apakšpunktā, jo tie var nelabvēlīgi ietekmēt dzīvniekus vai cilvēkus.
- (4) Saskaņā ar 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu biocīda funkcija ir iznīcināt, atbaidīt, padarīt nekaitīgu jebkuru kaitīgu organismu, kavēt tā iedarbību vai uz to iedarboties citādā veidā.
- (5) Zirgu sega atbilst Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 2. punkta c) apakšpunktā sniegtajai izstrādājuma definīcijai, jo tai ir īpaša forma, virsma vai struktūra, kas nosaka tās funkcijas lielākā mērā nekā tās ķīmiskais sastāvs.
- (6) Sega atbilst Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 1. punkta l) apakšpunktā sniegtajai apstrādāta izstrādājuma definīcijai, jo perimetrīns ir ar nolūku iestrādāts segā, lai kontrolētu kukaiņus zirga apkārtņē.
- (7) Tādēļ, lai noteiktu, vai tas ir apstrādāts izstrādājums vai biocīds, ir svarīgi noteikt, vai zirgu segai saskaņā ar apstiprinātajām Savienības vadlīnijām ⁽²⁾ dominē biocīda funkcija.
- (8) Tā kā i) traucējošie kukaiņi zirga apkārtņē nav kaitīgi pašai segai; ii) perimetrīna koncentrācija segā ir salīdzināma ar tā koncentrāciju biocīdos un ir augstāka nekā tā, ko izmanto, lai kontrolētu tekstilmateriālu kaitēkļus, kuri pārtiek no keratīna ⁽³⁾; iii) perimetrīna iedarbības veids segā ir identisks biocīda iedarbības veidam; iv) produkta aprakstā lielāka nozīme ir piešķirta un galvenā uzmanība ir vērsta uz biocīdo funkciju kontrolēt kukaiņus, nevis uz citām zirgu segas funkcijām (it īpaši aizsardzība no aukstuma un UV starojuma), var uzskatīt, ka zirgu segai galvenokārt ir biocīda funkcija un tā atbilst biocīda produkta definīcijai, kā paredzēts Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

⁽¹⁾ OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.

⁽²⁾ Norādījumi par bieži uzdotiem jautājumiem par apstrādātiem izstrādājumiem (11. jautājums) pieejami vietnē <https://circabc.europa.eu/w/browse/d7363efd-d8fb-43e6-8036-5bcc5e87bf22>.

⁽³⁾ Novērtējuma ziņojums par aktīvās vielas perimetrīna novērtēšanu 18. produkta veidam (2.1.2.1. iedaļa. Informācija par paredzētā lietojuma jomu/uzdevumu un organismu(-iem), kas jākontrolē) pieejama vietnē http://dissemination.echa.europa.eu/Biocides/ActiveSubstances/1342-18/1342-18_Assessment_Report.pdf.

- (9) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 2. panta 2. punktu ir svarīgi apsvērt, vai uz zirgu segu var attiekties Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/82/EK ⁽¹⁾, ja sega atbilst minētās direktīvas 1. panta 2. punktā sniegtajai veterināro zāļu definīcijai.
- (10) Ja zirgu segu nav paredzēts lietot kā lokālas iedarbības insekticīdu un to neizmanto ar mērķi atjaunot, uzlabot vai pārveidot fizioloģiskas funkcijas, izraisot farmakoloģisku, imunoloģisku vai metabolisku iedarbību, vai lai noteiktu medicīnisku diagnozi zirgiem, kā arī ja netiek minēts, ka zirgu segai piemīt īpašības, kas spēj ārstēt vai novērst jebkādas zirgu slimības, bet tiek minēta spēja kontrolēt kukaiņus, kuri var atrasties zirga apkārtnē un var to traucēt, zirgu sega neatbilst Direktīvas 2001/82/EK 1. panta 2. punktā sniegtajai veterināro zāļu definīcijai un tādēļ ietilpst Regulas (ES) Nr. 528/2012 darbības jomā.
- (11) Tā kā 18. produkta veids saskaņā ar definīciju Regulas (ES) Nr. 528/2012 V pielikumā aptver produktus, kurus izmanto posmkāju (piemēram, kukaiņu, zirnekļveidīgo un vēžveidīgo) kontrolei, neizmantojot aizbaidīšanu vai piesaistīšanu, zirgu sega būtu pieskaitāma pie 18. produkta veida. Turklāt, tā kā perimetrīnam netiek veikts novērtējums un tas nav apstiprināts ⁽²⁾ lietošanai 19. produkta veida biocīdos, attiecībā uz zirgu segu nevarētu apgalvot, ka tai piemīt jebkādas repelenta funkcijas.
- (12) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Biocīdu pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Zirgu segu, kas piesūcināta ar perimetrīnu, lai kontrolētu traucējošos kukaiņus zirga apkārtnē, neizmantojot aizbaidīšanu vai piesaistīšanu, uzskata par biocīdu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu, un tā atbilst 18. produkta veidam, kas definēts minētās regulas V pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 6. novembra Direktīva 2001/82/EK par Kopienas kodeksu attiecībā uz veterinārajām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2014. gada 16. oktobra Īstenošanas regula (ES) Nr. 1090/2014, ar ko apstiprina perimetrīnu kā esošu aktīvo vielu izmantošanai 8. un 18. produkta veida biocīdos (OV L 299, 17.10.2014., 10. lpp.).

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2016/904**(2016. gada 8. jūnijs)****atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 3. punktam attiecībā uz propān-2-olu saturošiem produktiem, kurus izmanto roku dezinfekcijai****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regulu (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Regulas (ES) Nr. 528/2012 41. pantā minētās Savienības atļaujas procedūras piemērošanas kontekstā 2015. gada 3. decembrī Vācija lūdza Komisiju saskaņā ar minētās regulas 3. panta 3. punktu pieņemt lēmumu par to, vai propān-2-olu saturošu un roku dezinfekcijai, tai skaitā šajā gadījumā ķirurģiskai roku dezinfekcijai, paredzētu lietošanai gatavu produktu ("produkti") grupa, ko laiž tirgū un kam paredzēts piešķirt atļauju kā biocīdu saimei, kas definēta minētās regulas 3. panta 1. punkta s) apakšpunktā, ir biocīdi.
- (2) Vācija uzskatīja, ka šie produkti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/83/EK ⁽²⁾ ir zāles, un apgalvoja, ka šo produktu paredzētie lietojumi liecina, ka to mērķis ir novērst cilvēku slimības, jo tos var lietot vietās un situācijās, kur dezinfekcija tiek ieteikta medicīnisku apsvērumu dēļ. Saskaņā ar Vācijas apgalvojumu tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad veselības nozares profesionāļi produktus lieto pirmsoperāciju apstrādes procedūrā, lai novērstu risku, ka mikroorganismi tiek pārnesti uz ķirurģisku brūci.
- (3) Produkti ir paredzēti vairāku tādu baktēriju, vīrusu un sēnīšu ierobežošanai, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 1. punkta g) apakšpunktā noteiktajai "kaitīga organisma" definīcijai, jo tiem var būt nelabvēlīga ietekme uz cilvēkiem.
- (4) Iznīcināt, atbaidīt, padarīt nekaitīgu jebkuru kaitīgu organismu, kavēt tā iedarbību vai uz to iedarboties citādā ierobežojošā veidā ir biocīdāla (biocīdā) funkcija, tāpēc produkts atbilst minētās regulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajai biocīda definīcijai.
- (5) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 2. panta 2. punktu ir svarīgi apsvērt, vai šie produkti, ja tie atbilst Direktīvas 2001/83/EK 1. panta 2. punktā noteiktajai zāļu definīcijai, var ietilpt minētās direktīvas darbības jomā.
- (6) Ja produkti tiek lietoti tikai ar mērķi samazināt mikroorganismu slodzi uz rokām un risku, ka no potenciāli kontaminētām rokām tiks pārnesti mikroorganismi, un netiek lietoti ar mērķi atjaunot, uzlabot vai pārveidot fizioloģiskas funkcijas, izraisot farmakoloģisku, imunoloģisku vai metabolisku iedarbību, vai lai cilvēkiem noteiktu medicīnisku diagnozi un ja produktiem netiek pieteiktas īpašības, kas vajadzīgas, lai ārstētu cilvēku slimības vai veiktu to profilaksi, produkti neatbilst zāļu definīcijai, kas noteikta Direktīvas 2001/83/EK 1. panta 2. punktā, un tāpēc ietilpst Regulas (ES) Nr. 528/2012 darbības jomā.
- (7) Regulas (ES) Nr. 528/2012 V pielikumā definētais 1. produkta veids aptver cilvēka higiēnas vajadzībām paredzētus produktus, kurus lieto uz cilvēka ķermeņa ādas vai galvas ādas galvenokārt ķermeņa ādas vai galvas ādas dezinficēšanas nolūkā, tāpēc šie produkti pieder pie 1. produkta veida.

⁽¹⁾ OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 6. novembra Direktīva 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.).

(8) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Biocīdu pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Propān-2-olu saturošus produktus, kurus mikroorganismu pārvešanas riska samazināšanas nolūkā paredzēts izmantot roku dezinfekcijai, tai skaitā šajā gadījumā ķirurģiskai roku dezinfekcijai, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu uzskata par biocīdiem, un tie pieder pie 1. produkta veida, kas definēts minētās regulas V pielikumā.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2016. gada 8. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

III

(Citi tiesību akti)

EIROPAS EKONOMIKAS ZONA

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDES LĒMUMS

Nr. 110/15/COL

(2015. gada 8. aprīlis),

ar kuru *Innovation Norway* piešķirto papildu atbalstu *Finnfjord AS* NOK 16 miljonu apmērā atzīst
par nesaderīgu (Norvēģija) [2016/905]

(nekonfidencialā versija) (*)

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDE (TURPMĀK "IESTĀDE"),

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (turpmāk "EEZ līgums"), jo īpaši tā 61. pantu un 26. protokolu,

ņemot vērā EBTA valstu Nolīgumu par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidi (turpmāk "Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīgums"), jo īpaši tā 24. pantu,

ņemot vērā Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīguma 3. protokolu (turpmāk "3. protokols"), jo īpaši tā II daļas 7. panta 5. punktu,

tā kā:

I. FAKTI

1. Procedūra

- (1) 2011. gadā *Finnfjord AS* (turpmāk "*Finnfjord*") tika piešķirts valsts atbalsts NOK 175 miljonu apmērā no Enerģētikas fonda shēmas (sk. turpmāk tekstā) enerģijas reģenerācijas sistēmas izbūvei šā uzņēmuma ferosilīcija ražotnē. Iestāde apstiprināja šā atbalsta piešķiršanu ar Lēmumu Nr. 39/11/COL ⁽¹⁾.
- (2) Pēc pirmspaziņošanas diskusijām, kas sākās 2012. gada novembrī, Norvēģijas iestādes 2013. gada 26. jūnija vēstulē paziņoja par *Innovation Norway* (turpmāk "*IN*") piešķirto papildu atbalstu *Finnfjord* saskaņā ar 3. protokola I daļas 1. panta 3. punktu ⁽²⁾. Šis lēmums attiecas tieši uz šo pasākumu.

(*) Šajā lēmuma nekonfidencialajā versijā ir izņemta informācija, uz ko attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumu. Izņemtā informācija ir apzīmēta ar [...]. Ja izņemti skaitļi, attiecīgā gadījumā norādīts intervāls, kurā ir šie skaitļi.

⁽¹⁾ OV C 278, 22.9.2011., 6. lpp., kā arī EEZ papildinājums Nr. 51, 22.9.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ Lietas Nr. 676810, Nr. 676812, Nr. 676814–676816, Nr. 676819, Nr. 676822, Nr. 676823, Nr. 676825–676827, Nr. 676829 un Nr. 676832–676834.

- (3) Iestāde 2013. gada 5. jūlija vēstulē ⁽¹⁾ pieprasīja Norvēģijas iestādēm papildu informāciju. Norvēģijas iestādes sniedza atbildi 2013. gada 19. augusta vēstulē ⁽²⁾. Iestāde 2013. gada 28. augusta vēstulē ⁽³⁾ pieprasīja papildu informāciju. Norvēģijas iestādes sniedza atbildi 2013. gada 18. septembra vēstulē ⁽⁴⁾. Iestāde 2013. gada 13. novembra vēstulē ⁽⁵⁾ informēja Norvēģijas iestādes par to, ka tā pieņēmusi Lēmumu Nr. 445/13/COL sākt paziņotā pasākuma oficiālu izmeklēšanu.
- (4) Norvēģijas iestādes 2014. gada 21. februāra e-pasta vēstulē ⁽⁶⁾ sniedza savas piezīmes par lēmumu. 2014. gada 10. aprīlī pēc ilgstošām diskusijām ar Norvēģijas iestādēm un *Finnfjord* par konfidencialo informāciju lēmumu publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un EEZ papildinājumā ⁽⁷⁾. *Finnfjord* bija vienīgā trešā puse, kas iesniedza piezīmes ⁽⁸⁾. Šīs piezīmes 2014. gada 13. maija vēstulē ⁽⁹⁾ tika nosūtītas Norvēģijas iestādēm. Norvēģijas iestādes 2014. gada 6. jūnija vēstulē ⁽¹⁰⁾ sniedza piezīmes par trešās puses piezīmēm. *Finnfjord* 2014. gada 25. septembra e-pasta vēstulē ⁽¹¹⁾ sniedza papildu piezīmes. Iestāde 2014. gada 8. oktobra e-pasta vēstulē ⁽¹²⁾ pieprasīja papildu informāciju no *Finnfjord*. *Finnfjord* sniedza atbildes 2014. gada 24. un 27. oktobra e-pasta vēstulēs ⁽¹³⁾. Ar 2014. gada 27. oktobra vēstuli ⁽¹⁴⁾ papildu piezīmes un informāciju nosūtīja Norvēģijas iestādēm. Norvēģijas iestādes sniedza atbildi 2014. gada 12. novembra vēstulē ⁽¹⁵⁾. Laikposmā no 2014. gada novembra līdz 2015. gada janvārim Iestāde veica neformālu saziņu pa e-pastu un tālruni ar Norvēģijas iestādēm un *Finnfjord*.

2. Paziņotais pasākums – dotācija NOK 16 miljonu apmērā

- (5) Paziņotais ierosinātais pasākums ir IN tiešā dotācija *Finnfjord* NOK 16 miljonu apmērā. To paredzēts izmantot, lai daļēji segtu projekta izmaksu palielinājumu no NOK [680–720] miljoniem līdz NOK [aptuveni 800] miljoniem.
- (6) IN informēja *Finnfjord* par savu lēmumu piešķirt paziņoto pasākumu 2012. gada 10. decembra vēstulē.

3. IN un SNN aizdevumi

- (7) IN paskaidroja, ka *Finnfjord* nepieciešami vēl NOK [80–95] miljoni, lai pabeigtu enerģijas reģenerācijas projektu. Tādējādi NOK 16 miljoni sedza tikai daļu no izmaksu palielinājuma.
- (8) IN, piešķirot *Finnfjord* tiešo dotāciju NOK 16 miljonu apmērā, vienlaikus piešķīra *Finnfjord* arī aizdevumu NOK 18 miljonu apmērā. Tajā laikā *Finnfjord* saistībā ar šo projektu jau bija aizņēmis no IN NOK 100 miljonus. Iestāde nebija informēta ne par vienu no aizdevumiem. IN apgalvo, ka minētie aizdevumi tika piešķirti atbilstīgi tirgus nosacījumiem un tādēļ neietvēra valsts atbalstu EEZ nolīguma 61. panta 1. punkta nozīmē.
- (9) Vienlaikus ar NOK 18 miljonu aizdevumu no IN *Finnfjord* saņēma aizdevumu NOK [45–60] miljonu apmērā arī no finanšu iestādes *SpareBank 1 Nord-Norge* (turpmāk “SNN”). *Finnfjord* aizņēmuma no SNN kopējā summa saistībā ar šo projektu bija NOK [300–325] miljoni.
- (10) Kopumā tiešā dotācija NOK 16 miljonu apmērā, kā arī abi aizdevumi NOK 18 miljonu un NOK [45–60] miljonu apmērā sedza NOK [80–95] miljonu lielo izmaksu palielinājumu.

⁽¹⁾ Lieta Nr. 677212.

⁽²⁾ Lietas Nr. 680603–680605 un Nr. 680866–680868.

⁽³⁾ Lieta Nr. 681073.

⁽⁴⁾ Lietas Nr. 683806, Nr. 683807, Nr. 683809, Nr. 683810, Nr. 683813, Nr. 683814, Nr. 683817 un Nr. 683819.

⁽⁵⁾ Lieta Nr. 686086.

⁽⁶⁾ Lieta Nr. 700230.

⁽⁷⁾ OV C 108, 10.4.2014., 2. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 22, 10.4.2014., 19. lpp.

⁽⁸⁾ *Finnfjord* nedatēta vēstule, ko Iestāde reģistrēja 2014. gada 16. aprīlī (lieta Nr. 705906).

⁽⁹⁾ Lieta Nr. 708022.

⁽¹⁰⁾ Lieta Nr. 710453.

⁽¹¹⁾ Lieta Nr. 723413–723421 un Nr. 723424.

⁽¹²⁾ Lieta Nr. 725001.

⁽¹³⁾ Lieta Nr. 726975–726980 un Nr. 726985.

⁽¹⁴⁾ Lieta Nr. 726981.

⁽¹⁵⁾ Lieta Nr. 729928.

4. *Innovation Norway (IN)*

- (11) *IN* ir valsts uzņēmums, kas izveidots ar Likumu par *Innovation Norway* ⁽¹⁾. Tas pastarpināti pieder Norvēģijas valstij – 51 % kapitāldaļu pieder Pašvaldību un reģionālās attīstības ministrijai un 49 % pieder visām 19 Norvēģijas apgabalu pašvaldībām. *IN* finansē no valsts līdzekļiem.

5. *Enova SF (Enova)*

- (12) *Enova SF* (turpmāk “*Enova*”) ir valsts uzņēmums ⁽²⁾, kas ar Naftas un enerģētikas ministrijas starpniecību pilnībā pieder Norvēģijas valstij. Uzņēmums ir atbildīgs par Enerģētikas fonda shēmas pārvaldību – tā ir valsts atbalsta shēma vides aizsardzības veicināšanai, ko Iestāde apstiprinājusi ar Lēmumiem Nr. 125/06/COL ⁽³⁾ un Nr. 248/11/COL ⁽⁴⁾. Uzņēmumu *Enova* finansē no valsts līdzekļiem.
- (13) Saskaņā ar Enerģētikas fonda shēmu *Enova* organizē konkursus atbalsta piešķiršanai, un šajos konkursos uzvar projekti ar labāko enerģijas patēriņa rādītāju uz vienu atbalsta NOK ⁽⁵⁾.

6. Enerģijas reģenerācijas projekta pabeigšana un atbalsta pēdējās daļas izmaksa, ko veic *Enova*

- (14) *Enova* pēdējo daļu 20 % apmērā no atsevišķa atbalsta pasākuma summas izmaksā tikai pēc tam, kad tas apstiprinājis galīgo projekta ziņojumu ⁽⁶⁾. Saskaņā ar *Finnfjord* paziņojumu presei ⁽⁷⁾ 2012. gada 30. oktobrī enerģijas reģenerācijas sistēma jau darbojās. *Enova* 2012. gada 22. novembrī apstiprināja *Finnfjord* galīgo ziņojumu. *Enova* 2012. gada 23. novembrī izmaksāja atbalsta pēdējo daļu NOK 35 miljonu apmērā (20 % no kopējās atbalsta summas NOK 175 miljonu apmērā).

7. Saņēmējs – uzņēmums *Finnfjord AS (Finnfjord)*

- (15) *Finnfjord* ir ģimenei piederoša sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Ražotne, kurai piešķirts ierosinātais atbalsts, atrodas Finnsnes pilsētā Trumses apgabalā, kas ir otrais uz ziemeļiem vistālāk esošais administratīvais apgabals Norvēģijā.

8. Izmaksu palielinājums

- (16) Paziņojumā, pamatojoties uz kuru Iestāde 2011. gada 9. februārī pieņēma Lēmumu Nr. 39/11/COL apstiprināt *Enova* atbalstu *Finnfjord* NOK 175 miljonu apmērā, tika lēsts, ka *Finnfjord* enerģijas reģenerācijas projekta budžets būs NOK 511,66 miljoni. Atbalstu piešķīra, lai esošo dzesēšanas sistēmu aizstātu ar enerģijas reģenerācijas iekārtu. Bija iecerēts katru gadu saražot 224 gigavatstundas elektroenerģijas un reģenerēt 125 gigavatstundas, izmantojot procesā radušos tvaiku. Tādējādi aprēķinātais iegūtais kopējais saražotās enerģijas daudzums būtu 349 gigavatstundas gadā.
- (17) Saskaņā ar izskatāmo paziņojumu līdz 2011. gada februārim aplēstais budžets jau bija palielinājies par NOK 190 miljoniem no NOK 511,66 miljoniem līdz NOK 700 miljoniem. Neskatoties uz šo ievērojamo palielinājumu, 2011. gada 7. februārī *Finnfjord* valde nolēma projektu turpināt. Tajā laikā *Finnfjord* nepieteicās papildu atbalsta saņemšanai. Paziņoto atbalstu nav paredzēts izmantot, lai segtu izmaksu palielinājumu, kā rezultātā budžets sasniedza NOK 700 miljonus.
- (18) Izmaksu palielinājuma galvenais iemesls bija *Finnfjord* lēmums projekta īstenošanā galveno uzsvaru likt uz elektroenerģijas ražošanu, izmantojot tvaiku (nevis reģenerēt procesā radušos tvaiku), iegādājoties jaudīgāku tvaika turbīnu. Turbīnu pasūtīja 2011. gada 7. janvārī. Juridiski saistošu līgumu par turbīnas piegādi noslēdza 2011. gada 23. februārī. *Finnfjord* 2011. gada 16. februāra vēstulē informēja *Enova* par to, ka pasūtīta jaudīgāka turbīna, kas ļaus gadā saražot 344,5 gigavatstundas elektroenerģijas. Tādējādi, palielinot saražotās elektroenerģijas daudzumu, tiktu nodrošināts daudzums, kas bija tuvs aplēstajam elektroenerģijas un tvaika daudzumam, proti, 349 gigavatstundām. Ņemot to vērā, *Finnfjord* pieprasīja izslēgt tvaika ražošanu no atbalstāmā projekta. *Enova* 2011. gada 17. februārī apstiprināja projekta izmaiņas.

⁽¹⁾ LOV 2003-12-19-130 *Lov om Innovasjon Norge*.

⁽²⁾ Norvēģu valodā *Statsforetak*. *Enova* darbību organizē saskaņā ar 1991. gada 30. augusta Likumu Nr. 71 par valsts uzņēmumiem.

⁽³⁾ EBTA Uzraudzības iestādes 2006. gada 3. maija Lēmums Nr. 125/06/COL par Norvēģijas Enerģētikas fondu (Norvēģija) (OV L 189, 17.7.2008., 36. lpp.) un EEZ papildinājums Nr. 43, 17.7.2008., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 314, 27.10.2011., 4. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 58, 27.10.2011., 2. lpp.

⁽⁵⁾ Konkursa par atbalsta saņemšanu no Enerģētikas fonda shēmas noteikumi ir aprakstīti Iestādes Lēmuma Nr. 248/11/COL (minēts iepriekš tekstā) 27.–36. punktā.

⁽⁶⁾ Sk. Iestādes Lēmuma Nr. 248/11/COL (minēts iepriekš tekstā) 37. punktu.

⁽⁷⁾ Pieejams *Finnfjord* tīmekļa vietnē: http://www.finnfjord.no/weve_got_the_power.

- (19) *Finnfjord* projekta īstenošanas posmā iesniedza *Enova* progresa ziņojumus. *Finnfjord* savā 2012. gada 30. aprīļa ziņojumā norādīja, ka izmaksas turpina palielināties saistībā ar turbīnas būvniecību, tvaika un kondensācijas caurulēm un caurtekām. Papildu izmaksas sasniedza aptuveni NOK 5 miljonus. *Finnfjord* joprojām centās panākt, lai projekta kopējās izmaksas nepārsniegtu aprēķināto budžetu NOK 700 miljonu apmērā.
- (20) *Finnfjord* 2012. gada 29. jūnija progresa ziņojumā norādītā kopējā aplēstā izmaksu summa joprojām bija NOK 700 miljoni. Taču tajā laikā tika lēsts, ka projekta īstenošanas gaitā radīsies papildu izmaksas NOK [5–10] miljonu apmērā. Jautājums par šādu izmaksu palielinājumu tika skatīts *Finnfjord* valdes sēdē 2012. gada 19. jūnijā. Norvēģijas iestādes nav paskaidrojušas, kādēļ, ņemot vērā kopējo izmaksu palielinājumu par NOK [10–15] miljoniem ([...]), 2012. gada 29. jūnija progresa ziņojumā netika koriģēta aprēķinātā kopējo izmaksu summa NOK 700 miljoni.
- (21) Norvēģijas iestādes paskaidroja, ka *Finnfjord* 2012. gada pavasarī sāka neformālas diskusijas ar *Enova* par papildu atbalsta saņemšanu, lai segtu projekta izmaksu palielinājumu. *Finnfjord* 2012. gada 5. jūlijā pēc neformālas saziņas iesniedza oficiālu pieteikumu *Enova* par papildu atbalsta saņemšanu. Tajā laikā uzņēmums *Finnfjord* bija pārskatījis kopējo izmaksu aplēses, un tās sasniedza NOK [730–760] miljonus.
- (22) Iestādei sniegtā informācija liecina, ka *Finnfjord*, pamatojoties uz budžeta pārskatīšanu, ko pabeidza 2012. gada 31. jūlijā, secināja, ka projekta īstenošanas laikā radīsies papildu izmaksas, un aplēstā kopējo izmaksu summa palielinājās līdz NOK [740 līdz aptuveni 800] miljoniem. Izmaksu palielinājums bija saistīts ar esošo iekārtu pielāgošanu, trīs esošo krāšņu pielāgošanu, dūmvadu pielāgošanu, turbīnas ēkas un citu ēku iekārtas, ilgstošāku ražošanas apjoma samazinājumu, nekā paredzēts, kā arī ar darbu un iekārtu uzstādīšanas pabeigšanu. *Finnfjord* pieprasīja *Enova* papildu atbalstu, lai nodrošinātu projekta atbilstību iekšējām ienesīguma prasībām. *Finnfjord* sāki izklāstīja izmaksu palielinājuma iemeslus savā 2012. gada 12. septembra progresa ziņojumā.
- (23) *Finnfjord* 2012. gada augusta sākumā neformāli apspriedās ar *Enova* par darbu, kas saistīti ar trešo krāsni, iespējamu atlikšanu un iekļaušanu atsevišķā projektā, lai pieprasītu papildu atbalstu no *Enova*, pamatojoties uz šo jauno projektu.
- (24) *Enova* 2012. gada 20. augusta vēstulē noraidīja atbalsta pieprasījumu.
- (25) *Finnfjord* valdes sēdē, kas notika 2012. gada 25. septembrī, aplēstā kopējā izmaksu summa bija NOK [aptuveni 800] miljoni. Šajā sēdē *Finnfjord* valde izskatīja trīs alternatīvus rīcības plānus:
- i) pabeigt projektu, sedzot izmaksu palielinājumu no uzņēmuma vispārējās naudas plūsmas;
 - ii) atlikt ar trešo krāsni saistītos darbus, iekļaujot tos atsevišķā projektā un pieprasot papildu atbalstu no *Enova*;
 - iii) iegūt papildu finansējumu NOK [80–95] miljonu apmērā no *Enova* (atbalsts), SNN (aizdevums) un IN (aizdevums un atbalsts) projekta pabeigšanai.
- (26) Valde nolēma rīkoties saskaņā ar trešo alternatīvu.
- (27) IN ir iesniedzis Iestādei valdes sēdes protokola izrakstu par trešo alternatīvu. Saistībā ar pieteikumiem *Enova* un IN par papildu atbalsta piešķiršanu izrakstā norādīts šādi:

“Iespējamās *Enova* un [IN] dotācijas/aizdevumi tiks tiešā veidā izmantoti [SNN] pieprasītā likviditātes aizdevuma samazināšanai.”⁽¹⁾

⁽¹⁾ Norvēģijas iestāžu 2013. gada 18. septembra vēstule (lieta Nr. 683806). Iestādes tulkojums: “Eventuelle tilskudd/lån fra Enova og Innovasjon Norge, vil gå til direkte reduksjon av omsøkte likviditetslån.”

- (28) Saskaņā ar *IN* sniegto informāciju valde secināja, ka, īstenojot pirmo rīcības plānu, būtībā projekts tiktu finansēts par *Finnfjord* kreditoru līdzekļiem, kas nebūtu vēlams no juridiskā viedokļa, kā arī nebūtu saprātīgs risinājums ilgtermiņā. *IN* informēja, ka valde par īstenojamu rīcības plānu neatzina arī otro alternatīvu, – tā secināja, ka darbu saistībā ar trešo krāsni atlikšana radītu pārmērīgi lielas izmaksas.
- (29) Norvēģijas iestādes savās piezīmēs par Iestādes lēmumu sākt oficiālu izmeklēšanu bija precizējušas, ka galīgā kopējo izmaksu summa bija NOK [aptuveni 800] miljoni. Norvēģijas iestādes nav norādījušas, kad šī galīgā summa tika noteikta.

9. Izmaksu palielinājumu pārskats

Datums, notikums	Aplēstais budžets, miljoni NOK
Sākotnējais budžets, kā noteikts 2011. gada 9. februāra Lēmumā Nr. 39/11/COL	511,66
2011. gada 7. februāris, <i>Finnfjord</i> valdes sēde	[680–720]
2012. gada 5. jūlijs, <i>Finnfjord</i> iesniedz pieteikumu <i>Enova</i> papildu atbalsta saņemšanai	[730–760]
2012. gada 31. jūlijs, <i>Finnfjord</i> veic budžeta pārskatīšanu	[740–790]
2012. gada 25. septembris, <i>Finnfjord</i> valdes sēde	[740–790]
Galīgā kopējo izmaksu summa	[aptuveni 800]

10. *IN* piešķirtais atbalsts un finansējuma pakete NOK [80–95] miljonu apmērā

- (30) *Finnfjord* 2012. gada 28. augustā sāka neformālas sarunas ar *IN* un *SNN*, lai iegūtu finansējumu NOK [80–95] miljonu apmērā, kas nepieciešams projekta pabeigšanai.
- (31) *Finnfjord* ar 2012. gada 1. oktobra vēstuli iesniedza oficiālu pieteikumu *SNN* papildu aizdevumu saņemšanai. *Finnfjord* 2012. gada 11. oktobrī iesniedza pieteikumu *IN* papildu aizdevumu un dotāciju saņemšanai, nenorādot atbalsta summu.
- (32) *SNN* acīmredzot laikposmā līdz 2012. gada oktobra vidum bija piedāvājusi *Finnfjord* aizdevumu NOK [80–95] miljonu apmērā. Tomēr *SNN* piedāvāja finansējumu ar tādiem nosacījumiem par nodrošinājumu, kas nāktu par sliktu esošā *IN* aizdevuma nodrošinājumam ⁽¹⁾. *IN* šādam risinājumam nepiekrīta. Tā vietā *Finnfjord*, *SNN* un *IN* vienojās par šādu finansējuma paketi NOK [80–95] miljonu apmērā:
- i) *IN* atbalsta dotācija NOK 16 miljonu apmērā;
 - ii) *IN* īstermiņa aizdevums NOK 18 miljonu apmērā ar [5–9] % likmi (korigējama atbilstoši *IN* riskanto aizdevumu politikai), kas nodrošināts ar nosacījumiem, kas līdzvērtīgi *IN* esošajam aizdevumam NOK 100 miljonu apmērā;
 - iii) *SNN* īstermiņa aizdevums NOK [45–60] miljonu apmērā ar [...] % mēneša *NIBOR* likmi ⁽²⁾ + [300–600] bāzes punkti, kas nodrošināts ar nosacījumiem, kas līdzvērtīgi *SNN* esošajam aizdevumam NOK [300–325] miljonu apmērā.

⁽¹⁾ *IN* norādīja šādi: “Kad *Finnfjord* [...] iesniedza pieteikumu finansējuma saņemšanai NOK [80–95] miljonu apmērā, [*SNN*] jau bija apstiprinājusi aizdevumu par šādu summu, taču [*IN*] nebija pieņemami šā aizdevuma nodrošinājuma nosacījumi”, *IN* 2013. gada 18. septembra vēstule Iestādei, 12. lpp.

⁽²⁾ Norvēģijas starpbanku procentu likme.

- (33) *Finnfjord* oficiāli apstiprināja finansējuma paketi NOK [80–95] miljonu apmērā ar koordinācijas papildlīgumu, ko *SNN*, *IN* un *Finnfjord* parakstīja 2012. gada 12. decembrī. Šis līgums, kura mērķis bija reglamentēt attiecības visu triju pušu starpā, attiecās uz 2012. gada 12. decembra aizdevuma līgumu starp *Finnfjord* un *SNN*, kā arī *Finnfjord* un *IN* 2012. gada 10. decembra aizdevuma līgumu.
- (34) *IN* un *SNN* aizdevumi jau ir izmaksāti, taču atbalsts *Finnfjord* NOK 16 miljonu apmērā tiks izmaksāts tikai ar Iestādes apstiprinājumu.

11. Piezīmes

11.1. *Norvēģijas iestāžu sniegtās piezīmes saistībā ar oficiālās izmeklēšanas sākšanu*

- (35) *IN* uzsver, ka laikā, kad tas pieņēma lēmumu ar zināmiem nosacījumiem piešķirt NOK 16 miljonus, netika apsvērta iespēja izsniegt aizdevumu *Finnfjord*, jo uzņēmumam nebija pietiekama nodrošinājuma, kas segtu jaunus aizdevumus NOK [80–95] miljonu apmērā.
- (36) Attiecībā uz to, kāpēc *Finnfjord* 2011. gada februārī nepieprasīja papildu atbalstu no *Enova*, *IN* norāda, ka *Enova* vienpusēji samazināja summu no NOK 200 miljoniem un uzsvēra, ka piešķirums NOK 175 miljonu apmērā nozīmē ārkārtīgi augstu atbalsta intensitāti un ka neviens cits projekts nevarētu cerēt uz šādu atbalstu. Tāpēc *Finnfjord* uzskatīja, ka pieteikums par papildu atbalsta saņemšanu tiktu noraidīts. Tomēr uzņēmums mainīja savu pieeju, kad tam kļuva zināms *Enova* lēmums piešķirt atbalstu NOK 350 miljonu apmērā gandrīz identiskam projektam, ko īstenoja *Elkem AS* ⁽¹⁾.
- (37) *IN* ir iesniedzis pārskatītu tabulu, kurā ņemtas vērā piezīmes, ko Iestāde sniegusi lēmumā par oficiālās izmeklēšanas sākšanu. Ņemot vērā galīgās projekta izmaksas NOK [aptuveni 800] miljonu apmērā, projekta īstenošanas laikposmu – 15 gadi, kā arī pamatoto elektroenerģijas ražošanas apjoma pakāpenisko pieaugumu pirmajos trijos gados līdz maksimālajai gada jaudai 344,5 gigavatstundas, ienesīguma norma, kas aprēķināta, izmantojot *Enova* modeli, bez NOK 16 miljonu atbalsta ir [aptuveni 9] %. Saņemot atbalstu, ienesīguma norma būtu [aptuveni 11] %. *IN* norāda, ka, tā kā *Finnfjord* vispārējā ieguldījumu politika šādiem ieguldījumiem ārpus uzņēmuma pamatdarbības veidiem prasa [10–20] % ienesīguma normu, projekts uzskatāms par neienesīgu.
- (38) *IN* uzsver, ka *Finnfjord*, pieņemot lēmumu turpināt projektu, balstījās uz saviem iekšējiem aprēķiniem, kas atšķiras no iepriekš minētā aprēķina (uz *Enova* modeli balstīts aprēķins). *IN* norāda, ka tam nav iesniegti *Finnfjord* iekšējie aprēķini. *IN* norāda, ka šķietami pretrunīgo *IN* un *Enova* viedokļu iemesls, ļoti iespējams, ir *Enova* un *IN* iekšējo noteikumu un prakses atšķirības.

11.2. *Trešās puses, proti, Finnfjord, piezīmes attiecībā uz publicēto lēmumu sākt oficiālo izmeklēšanu*

- (39) *Finnfjord* norāda uz, pēc uzņēmuma ieskatiem, acīmredzamu pretrunu Iestādes lēmumā, proti, Iestāde, no vienas puses, pilnībā neizslēdz, ka atbalstam šajā gadījumā var būt stimulējoša ietekme, taču, no otras puses, izvirza jautājumu, vai *Finnfjord* ir apsvēris iespēju pārtraukt, ierobežot vai apturēt projekta īstenošanu. *Finnfjord* uzsver, ka, lai gan uzņēmuma valde līdz 2012. gada 25. septembra sēdei bija izvirzījusi mērķi pabeigt projektu, to nevar uzskatīt par vēlmi vai spēju pabeigt projektu par katru cenu. Uzņēmums norāda, ka fakti un skaitļi, kas darīti zināmi Iestādei, uzskatāmi parāda *Finnfjord* nespēju finansēt projekta pabeigšanu bez papildu finansējuma. *Finnfjord* nevarēja piedāvāt papildu nodrošinājumu, tādējādi tas nespētu iegūt papildu aizdevumus. Tāpēc *Finnfjord* noraida Iestādes sākotnējo nostāju, ka atbalsts būtu vēlams, taču ne noteikti nepieciešams elements finansējuma paketē.

⁽¹⁾ Šo atbalstu Iestāde apstiprināja ar Lēmumu Nr. 304/13/COL (OV C 330, 14.11.2013., 7. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 63, 14.11.2013., 5. lpp.).

- (40) Tāpat kā *IN*, *Finnfjord* uzsver, ka *Enova* atbalsta samazinājums no NOK 200 miljoniem uz NOK 175 miljoniem bija *Enova* valdes vienpusējs politikas lēmums. *Finnfjord* norāda uz, pēc uzņēmuma ieskatiem, vairākām nekonsekventēm *Enova* apgalvojumos par projekta papildu atbalsta stimulējošo ietekmi un uzsver, ka šķietami pretrunīgajiem *Enova* un *IN* viedokļiem par atbalsta stimulējošo ietekmi nav nozīmes, jo *Enova* politika ir stingrāka nekā Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai (turpmāk "VAP")⁽¹⁾.
- (41) Attiecībā uz novērtējumu par to, vai atbalsts ir piemērotākais risinājums, *Finnfjord* noraida uzskatu, ka šis novērtējums jāveic, ņemot vērā šīs lietas īpašos apstākļus, un atsaucas uz Lēmumu Nr. 39/11/COL, kurā Iestāde konstatēja, ka sākotnējais atbalsts – dotācija NOK 175 miljonu apmērā – bija piemērots instruments, lai veicinātu ieguldījumus projektā pirms tā īstenošanas.
- (42) Attiecībā uz samērīgumu uzņēmums uzsver, ka projekta izmaksas palielinājušās vairāk nekā divas reizes salīdzinājumā ar sākotnējām aplēsēm. Ienesīguma norma 12,35 % līmenī bija *Finnfjord* prasītā ienesīguma diapazona mazāko vērtību galā. Pārskatītā ienesīguma norma [aptuveni 9] % līmenī bez NOK 16 miljonu atbalsta ir daudz zemāka par normu, kas būtu pieņemama *Finnfjord*, "ja uzņēmums būtu varējis rīkoties pēc savas brīvas gribas". Pat [aptuveni 11] % ienesīguma norma ar NOK 16 miljonu atbalstu tiek uzskatīta par diezgan pieticīgu. *Finnfjord* uzskata, ka atbalsta piešķirums būtu uzskatāms par saprātīgu sloga sadali *IN* un *SNN* starpā, un uzsver, ka projektam ievērojami palielinājies aizņemto līdzekļu īpatsvars. Saistību neizpildes risku uzņemas tikai uzņēmums. Tādējādi *Finnfjord* uzskata, ka atbalsts noteikti nerada pārmērīgu kompensāciju.
- (43) *Finnfjord* uzskata, ka papildu atbalsts no *IN* neapdraudēs konkurences mehānismu, ko paredz Enerģētikas fonda shēma. *Finnfjord* uzsver, ka Enerģētikas fonda shēmā paredzētais konkurences mehānisms vienīgi liedz mazāk iedarbīgiem projektiem saņemt atbalstu tad, ja pieprasītās summas pārsniedz shēmas budžetu. Uzņēmums aicina Iestādi izvērtēt, vai Enerģētikas fonda shēmā paredzētā konkurences mehānisma pārākums varētu traucēt Norvēģijas iestādēm īstenot tiesības organizēt valsts līdzekļu administrēšanu. Šai sakarā *Finnfjord* apšauba, vai Iestādei ir atbilstīgs tiesiskais pamats – izņemot kumulācijas noteikumus –, lai tā varētu nodrošināt, ka atsevišķi atbalsta piešķirumi netraucē īstenot atbalsta shēmu. *Finnfjord* paskaidro, ka paziņotais atbalsts ir izmantots atklāti un pārskatāmi.

11.3. Otrajā kārtā saņemtās trešās puses, proti, *Finnfjord*, piezīmes

- (44) Oficiālās izmeklēšanas laikā Iestāde no trešās puses, proti, *Finnfjord*, saņēma otro piezīmju kopumu, kurā uzņēmums izklāsta, ka tā likviditātes trūkuma dēļ 2012. gada rudenī projekts tiktu apturēts, ja netiktu saņemta papildu finansējuma pakete, ko savukārt veicināja *IN* piešķirtais atbalsts. *Finnfjord* atsaucas uz Iestādes lēmumu *Helguvik Aluminium Smelter* lietā⁽²⁾, lai pamatotu, kāpēc paziņotajam atbalstam par labu *Finnfjord* ir stimulējoša ietekme.
- (45) Atbalsta nepieciešamības pamatojumam uzņēmums ir iesniedzis pārskatus, ko sagatavojuši *SNN*, *Finnfjord* grāmatvedis un valdes priekšsēdētājs. Uzņēmums ir iesniedzis arī izklājlapu, kurā redzams pārskatīts projekta pašreizējās neto vērtības aprēķins (to pārbaudījis *IN*), kas paredz [minimāli negatīvu] % ienesīgumu, ja tiek sniegts atbalsts. *Finnfjord* atsaucas uz Iestādes un Komisijas praksi⁽³⁾ saistībā ar gadījumiem, kad inovatīvu projektu īstenošanā radušās neparedzētas izmaksas un atbalsta dotācijas, kas izteiktas nevis konkrētās summās, bet procentuālajā daļā no nezināmām kopējām izmaksām, atzītas par saderīgām ar valsts atbalsta noteikumiem.
- (46) Pēc Iestādes pieprasījuma *Finnfjord* vēlāk iesniedza arī kopijas no abiem finansēšanas līgumiem, ko *SNN*, *IN* un *Finnfjord* noslēdza 2011. gada 14. jūnijā un 2012. gada 12. decembrī, kā arī dokumentus, kuri attiecas uz neapgrūtinātu nodrošinājuma neesību.

⁽¹⁾ OV L 144, 10.6.2010., 1. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 29, 10.6.2010., 1. lpp.

⁽²⁾ Lēmums Nr. 344/09/COL *Helguvik Aluminium Smelter* lietā (OV C 294, 3.12.2009., 17. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 64, 3.12.2009., 10. lpp.).

⁽³⁾ Cita starpā Iestādes Lēmums Nr. 503/08/COL *Test Centre Mongstad* lietā (OV C 297, 20.11.2008., 11. lpp., un EEZ papildinājums Nr. 69, 20.11.2008., 2. lpp.) un Komisijas lēmums lietā Nr. 117/2007, *Decontamination of the site "Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH" by "57 Profi-Start GmbH"* (OV C 275, 16.11.2007., 2. lpp.).

11.4. Norvēģijas iestāžu piezīmes par trešās puses piezīmēm

- (47) Norvēģijas iestādes ir sniegušas piezīmes par trešās puses, proti, *Finnfjord*, divās kārtās sniegtajām piezīmēm. Norvēģijas iestādes piekrīt *Finnfjord*, kā arī ir precizējušas mazsvarīgākus faktus saistībā ar ierosinātās NOK 16 miljonu dotācijas finansēšanas avotu. Tā kā no attiecīgajiem avotiem saņemtā finansējuma izmaksas kārtība ir vienāda, šie precizējumi nav izrādījušies būtiski Iestādes vērtējumā par paziņoto pasākumu.

II. NOVĒRTĒJUMS

1. Valsts atbalsta esība

- (48) EEZ līguma 61. panta 1. punktā noteikts šādi:

“Ja vien šis līgums neparedz ko citu, ar līgumu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir EK dalībvalsts vai EBTA valsts vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem, un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp Līgumslēdzējām pusēm.”

- (49) Tas nozīmē, ka, lai pasākums būtu valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē, tam jāatbilst šādiem kumulatīviem kritērijiem: i) pasākumam jābūt valsts vai no valsts līdzekļiem piešķirtam; ii) pasākums dod saņēmējam selektīvu ekonomisku priekšrocību; iii) pasākums var iespaidot tirdzniecību starp Līgumslēdzējām pusēm un radīt konkurences izkropļojumus.
- (50) Atbalsta pasākumam jābūt valsts vai no valsts līdzekļiem piešķirtam. Šai sakarā tiek atgādināts, ka *IN* ir valsts uzņēmums. Tā dotācijas finansē Norvēģijas valsts. Tādējādi paziņotais pasākums ir finansēts no valsts līdzekļiem, un finansējuma piešķiršanu *Finnfjord* kontrolē valsts uzņēmums, ko savukārt kontrolē valsts. Tāpēc Iestāde uzskata, ka ir iesaistīti valsts līdzekļi.
- (51) Lai paziņotais pasākums būtu uzskatāms par valsts atbalstu, tam ir jādod *Finnfjord* priekšrocības, kas atbrīvo uzņēmumu no izmaksām, kuras parasti tiek segtas no tā budžeta. Pasākumam ir jābūt arī selektīvam, dodot priekšroku “konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai”. Tiešā dotācija NOK 16 miljonu apmērā ir finansējuma piešķirums, ko *Finnfjord* nebūtu saņēmis, veicot parasto uzņēmējdarbību. Ierosinātā dotācija ir paredzēta vienīgi *Finnfjord*. Tādēļ Iestāde konstatē, ka šī tiešā dotācija ir selektīva ekonomiskā priekšrocība *Finnfjord*.
- (52) Lai pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē, pasākumam jāspēj radīt konkurences izkropļojumus un iespaidot tirdzniecību starp EEZ līguma Līgumslēdzējām pusēm. Saskaņā ar iedibināto judikatūru jau tas vien, ka pasākums stiprina uzņēmuma pozīciju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri konkurē EEZ iekšējā tirdzniecībā, ir uzskatāms par pietiekamu iemeslu, lai konstatētu, ka pasākums var iespaidot tirdzniecību starp Līgumslēdzējām pusēm un radīt konkurences izkropļojumus citās EEZ valstīs dibinātu uzņēmumu starpā ⁽¹⁾. *Finnfjord* ražo ferosilīciju un mikrokristāliskā silīcija dioksīdu, ko tas pārdod Eiropas tirgū ⁽²⁾. Tāpēc Iestāde secina, ka atbalsts iespaido tirdzniecību starp EEZ līguma Līgumslēdzējām pusēm un rada konkurences izkropļojumus EEZ, jo atbalsta saņēmējs darbojas nozarē, kurā notiek tirdzniecība Līgumslēdzēju pušu starpā.
- (53) Pamatojoties uz iepriekš izklāstītajiem konstatējumiem, Iestāde secina, ka paziņotais pasākums *IN* tiešās dotācijas veidā NOK 16 miljonu apmērā par labu *Finnfjord* ir uzskatāms par valsts atbalstu EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē.

⁽¹⁾ Spriedums lietā E-6/98 Norvēģija/EBTA Uztraudības iestāde, 1999, judikatūras krājums 76. lpp., 59. punkts; spriedums lietā 730/79 *Philip Morris*/Komisija EU:C:1980:209, 11. punkts, kurā atzīts: “Ja valsts piešķirtais finanšu atbalsts nostiprina kāda uzņēmuma stāvokli attiecībā pret citiem konkurējošiem uzņēmumiem Kopienas iekšējā tirdzniecībā, ir uzskatāms, ka atbalsts ir ietekmējis šo tirdzniecību.”

⁽²⁾ Kā aprakstīts Iestādes Lēmumā Nr. 39/11/COL (minēts iepriekš tekstā).

2. Procesuālās prasības

- (54) Saskaņā ar Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīguma 3. protokola I daļas 1. panta 3. punktu: “Visi plāni piešķirt vai mainīt atbalstu ir jādara zināmi EBTA Uzraudzības iestādei laikus, lai tā varētu iesniegt savas piezīmes. (...) Attiecīgā valsts nesāk īstenot pašas ierosinātos pasākumus, kamēr šī procedūra nav beigusies ar galīgo lēmumu.”
- (55) Norvēģijas iestādes 2013. gada 26. jūnija vēstulē paziņoja par atbalsta pasākumu NOK 16 miljonu apmērā. Atbalsts piešķirts ar nosacījumu, ka Iestāde to apstiprina, un tāpēc nav izmaksāts.
- (56) Ņemot vērā sniegto informāciju, izrādās, ka atbalsts piešķirts, pamatojoties uz atbalsta shēmu, kas nav paziņota Iestādei, jo Norvēģijas iestādes uzskatīja, ka uz to attiecas tajā laikā piemērojamā Vispārējā grupu atbrīvojuma regula (turpmāk “VGAR”) ⁽¹⁾. *Enova* un *IN* dotācijas ir ieguldījumu atbalsts vienam un tam pašam uzņēmumam vienā un tajā pašā ieguldījumu projektā. Tāpēc Norvēģijas iestādes secināja, ka par atbalstu *Finnfjord* bija jāpaziņo atsevišķi, jo tas kopā ar *Enova* piešķirto atbalstu pārsniedza robežvērtību, un šādā gadījumā uz individuālo atbalstu attiecas paziņošanas pienākums ⁽²⁾.
- (57) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Iestāde secina, ka Norvēģijas iestādes ir izpildījušas savus pienākumus, kas izriet no 3. protokola I daļas 1. panta 3. punkta noteikumiem.

3. Saderība – juridiskais pamats

- (58) *IN* apgalvo, ka atbalsts *Finnfjord* ir saderīgs ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu kā atbalsts vides aizsardzībai. *IN* uzsver, ka šis atbalsts nav uzskatāms par atbalstu grūtībās nonākušā uzņēmuma glābšanai.
- (59) Pamatojoties uz EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu, “atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību” var uzskatīt par saderīgu ar EEZ līguma darbību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem un konkurenci EEZ, kas ir pretrunā kopīgām interesēm.
- (60) Iestāde ar Lēmumu Nr. 39/11/COL apstiprināja sākotnējo atbalstu no Enerģētikas fonda shēmas *Finnfjord* enerģijas reģenerācijas projektam pēc tam, kad tika veikts šā atbalsta rūpīgs novērtējums saskaņā ar VAP 5. nodaļu. Iestāde secināja, ka paziņotais atbalsts, ko piešķir *Enova*, veicināja vides aizsardzību, sniedzot stimulu *Finnfjord* īstenot energotaupības pasākumu, ko uzņēmums nebūtu veicis bez šā atbalsta.
- (61) 2014. gada 16. jūlijā – pēc tam, kad bija sāktā oficiālā izmeklēšana, – Iestāde pieņēma jaunas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (turpmāk “VEAP”) ⁽³⁾, ar ko aizstāja VAP ⁽⁴⁾. Kopš VEAP pieņemšanas ⁽⁵⁾ Iestāde tās piemēro arī individuālam atbalstam, kas paziņots līdz VEAP pieņemšanai, ja tai lēmums jāpieņem pēc pieņemšanas datuma ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Komisijas 2008. gada 6. augusta Regula (EK) Nr. 800/2008, kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88. pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula) (OV L 214, 9.8.2008., 3. lpp.), kura iekļauta EEZ līguma XV pielikuma 1.j punktā.

Sk. tajā laikā piemērojamās VGAR 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu kopā ar 7. panta 1. punktu.

VGAR 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikts šādi: “Šo regulu nepiemēro individuālam atbalstam neatkarīgi no tā, vai tas ir piešķirts kā *ad hoc* atbalsts vai saskaņā ar atbalsta shēmu, ja šā atbalsta bruto dotāciju ekvivalents pārsniedz šādas robežvērtības: (...) b) ieguldījumu atbalsts vides aizsardzībai: 7,5 miljoni euro vienam uzņēmuma vienā ieguldījumu projektā.”

⁽²⁾ VGAR 7. panta 1. punktā noteikts šādi: “Lai noteiktu to, vai ir ievērotas 6. pantā noteiktās atsevišķās robežvērtības attiecībā uz paziņošanu un II nodaļā noteiktā atbalsta maksimālā intensitāte, jāņem vērā valsts atbalsta pasākumu kopējā summa atbalstītajai darbībai vai projektam neatkarīgi no tā, vai palīdzība ir finansēta ar vietējiem, reģionāliem, valsts vai Kopienas līdzekļiem.”

⁽³⁾ Vēl nav publicētas OV vai EEZ papildinājumā, bet ir pieejamas Iestādes tīmekļa vietnē: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽⁴⁾ VEAP 237. punkts.

⁽⁵⁾ VEAP 237. punkts.

⁽⁶⁾ VEAP 238. punkts. Iestāde norāda, ka tā piemēros VAP atbalstam, kas piešķirts, pamatojoties uz *apstiprinātām* atbalsta shēmām, ja tai tiks lūgts pieņemt lēmumus pēc dienas, kad jāsāk piemērot VEAP. Tomēr Iestāde uzskata, ka šajā gadījumā paziņotais atbalsts nav piešķirts, pamatojoties uz Iestādes apstiprinātu atbalsta shēmu.

- (62) Iestāde apstiprināja *Enova* atbalstu kā energotaupības pasākumu. VEAP nav iekļauti nosacījumi attiecībā uz energotaupību, taču ir ieviesta nodaļa par energoefektivitāti ⁽¹⁾. Iestāde izvērtēja paziņotā atbalsta saderību, pamatojoties uz VEAP nodaļu par energoefektivitāti.
- (63) Iestāde norāda, ka šajā gadījumā tās novērtējumā par paziņotā pasākuma saderību nebūtu būtisku atšķirību, ja tā būtu piemērojusi VAP. Lai to pierādītu, turpmāk minēti gan VEAP, gan arī VAP attiecīgie principi.

4. Oficiālās izmeklēšanas procedūras tvērums

- (64) Lēmumā par oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanu, kā arī novērtējot paziņoto pasākumu atbilstoši tajā laikā piemērojamajām VAP, Iestāde uzsvēra, ka, tā kā tā jau bija novērtējusi atbalsta, ko *Enova* piešķir *Finnfjord* enerģijas reģenerācijas projektam, saderību, tai nebija šaubu, ka papildu atbalsta mērķis, ņemot vērā tā nelielo apmēru salīdzinājumā ar sākotnējo atbalstu, bija novērst tirgus nepilnības. Turklāt pieņemot, ka atbalstam būtu stimulējoša ietekme un ka tas būtu nepieciešams, Iestādei nebija šaubu, ka konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību būtu ierobežota un tādējādi kopējais samērs būtu pozitīvs. Tāpēc turpmāk šie jautājumi netiks skatīti.
- (65) Šā novērtējuma uzdevums ir noteikt, vai paziņotajam atbalstam ir stimulējoša ietekme un vai tas ir nepieciešams.

5. Saderības novērtējums

5.1. Atbalstam nav stimulējošas ietekmes, un tas nav nepieciešams

- (66) Saskaņā ar VEAP ⁽²⁾, lai atbalsts būtu saderīgs ar EEZ līguma darbību, tam jānodrošina stimulējoša ietekme. Saderības novērtējuma būtisks uzdevums ir noteikt, vai paziņotais atbalsts ir nepieciešams, lai radītu reālu stimulu veikt ieguldījumus, kas pretējā gadījumā netiktu veikti. Jāpārbauda, vai atbalsts ir nepieciešams, lai radītu stimulējošu ietekmi attiecībā uz ieguldījumiem, proti, vai atbalsts patiešām maina saņēmēja darbību tādējādi, ka tiek paaugstināts vides aizsardzības līmenis ⁽³⁾.
- (67) Iestāde uzskata, ka principā stimulējošas ietekmes nav visos gadījumos, kad projekts jau ir sākts, pirms saņēmējs iesniedz pieteikumu atbalstam ⁽⁴⁾. Tā kā šī lieta ir saistīta ar papildu atbalstu, kas nepieciešams, lai segtu jau īstenošanā esoša projekta izmaksu palielinājumu, Iestāde nevar paļauties uz pieņēmumu par stimulējošās ietekmes esību attiecībā uz atbalsta pieteikumiem, kas iesniegti pirms darbu sākšanas. *Finnfjord* 2011. gada februārī sāka projektu par NOK 700 miljoniem, pamatojoties uz piešķirto atbalstu NOK 175 miljonu apmērā.
- (68) Tomēr Iestāde neizslēdz atbalsta stimulējošo ietekmi uz jau sāktu projektu, ja atbalsta piešķiršana nepārprotami nodrošina tādu projektu pabeigšanu, kuri pretējā gadījumā netiktu pabeigti, vai paaugstina vides aizsardzības līmeni, kas netiktu panākts bez atbalsta ⁽⁵⁾. Vērtējot atbalsta stimulējošo ietekmi, pamatojoties uz šādiem nosacījumiem, rūpīgi jāanalizē hipotētiska pretēja situācija, proti, kā uzņēmums rīkotos bez atbalsta.
- (69) Uzņēmums pabeidza projektu 2012. gada oktobrī, nesaņemis atbalsta maksājumus. Pamatojoties uz sniegto informāciju un pierādījumiem, Iestāde neuzskata, ka *Finnfjord* patiešām apsvēra iespēju pārtraukt projektu, mazināt tā apmēru vai apturēt projektu pēc 2011. gada februāra laikposmā līdz tā pabeigšanai 2012. gada oktobrī. Precīzāk sakot un atsaucoties uz 2012. gada 25. septembra valdes sēdē izdarītajiem secinājumiem, var

⁽¹⁾ VEAP 14. punkta 2. apakšpunktā termins “energoefektivitāte” definēts kā ietaupītās enerģijas apjoms, ko nosaka, izmērot un/vai aplēšot patēriņu pirms un pēc energoefektivitātes uzlabošanas pasākuma īstenošanas, vienlaikus nodrošinot, ka tiek standartizēti ārējie apstākļi, kas ietekmē enerģijas patēriņu.

⁽²⁾ VEAP 139. un 44. punkts. Sk. arī VAP 171.–173. punktu, kā arī 27.–29. punktu.

⁽³⁾ VEAP 44. punkts. Sk. arī VAP 142. punktu.

⁽⁴⁾ VEAP 45. punkts. Sk. arī VAP 143. punktu.

⁽⁵⁾ Spriedums lietā T-162/06, *Kronoply/Komisija*, EU:T:2009:2, 85. punkts. Apstiprināts pēc apelācijas lietā C-117/09 P, *Kronoply/Komisija*, EU:C:2010:370.

konstatēt, ka uzņēmums pārmērīgi lielo izmaksu dēļ nopietni neapsvēra iespēju pilnībā vai daļēji pārtraukt vai atlikt projekta īstenošanu vai samazināt tā apmēru. Valdes 2012. gada 25. septembra sanāksmes protokolā teikts, ka *Finnfjord* grasījās lūgt SNN papildu finansējumu aizdevuma veidā, kā arī papildu atbalstu no *Enova* un *IN* un ka jebkurš iespējamais atbalsts tiktu izmantots, lai tieši mazinātu aizdevumu, ko *Finnfjord* vēlējas saņemt no SNN.

- (70) Šis konstatējums, šķiet, apstiprinās uzņēmuma piezīmēs attiecībā uz Iestādes lēmumu sākt oficiālu izmeklēšanas procedūru. Lai gan uzņēmums norāda, ka tam nepieciešams papildu finansējums NOK [80–95] apmērā, un apgalvo, ka situācija, kādā uzņēmums bija nonācis, liecina par to, ka uzņēmums apsvēra iespēju pārtraukt projektu, šī informācija ir pretrunā citiem uzņēmuma apgalvojumiem, kuros tas atsaucas uz brīvas gribas trūkumu (sk. 42. apsvērumu iepriekš tekstā), kā arī, kas ir visbūtiskākais, faktam, ka *Finnfjord* pabeidza projektu bez atbalsta.
- (71) Ja uzņēmums uzskatīja, ka tam nav citu iespēju, kā vien turpināt projektu, atbalsts nesniegtu uzņēmumam stimulu, jo uzņēmums būtu pabeidzis projektu gan ar atbalstu, gan arī bez tā. Citiem vārdiem sakot, hipotētiskais scenārijs ir tāds, ka *Finnfjord* pabeidz projektu bez kavēšanas un bez apmēra samazināšanas arī bez atbalsta.
- (72) Iestādi nepārliecina arguments, ka atbalsts veicināja finansējuma paketes saņemšanu NOK [80–95] miljonu apmērā un bija nepieciešams jo īpaši, lai saņemtu NOK [45–60] miljonu aizdevumu no SNN. Pat ja SNN aizdevumā bija nosacījums, ka tiek saņemts NOK 16 miljonu atbalsts no *IN*, finansējums (gan no SNN, gan arī no *IN*) tika saņemts bez Iestādes iepriekšēja apstiprinājuma attiecībā uz papildu atbalstu. Tas skaidri parāda aizdevumu un atbalsta dotācijas nodalāmību. Kreditors, kas izvirza atbalsta faktiski izmaksu kā nosacījumu papildu finansējuma piešķiršanai, pirms papildu aizdevuma izsniegšanas būtu sagaidījis Iestādes apstiprinājumu, ja tas būtu priekšnosacījums finansējuma paketes izveidei. Turklāt Iestādei sniegtā informācija nenorāda uz to, ka *Finnfjord* būtu nekavējoties jāatmaksā aizdevumi, ja Iestāde neapstiprinātu atbalstu.
- (73) Lai atbalsts būtu saderīgs ar EEZ līguma darbību, tam jābūt nepieciešamam. No atbalsta nedrīkst subsidēt darbības izmaksas, kas uzņēmumam rastos jebkurā gadījumā, un nedrīkst kompensēt saimnieciskās darbības parasto uzņēmējdarbības risku ⁽¹⁾. Tomēr atbalstu papildu izmaksu segšanai, kas radušās neparedzētu ārēju apstākļu dēļ, ko nevar uzskatīt par attiecīgās saimnieciskās darbības parasto uzņēmējdarbības risku, var atzīt par saderīgu ar EEZ līguma darbību ⁽²⁾.
- (74) Iestāde norāda, ka *Finnfjord* 2011. gada februārī, konstatējot izmaksu palielinājumu no NOK 511,66 miljoniem līdz NOK 700 miljoniem, nolēma turpināt īstenot projektu, nepieprasot papildu atbalstu. Tādējādi šis izmeklēšanas objekts ir attiecīgo izmaksu palielinājums par NOK [80–95] miljoniem no NOK 700 miljoniem līdz NOK [aptuveni 800] miljoniem. Tas ir palielinājums par aptuveni [...] %.
- (75) Pamatojoties uz sniegto informāciju, kā aprakstīts 22. apsvērumā iepriekš tekstā, izmaksu palielinājumu radīja esošo iekārtu pielāgošana, trīs esošo krāšņu pielāgošana, dūmvadu pielāgošana, turbīnas ēkas un citu ēku ietaises, ilgstošāks ražošanas apjoma samazinājums, nekā paredzēts, kā arī darbu un iekārtu uzstādīšanas pabeigšana. Šāds izmaksu palielinājums uzņēmumam bija jāņem vērā, plānojot šāda veida projektu, un tas uzskatāms par šādas saimnieciskās darbības parasto uzņēmējdarbības risku. Nevar uzskatīt, ka izmaksu palielinājumu izraisīja ārēji faktori un ka tie pēc būtības nav paredzami. Tādējādi uzskatāms, ka šī lieta atšķiras no *Helguvīk Aluminium Smelter* lietas ⁽³⁾, uz ko atsaucas *Finnfjord*. *Helguvīk Aluminium Smelter* lietā atbalsta saņēmējs saskārās ar grūtībām, cenšoties iegūt finansējumu ārkārtējās finanšu krīzes laikā 2008. gadā Islandē – šo apstākli noteikti var klasificēt kā neparedzamu ārēju faktoru. Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Iestāde uzskata, ka Norvēģijas iestādes ar paziņoto atbalsta pasākumu ierosina kompensēt *Finnfjord* izmaksas, ko radījis parastais uzņēmējdarbības risks saistībā ar uzņēmuma īstenoto projektu.
- (76) Iestāde atzīst, ka tās novērtējuma rezultāti, iespējams, būtu bijuši citādi, ja Norvēģijas iestādes tā vietā, lai ierosinātu divu konkrētu atbalsta summu izmaksu (no *Enova* un vēlāk no *IN*), būtu piešķirušas atbalstu, ar kuru sedz konkrētu procentuālo daļu no projekta attiecināmajām izmaksām. Šāds risinājums ir īpaši piemērots, ja neparedzamās papildu izmaksas ir ļoti lielas, turklāt saistītas ar projekta novitāti, kā arī, ja šā iemesla dēļ izmaksas pēc savas būtības ir sarežģīti aprēķināt iepriekš. Tomēr šis arguments neder, ņemot vērā faktu kopumu, kas ir Iestādes rīcībā šajā lietā.

⁽¹⁾ VEAP 44. punkts.

⁽²⁾ Spriedums lietā T-162/06, *Kronoply*/Komisija, EU:T:2009:2, 88. punkts.

⁽³⁾ Minēts iepriekš tekstā.

- (77) Iestāde uzsver, ka Norvēģijas iestāžu uzdevums ir uzskatāmi pierādīt, ka ir izpildīti nosacījumi, lai tiktu pieļauta atkāpe no EEZ līguma 61. panta 1. punkta noteikumiem ⁽¹⁾. Norvēģijas iestāžu (arī *Finnfjord*) sniegtie fakti un argumenti nav pārliecinājuši iestādi, ka paziņotajam atbalstam no IN ir stimulējoša ietekme vai ka tas ir nepieciešams.
- (78) Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, Iestāde ir secinājusi, ka paziņotajam IN atbalstam par labu *Finnfjord* nav stimulējošas ietekmes un ka tas nav nepieciešams. Tā kā šo iemeslu dēļ vien atbalsts nav saderīgs ar EEZ līguma darbību, Iestāde nevērtēs nedz šā atbalsta piemērotību, nedz arī samērīgumu.

6. Secinājums: atbalsts nav saderīgs

- (79) Pamatojoties uz Norvēģijas iestāžu sniegto informāciju, Iestāde ir secinājusi, ka ierosinātā IN dotācija NOK 16 miljonu apmērā par labu *Finnfjord* ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē.
- (80) Iestāde ir secinājusi, ka šis atbalsts nav saderīgs ar EEZ līguma darbību. Tāpēc Norvēģijas iestādēm nav atļauts to sniegt.
- (81) Iestāde pieprasa Norvēģijas iestādēm nekavējoties nosūtīt šā lēmuma kopiju *Finnfjord*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Tiešā dotācija par labu *Finnfjord* NOK 16 miljonu apmērā, par ko Norvēģijas iestādes paziņoja 2013. gada 26. jūnijā, nav saderīga ar EEZ līguma darbību.
2. Tāpēc šo atbalstu nav atļauts sniegt.
3. Ar šo oficiālā izmeklēšanas procedūra tiek slēgta.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Norvēģijas Karalistei.

3. pants

Autentisks ir tikai šā lēmuma teksts angļu valodā.

Briselē, 2015. gada 8. aprīlī

EBTA Uzraudzības iestādes vārdā –

priekšsēdētāja

Oda Helen SLETNES

kolēģijas locekle

Helga JÓNSDÓTTIR

⁽¹⁾ Spriedums lietā C-106/09 P, Komisija/Gibraltāra un Apvienotās Karalistes valdība, EU:C:2011:732, 147. punkts; spriedums lietā C-372/97, Itālija/Komisija, EU:C:2004:234, 81. punkts; spriedums lietā C-364/90, Itālija/Komisija, EU:C:1993:157, 20. punkts; spriedums lietā T-68/03, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE*/Komisija, EU:T:2007:253, 34. punkts.

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDES LĒMUMS**Nr. 357/15/COL****(2015. gada 23. septembris)****izbeigt formālo izmeklēšanu par valsts atbalstu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* (Norvēģija)
[2016/906]**

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDE (TURPMĀK TEKSTĀ – “UZRAUDZĪBAS IESTĀDE”),

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (turpmāk tekstā – “EEZ līgums”), jo īpaši tā 61. pantu un 26. protokolu,

ņemot vērā Nolīgumu starp EBTA valstīm par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidi (turpmāk tekstā – “Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīgums”), jo īpaši tā 24. pantu,

ņemot vērā Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīguma 3. protokolu (turpmāk tekstā – “3. protokols”), jo īpaši tā II daļas 7. panta 3. punktu,

tā kā:

I. FAKTI**1. Procedūra**

- (1) Pamatojoties uz saņemtajām sūdzībām un tirgus informāciju, Uzraudzības iestāde 2013. gada 31. oktobrī informēja Norvēģijas iestādes par iespējamu valsts atbalstu attiecībā uz finansējumu jaunam futbola stadionam Sandefjordā (*Sandefjord*) (dokuments Nr. 686574). Tajā pašā sarakstē Uzraudzības iestāde pieprasīja informāciju par iespējamu atbalsta pasākumu, un Norvēģijas iestādes minēto informāciju sniedza 2013. gada 29. novembrī (dokumenti Nr. 691773 un 691774).
- (2) Uzraudzības iestāde 2014. gada 16. janvārī pieprasīja Norvēģijas iestādēm papildu informāciju (dokuments Nr. 694963), kas tika sniegta 2014. gada 14. februārī (dokuments Nr. 699518).
- (3) Pamatojoties uz Uzraudzības iestādes rīcībā esošo informāciju, 2014. gada 22. oktobrī tā nolēma pieņemt Lēmumu Nr. 444/14/COL sākt formālu izmeklēšanas procedūru par atbalstu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* un aicināja Norvēģijas iestādes sniegt piezīmes. Lēmums 2015. gada 15. janvārī tika publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*, aicinot trešās personas iesniegt piezīmes viena mēneša laikā no tā publicēšanas dienas.
- (4) Norvēģijas iestādēm piešķīra piezīmju iesniegšanas termiņu pagarinājumu līdz 2014. gada 23. decembrim, un tās minētajā dienā iesniedza piezīmes (dokumenti Nr. 733899–733901). Nekādas citas piezīmes Uzraudzības iestāde nesaņēma.

2. Labuma guvējs – *Sandefjord Fotball AS*

- (5) Futbola klubs *Sandefjord Fotball* ir apvienība, kas dibināta 1998. gadā, pamatojoties uz sadarbības nolīgumu starp diviem lielākajiem Sandefjordas rajona futbola klubiem, proti, *Sandefjord Ballklubb* un *IL Runar*. Sadarbības mērķis bija izveidot Sandefjordā profesionālu futbola komandu, kas varētu iekļūt Norvēģijas augstākajā divīzijā.
- (6) *Sandefjord Fotball AS*, sabiedrība ar ierobežotu atbildību, vada profesionālo (“elites”) komandu⁽¹⁾. Sadarbības pamatā starp futbola klubu *Sandefjord Fotball* un *Sandefjord Fotball AS* ir Norvēģijas Futbola asociācijas prasības. Klubs pārvalda arī amatieru komandu un junioru futbola komandu. Tas vada arī futbola vasaras nometnes un organizē reģionālās futbola sacensības gados jauniem amatieriem.

⁽¹⁾ Sīkāka informācija par labuma guvēju pieejama Lēmumā Nr. 444/14/COL.

3. Pasākuma apraksts

3.1. Vispārīga informācija

- (7) Līdz 2007. gadam futbola kluba *Sandefjord Fotball* elites komanda treniņu vajadzībām un sacīkstēm izmantoja pašvaldības stadionu, kas atrodas *Bugårdsparken*. Tomēr šis stadions neatbilda Norvēģijas futbola federācijas prasībām attiecībā uz klubiem, kas spēlē augstākajā divīzijā. Tika aplēsts, ka esošā stadiona modernizācija izmaksātu aptuveni NOK 40 miljonus, ko Sandefjorda pašvaldība nevēlējās ieguldīt.

3.2. Jauna stadiona būvniecība

- (8) Sandefjorda pašvaldība un *Sandefjord Fotball AS* 2005. gadā apsprieda iespēju būvēt jaunu stadionu. Pašvaldība piekrita nodrošināt nepieciešamo zemi, un *Sandefjord Fotball AS* – finansēt un pārvaldīt stadionu.
- (9) Pašvaldība iegādājās vairākus zemes gabalus Pindsles (*Pindsle*) rajonā kopumā par aptuveni NOK 3,7 miljoniem. Šī zeme tolaik skaitījās lauksaimniecības zeme. Pašvaldības 2005. gada 6. septembra lēmumā, ar ko atļāva veikt iegādi, tika paredzēta zemes zonējuma maiņa uz izmantojumu komercdarbības vajadzībām un pieprasīta stadiona būvniecība. Jaunajā zonējuma plānā zeme tika sadalīta divās daļās: zemes gabals 152/96 bija paredzēts jauktam izmantojumam stadiona un komercdarbības vajadzībām, un zemes gabals 152/97 – komercdarbības vajadzībām. Ar 2006. gada 28. novembra nolīgumu abi zemes gabali tika nodoti diviem *Sandefjord Fotball AS* pilnībā piederošiem meitasuzņēmumiem: zemes gabals 152/96 – *Sandefjord Fotball Stadion AS* un zemes gabals 152/97 – *Sandefjord Fotball Næring AS*.
- (10) Saskaņā ar nolīgumu *Sandefjord Fotball AS* atbildēja par nepieciešamā finansējuma organizēšanu stadiona būvniecībai. Projekta būvniecības izmaksas tika aplēstas NOK 110 miljonu apmērā. *Sandefjord Fotball AS* ieguldītu NOK 70 miljonus no pašu kapitāla, no ārējiem ieguldītājiem, no tiesību uz nosaukumu pārdošanas utt. un atlikušos NOK 40 miljonus ņemtu kredītā. *Sandefjord Fotball AS* ieguldījumu daļēji piesaistītu, pārdodot zemi, kas pēc zonējuma paredzēta komercdarbības vajadzībām (zemes gabals 152/97), uzņēmumam *Pindsle Property AS*.
- (11) Bez stadiona būvniecības nolīgumā bija paredzētas vairākas citas saistības. Konkrētāk, *Sandefjord Fotball AS* uzņēmās stadionam paredzētajā zemes gabalā veikt ceļa būvdarbus un segt izmaksas saistībā ar vecā stadiona pārtraukto izmantošanu, tostarp remontdarbiem.
- (12) Drīz pēc nolīguma parakstīšanas uzņēmuma *Sandefjord Fotball Næring AS*, kam piederēja zemes gabals 152/97, akcijas par NOK 40 miljoniem iegādājās *Pindsle Property AS*. Pirms pārdošanas netika veikts uzņēmuma novērtējums.
- (13) Jaunā stadiona būvniecība tika pabeigta 2007. gada jūlijā, un kopējās būvniecības izmaksas bija NOK 110 miljoni (¹). Papildus futbola laukumam un tribīnēm stadionā tika ierīkota arī cita infrastruktūra, tostarp vieglatlētikas laukums, fitnesa centrs un sanāksmju telpas. Šī infrastruktūra tiek bez maksas iznomāta citām organizācijām (galvenokārt amatieru sporta organizācijām).

3.3. Stadiona pārdošana, kas sekoja vēlāk

- (14) *Sandefjord Fotball AS* 2009. gadā saskārās ar finansiālajām grūtībām. Klubs nolēma piesaistīt līdzekļus, pārdodot *Sandefjord Fotball Stadion AS* (uzņēmumu, kam piederēja stadions un ar to saistītā infrastruktūra uz zemes gabala 152/96) uzņēmumam *Pindsle Property AS*. Šoreiz saskaņā ar Norvēģijas tiesību aktiem bija nepieciešams trešās personas uzņēmuma veikts novērtējums, jo vairākām personām bija amati valdē un akciju paketes gan uzņēmumā, gan *Pindsle Property AS*.
- (15) Ekspertu 2009. gada 6. aprīlī sniegtajā ziņojumā *Sandefjord Fotball Stadion AS* novērtēts no NOK 14 miljoniem līdz NOK 16 miljoniem. Uzņēmums tika pārdots par NOK 15 miljoniem 2009. gada 9. jūnijā.

(¹) Norvēģijas iestādes apstiprināja, ka sākotnējais ieguldījums bija NOK 110 miljoni. Tomēr klubs pēc tam ieguldīja vēl NOK 17 miljonus aprikojumā un iekārtās, galvenokārt kluba biedru veiktā darba veidā (*dugnadsarbeid*).

4. Lēmums par procedūras sākšanu

- (16) Uzraudzības iestāde 2014. gada 22. oktobrī pieņēma Lēmumu Nr. 444/14/COL sākt formālu izmeklēšanas procedūru par atbalstu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS*.
- (17) Savā lēmumā Uzraudzības iestāde pieņēma sākotnējo secinājumu, ka zemes nodošana futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē. Konkrētāk, Uzraudzības iestāde uzskatīja, ka nodošana tika veikta zem tirgus vērtības gan zemes gabala 152/96 (pēc zonējuma paredzēts jauktam izmantojumam stadiona un komercdarbības vajadzībām), gan zemes gabala 152/97 (pēc zonējuma paredzēts komercdarbības vajadzībām) gadījumā.
- (18) Tā kā Norvēģijas iestādes nesniedza nekādus iebildumus par saderības novērtējumu, Uzraudzības iestādei bija šaubas, vai pasākumu varētu atzīt par saderīgu ar EEZ līguma darbību.

5. Norvēģijas iestāžu sniegtās piezīmes

- (19) Norvēģijas iestādes sniedza piezīmes saistībā ar lēmumu par procedūras sākšanu 2014. gada 23. decembra vēstulē (dokumenti Nr. 733899–733901).

5.1. Darījums neietver valsts atbalstu

- (20) Norvēģijas iestādes savās piezīmēs norāda, ka Sandefjorda pašvaldības veiktā zemes nodošana futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* nebija saistīta ar valsts atbalstu, jo iespējamajam labuma guvējam nebija piešķirtas nekādas priekšrocības.
- (21) Norvēģijas iestādes jo īpaši norāda, ka konkrētās zemes tirgus vērtība darījuma laikā bija negatīva, un šajā saistībā iesniedza ekspertu novērtējumu, kas sniegts 2014. gada 5. februārī. Galvenais iemesls zemes iespējamajai negatīvajai vērtībai ir tāds, ka *Sandefjord Fotball AS* darījuma ietvaros bija pienākums (saskaņā ar zemes nodošanas nosacījumiem, kā arī atbilstoši zonējuma noteikumiem) būvēt futbola stadionu un ka stadiona būvniecības izmaksas pārsniedza zemes vērtību.
- (22) Atbilstoši Norvēģijas iestāžu informācijai pienākumu būvēt stadionu likumīgi varēja noteikt kā "īpašu pienākumu" saskaņā ar V daļas 2.2. punkta c) apakšpunktu Uzraudzības iestādes Pamatnostādnēs par valsts atbalsta elementiem, publiskām iestādēm pārdodot zemi un ēkas (turpmāk tekstā – "Zemes pārdošanas pamatnostādnes")⁽¹⁾.

5.2. Jebkāds atbalsta apjoms būtu ļoti ierobežots

- (23) Kas attiecas uz iespējamā valsts atbalsta apjomu, Norvēģijas iestādes norāda, ka gadījumā, ja Uzraudzības iestāde konstatētu, ka konkrētajai zemei bija pozitīva tirgus vērtība, šī vērtība būtu ļoti ierobežota.
- (24) Norvēģijas iestādes paskaidro, ka lauksaimniecības zeme Norvēģijā tiek īpaši aizsargāta. Uz tās pārdošanu un/vai izmantojuma maiņu citām vajadzībām attiecas stingras kontroles, ko īsteno reģionālās lauksaimniecības pārvaldes. Konkrētās zemes gadījumā kompetentā lauksaimniecības pārvalde akceptēja zonējuma priekšlikumu, tikai pamatojoties uz sabiedriskās intereses mērķi būvēt stadionu. Attīstītājam nebūtu bijis iespējams iegādāties zemi tikai komercdarbības vajadzībām. Tādējādi uz zemes nodošanu nevar attiecināt tirgus ieguldītāja principu. Norvēģijas iestādes drīzāk uzskata, ka jebkāda tirgus novērtējuma pamatā jābūt lauksaimniecības zemes cenai, kas bija vienīgais reālais alternatīvais izmantojums.

⁽¹⁾ Uzraudzības iestādes Pamatnostādnes par valsts atbalsta elementiem, publiskām iestādēm pārdodot zemi un ēkas, pieņemtas 1999. gada 17. novembrī. Pieejamas tīmekļa vietnē: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

- (25) Alternatīvā variantā, kas attiecas uz tās zemes vērtību, kura pēc zonējuma paredzēta komercdarbības vajadzībām (zemes gabals 152/97), Norvēģijas iestādes norāda, ka *Pindsle Property AS*, uzņēmums, kas iegādājās *Sandefjord Fotball Næring AS* par NOK 40 miljoniem, samaksāja vairāk par tirgus cenu. Pamatojot šo argumentu, tās atsaucas uz novērtējuma ziņojumu (dokumenta Nr. 699518 11. pielikums), kurā secināts, ka zemes gabala 152/97 tirgus vērtība bija aptuveni NOK 15 miljoni ⁽¹⁾. Novērtējuma pamatā ir vidējā cena par zemi, kas pēc zonējuma paredzēta komercdarbības vajadzībām Pindsles rajonā darījuma laikā.
- (26) Turklāt Norvēģijas iestādes norāda, ka jebkurā gadījumā atbalsta apjoma aprēķināšanas nolūkā jāveic vairāki atskaitījumi. Šie atskaitījumi izriet no konkrētām *Sandefjord Fotball AS* saistībām pašvaldības labā atbilstoši 2006. gada 28. novembra nolīgumam: i) NOK 2,6 miljoni vecā stadiona rekonstrukcijai; ii) NOK 400 000 prožektoru nomainībai vecajā stadionā; iii) NOK 1,5 miljoni publisko celiņu būvniecībai un iv) NOK 5 miljoni apkārtnes būvniecībai un gājēju pārejai. Tādējādi nolīgums paredzēja, ka *Sandefjord Fotball AS* jāsedz izmaksas NOK 9,5 miljonu apmērā (atbilstoši tā laika aplēsēm), sniedzot pakalpojumus pašvaldībai ⁽²⁾.

5.3. Jebkāds iespējams valsts atbalsts būtu jāatzīst par saderīgu

- (27) Norvēģijas iestādes norāda, ka gadījumā, ja Uzraudzības iestāde konkrētajā darījumā konstatētu valsts atbalsta elementu, jebkāds šāds atbalsts būtu jāatzīst par saderīgu ar EEZ līguma darbību atbilstoši tā 61. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- (28) Norvēģijas iestādes uzsver, ka sporta veicināšana, tostarp sporta infrastruktūras būvniecība, ir mērķis kopīgās interesēs. Tās arī norāda, ka konkrētajā gadījumā valsts atbalsts ir vajadzīgs un ka tas ir atbilstošs instruments.
- (29) Konkrētāk, Norvēģijas iestādes paskaidro, ka Sandefjordā bija nepieciešams jauns stadions. Tās norāda uz esošo pašvaldības stadiona lielo izmantošanas noslogojumu, jo to tajā laikā izmantoja *Sandefjord Fotball* un citas komandas. Turklāt bija vajadzīgs modernāks stadions, kas atbilstu Norvēģijas Futbola asociācijas licencēšanas prasībām, lai ļautu *Sandefjord Fotball* elites komandai – kura darbojās atbilstoši pagaidu atbrīvojumam – saglabāt vietu Norvēģijas augstākajā līgā.
- (30) Sandefjorda pašvaldība pārbaudīja iespēju modernizēt esošo stadionu, tomēr modernizācija nenovērstu kapacitātes trūkumu. Turpretī jauna stadiona būvniecība atrisinātu gan kapacitātes, gan licencēšanas problēmas un turklāt radītu futbola sacensību norises vietu Vestfoldas (*Vestfold*) novadā. Kā redzams turpmāk norādītajā tabulā, jauno stadionu izmanto dažādi klubi. Turklāt vecais pašvaldības stadions ir rekonstruēts (*Sandefjord Fotball AS* finansējums), un tagad to pilnībā izmanto vietējie sporta klubi (viegatlētikas un futbola), skolas un plaša sabiedrība. Tas arī apliecina, ka Sandefjordā bija vajadzīgs jauns stadions un ka jebkāds valsts atbalsts bija atbilstošs. Turklāt esošā stadiona modernizācijai būtu bijis vajadzīgs pašvaldības ieguldījums aptuveni NOK 40 miljonu apmērā, bez jebkādam izredzēm piesaistīt privātu finansējumu.
- (31) Norvēģijas iestādes arī norāda, ka jebkāds atbalsts būtu samērīgs. Vispirms tās norāda uz to, ka lielāko daļu jaunā stadiona ieguldījumu izmaksu finansēja *Sandefjord Fotball AS*, kas sedza maksimālo iespējamo būvniecības izmaksu summu no pašu resursiem un bankas aizdevumiem. Šis pašu ieguldījums nodrošināja, ka atbalsta apjoms tika samazināts līdz minimumam.
- (32) Norvēģijas iestādes arī izceļ nekomerciālos sociālos un amatieru sporta pasākumus, kuri ir kļuvuši iespējami, pateicoties stadiona būvniecībai. Esošais pašvaldības stadions tagad ir pilnībā pieejams amatieru sporta vajadzībām. Turklāt daudzi amatieru sporta un sociālie pasākumi, tostarp skolu pasākumi, regulāri norisinās jaunajā stadionā.

⁽¹⁾ Novērtējuma ziņojumā zemes gabalu 152/96 un 152/97 kopējā vērtība aplēsta NOK 31 miliona apmērā. NOK 15 miljoni izriet no šīs aplēses sadalījuma atbilstoši abu zemes gabalu attiecīgajiem izmēriem.

⁽²⁾ Galīgo izmaksu summa sasniedza NOK 12 miljonus, un papildu izmaksas sedza *Pindsle Property AS*.

- (33) Lai uzskatāmi parādītu šo punktu, Norvēģijas iestādes ir iesniegušas šādu tabulu, kurā apkopotas aplēses par to, kā dažādi lietotāji gada laikā noslogojuši stadionu laikposmā no 2007. līdz 2014. gadam:

Klubs	Pasākumi	Stundas gadā	Maksājums
<i>Sandefjord Fotball</i> elites komanda	20 sacīkstes (aprīlis–oktobris/novembris) 100 h Treniņi no aprīļa līdz oktobrim/novembrim, 2 h × 5 × 16 = 160 h ⁽¹⁾	260	jā
<i>Sandefjord Fotball</i> junioru un iesācēju komandas	Treniņi un sacīkstes no maija līdz septembrim	60	jā
Sadarbības klubi	Treniņi un sacīkstes no maija līdz septembrim	30	nē
Sadarbības klubi	Telpas kursiem un konferencēm, svinībām, treneru un menedžeru forumiem, lekcijām	30	nē
<i>Sandar IL</i> (sporta klubs)	<i>Sandar</i> kausa finālspēles 14–19 gadus veciem jauniešiem, tostarp atklāšanas ceremonija (un ģērbtuvju izmantošana)	25	nē
<i>Vestfold Fotballkrets</i> (novada futbola asociācija)	Sandefjordas un pārējo novada komandu pulcēšanās 14–16 gadu vecuma grupā, tostarp treniņi un sacīkstes, kursi un treneru apmācības	30	nē
<i>Sandefjord Fotball Bredde</i> (bērnu un jauniešu sports), amatieru turnīri	Kluba administrācija izmanto telpas kursiem un konferencēm. Futbola nometne vasaras, rudens un Lieldienu brīvlaikā 6–12 gadu vecuma grupā futbola laukumā. Amatieru turnīri “Uzņēmuma kausi”	90	nē

⁽¹⁾ Ziemā elites komanda trenējas uz mākslīgās zāles seguma laukuma, bet izmanto ģērbtuves un citas stadiona iekštelpas.

- (34) Turklāt tuvējās skolas un vairāki sporta klubi darbdienās izmanto vieglatlētikas laukumu. Stadionā norisinās arī skolu organizētas aktivitāšu dienas.
- (35) Tādējādi stadions vairāk nekā 50 % apjomā tiek izmantots neprofesionāliem mērķiem. Galvenais ierobežojums neprofesionālā izmantojuma turpmākam palielinājumam ir dabīgās zāles seguma laukuma izturība ⁽¹⁾. Profesionālajai komandai ir nodrošināta privilēģēta stadiona pieejamība, rezervējot futbola laukumu mājas sacīkstēm, kā arī privilēģēta futbola laukuma pieejamība treniņu vajadzībām. Iekštelpas (piemēram, ģērbtuves un biroju telpas) visu gadu var izmantot ikviena organizācija.
- (36) Kā redzams iepriekšējā tabulā, lielākā daļa stadiona neprofesionālo izmantotāju nemaksā nekādu nomas maksu. Turpretī elites komanda par stadiona izmantošanu maksā gada nomas maksu NOK 3 miljonu apmērā plus 20 % no pārdoto biļešu apjoma. Norvēģijas iestādes uzskata, ka šī summa atbilst tirgus nomas maksai: līdzīgas komandas maksā nomu par stundu diapazonā no NOK 2 000 līdz NOK 5 000, kas rezultātā dod kopējo nomas maksu, kura ir zemāka par NOK 3 miljoniem gadā. Tāpēc Norvēģijas iestādes uzskata, ka *Sandefjord Fotball* elites komanda negūst labumu no jebkādam priekšrocībām, salīdzinot ar tās konkurentiem, saistībā ar nomas maksu, kuru tā maksā par stadiona izmantošanu.

⁽¹⁾ Ir plāni ierīkot mākslīgās zāles seguma laukumu, kas ļautu palielināt izmantojumu.

- (37) Turklāt Norvēģijas iestādes uzsver, ka jebkāda ietekme uz tirdzniecību un konkurenci būtu ļoti ierobežota, jo šis klubs ir vietējas nozīmes klubs. Biļetes uz mājas sacīkstēm parasti pārdod tikai uz vietas un Norvēģijas vieskomandu atbalstītājiem. Ieņēmumi no tirdzniecības kioskiem sacīkšu laikā mainās no NOK 600 000 līdz NOK 1 miljonom gadā. Kas attiecas uz firmas precēm, tirgus lielākoties ir ierobežots uz Vestfoldas novada atbalstītājiem. Starp klubiem nav konkurences attiecībā uz šiem izstrādājumiem. Arēnas nosaukums ir pārdots *Komplett.no*, kas ir Sandefjordā reģistrēts elektronikas interneta veikals. Arēnā reklamējas tikai vietējie uzņēmumi.
- (38) Arī attiecībā uz spēlētāju tirgu ietekme uz tirdzniecību un konkurenci ir ierobežota. *Sandefjord Fotball AS* apmainās ar spēlētājiem tikai ļoti ierobežotā apmērā un tikai ar citiem Norvēģijas klubiem. Piemēram, laikposmā no 2011. līdz 2013. gadam apmaiņa ar spēlētājiem rezultātā deva tikai NOK 1,35 miljonus ieņēmumus un NOK 860 000 izdevumus.
- (39) Kas attiecas uz televīzijas apraides tiesībām, Norvēģijas iestādes paskaidro, ka šīs tiesības centralizēti pārvalda Norvēģijas Futbola asociācija. Kluba ieņēmumu daļa ir atkarīga no tā vietas divās augstākajās Norvēģijas līgās. Tā kā ārpus Norvēģijas nav faktiskas intereses par Norvēģijas līgu, šīs televīzijas apraides tiesības reāli nekādi neietekmē tirdzniecību un konkurenci.

II. NOVĒRTĒJUMS

1. Valsts atbalsta esība

- (40) EEZ līguma 61. panta 1. punktā ir noteikts: "Ja vien šis līgums neparedz ko citu, ar līgumu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir EK dalībvalsts vai EBTA valsts vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem, un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp Līgumslēdzējām pusēm."
- (41) Tas nozīmē, ka pasākums ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē, ja kumulatīvi ir izpildīti šādi nosacījumi: pasākumu ir atļāvusi valsts vai tajā ir izmantoti valsts līdzekļi, tas piešķir selektīvu ekonomisko priekšrocību kādam uzņēmumam un tas var ietekmēt tirdzniecību starp līgumslēdzējām pusēm un izkropļot konkurenci.

1.1. Valsts līdzekļi

- (42) Lai būtu valsts atbalsts, pasākums ir jāatļauj valstij vai tajā jāizmanto valsts līdzekļi. Valsts jēdziens attiecas ne tikai uz centralizēto valdību, bet aptver arī visus valsts pārvaldes līmeņus (tostarp pašvaldības), kā arī publiskos uzņēmumus ⁽¹⁾.
- (43) Konkrēto zemi iegādājās Sandefjordas pašvaldība un tad to nodeva diviem *Sandefjord Fotball AS* meitasuzņēmumiem. Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka zemes nodošanā ir iesaistīti valsts līdzekļi.

1.2. Uzņēmums

- (44) Atbilstoši vispāratzītai tiesu praksei uzņēmumi ir saimnieciskās darbības iesaistīti subjekti neatkarīgi no to juridiskā statusa un veida, kādā tie tiek finansēti ⁽²⁾. Saimnieciskās darbības ir darbības, kurās ietilpst preču vai pakalpojumu piedāvāšana tirgū ⁽³⁾.
- (45) *Sandefjord Fotball AS* ir profesionāls futbola klubs, kuru vada kā privātu uzņēmumu. Tas darbojas vairākos tirgos, tostarp futbolistu pārvietošanas jeb transfēra tirgū, kā arī biļešu tirdzniecības, televīzijas apraides tiesību, kluba suvenīru pārdošanas un sponsorēšanas jomā.

⁽¹⁾ Komisijas 2006. gada 16. novembra Direktīvas 2006/111/EK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību, kā arī par dažu uzņēmumu finanšu pārredzamību (OV L 318, 17.11.2006., 17. lpp.) 2. pants ir iestrādāts EEZ līguma XV pielikuma 1.a punktā.

⁽²⁾ Spriedums lietā *Höfner un Elser/Macroton*, C-41/90, EU:C:1991:161, 21.–22. punkts; spriedums lietā *Pavlov un citi*, apvienotās lietas C-180/98 līdz C-184/98, EU:C:2000:428; un spriedums lietā *Private Barnehagers Landsforbund/EBTA* Uzraudzības iestāde, E-5/07, EBTA Tiesas ziņojums (2008), 61. lpp., 78. punkts.

⁽³⁾ Spriedums lietā *Ministero dell'Economica e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA*, C-222/04, EU:C:2006:8, 108. punkts.

- (46) Tādējādi Uzraudzības iestāde secina, ka *Sandefjord Fotball AS* ir uzņēmums EEZ līguma 61. panta nozīmē.

1.3. *Ekonomiskā priekšrocība*

- (47) Zemes nodošana uzņēmumam var radīt ekonomisku priekšrocību, jo īpaši, ja tā tiek veikta par cenu, kas ir zem tirgus cenas.
- (48) Darījums, kurā tiek veikta valsts līdzekļu nodošana, nav valsts atbalsts, ja to veic saskaņā ar parastiem tirgus apstākļiem, nepiešķirot priekšrocību kādam uzņēmumam ⁽¹⁾. To sauc par tirgus ekonomikas dalībnieka principu.

1.3.1. *Zemes gabala 152/96 nodošana*

- (49) Laikā, kad zemes gabals 152/96 tika nodots *Sandefjord Fotball AS*, tas pēc zonējuma bija paredzēts futbola stadiona būvniecībai un komercdarbības vajadzībām. Tādējādi, lai saņemtu plānošanas atļauju, jebkādos būvdarbos uz šā zemes gabala jāietilpst stadionam. Ņemot vērā to, ka stadiona būvniecības izmaksas pārsniedza jebkādu potenciālo zemes vērtību, Norvēģijas iestādes norāda, ka zemes gabala 152/96 tirgus cena bija nulle vai pat negatīva.
- (50) Uzraudzības iestāde atzīmē, ka zonēšanas saistības var ietekmēt zemes tirgus cenu. Tomēr saistības būvēt futbola stadionu nevar samazināt tirgus cenu līdz nullei, jo īpaši tāda darījuma gadījumā, kura mērķis ir palīdzēt futbola klubam būvēt jaunu stadionu ⁽²⁾.
- (51) Turklāt Uzraudzības iestāde atsaucas uz savu Zemes pārdošanas pamatnostādņu 2.2. iedaļas d) punktu, kurā norādīts, ka parasti "tirgus vērtību nevajadzētu noteikt zem sākotnējām ⁽³⁾ izmaksām vismaz trīs gadu laikposmā pēc iegādes, ja vien neatkarīgs novērtētājs skaidri nekonstatē zemes un ēku tirgus cenu vispārēju samazinājumu attiecīgajā tirgū". Konkrētajā gadījumā Sandefjordas pašvaldība iegādājās zemi, kas vēlāk tika sadalīta zemes gabalos 152/96 un 152/97 par NOK 3,7 miljoniem. Uzraudzības iestāde atzīmē, ka zemes nodošana *Sandefjord Fotball AS* notika par cenu, kas zemāka par iegādes izmaksām, kuras bija pašvaldībai.
- (52) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka zemes gabala 152/96 nodošana radīja ekonomisko priekšrocību futbola klubam *Sandefjord Fotball AS*.

1.3.2. *Zemes gabala 152/97 nodošana*

- (53) Laikā, kad zemes gabals 152/97 tika nodots futbola klubam *Sandefjord Fotball AS*, tas pēc zonējuma bija paredzēts komercdarbības vajadzībām. Norvēģijas iestādes norāda, ka zemes gabala 152/97 nodošana būtu jānovērtē, ņemot vērā 2006. gada 28. novembra nolikumu, kas jo īpaši uzliek saistības futbola klubam apmaiņā pret zemi būvēt stadionu. Ņemot vērā to, ka stadiona aplēstās būvniecības izmaksas pārsniedza zemes vērtību, nodošana nevarēja izraisīt ekonomiskās priekšrocības piešķiršanu.
- (54) Uzraudzības iestāde atzīmē, ka zemes gabals 152/97 pēc zonējuma ir paredzēts komercdarbības vajadzībām. Saskaņā ar plānošanas noteikumiem attiecībā uz šo zemes gabalu tādējādi neattiecas saistības būvēt stadionu. Tāpat nebija nekāda saistoša ierobežojuma, pamatojoties uz zemes gabala agrāko zonējumu lauksaimniecības zemes vajadzībām, kas bija laikā, kad zeme tika nodota *Sandefjord Fotball AS*. Tikai 2006. gada 28. novembra nolikums uzliek saistības futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* organizēt un finansēt stadiona būvniecību. Tas ir vienīgais juridiskais instruments, kas paredz, ka zemes gabals 152/97 tiek pārdots, lai finansētu daļu no būvniecības.

⁽¹⁾ Spriedums lietā *SFEI un citi*, C-39/94, EU:C:1996:285, 60.–61. punkts.

⁽²⁾ Šajā saistībā Uzraudzības iestāde atsaucas arī uz savu Zemes pārdošanas pamatnostādņu 2.2. iedaļas c) punktu, kurā norādīts, ka, veicot novērtējumu, "... saistības, kuru izpilde vismaz daļēji ir pircēja paša interesēs, būtu jānovērtē, ievērojot šo faktu".

⁽³⁾ T. i., iegādes izmaksas, kas radušās attiecīgajai publiskajai iestādei.

- (55) Uzraudzības iestāde uzskata, ka tirgus ekonomikas dalībnieks, kas pārdod zemi, nenoteiktu šādas prasības attiecībā uz stadiona būvniecību vai finansējumu. Tāpēc Uzraudzības iestāde nevar pieņemt argumentu, ka līgumiskā saikne starp zemes gabala 152/97 nodošanu futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* un stadiona būvniecību būtu jāņem vērā, novērtējot, vai ir ekonomiskā priekšrocība.
- (56) Turklāt Uzraudzības iestāde atzīmē, ka drīz pēc nodošanas *Sandefjord Fotball AS* pārdeva uzņēmuma *Sandefjord Fotball Næring AS* – uzņēmuma, kam piederēja zemes gabals 152/97, – akcijas uzņēmumam *Pindsle Property AS* par NOK 40 miljoniem. Šī pārdošana liecina, ka konkrētajai zemei bija ekonomiskā vērtība.
- (57) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka zemes gabala 152/97 nodošana radīja ekonomisko priekšrocību futbola klubam *Sandefjord Fotball AS*.

1.4. *Selektivitāte*

- (58) Iespējamais valsts atbalsts izriet no darījuma starp Sandefjordas pašvaldību un *Sandefjord Fotball AS*. Tas ir selektīvs pasākums EEZ līguma 61. panta nozīmē tādā ziņā, ka tas attiecas tikai uz vienu konkrētu uzņēmumu.

1.5. *Konkurences izkropļošana un ietekme uz tirdzniecību starp līgumslēdzējām pusēm*

- (59) Atbilstoši tiesu praksei par ietekmi uz tirdzniecību un konkurences izkropļošanu Uzraudzības iestādei “ir pienākums nevis noteikt, ka šāds atbalsts faktiski ietekmē tirdzniecību [...] un ka konkurence faktiski tiek izkropļota, bet tikai pārbaudīt, vai šāds atbalsts var ietekmēt šādu tirdzniecību un izkropļot konkurenci” ⁽¹⁾.
- (60) Pietiek tikai ar faktu, ka atbalsts stiprina kāda uzņēmuma pozīciju salīdzinājumā ar citu tādu uzņēmumu pozīciju, kas konkurē EEZ iekšējā tirdzniecībā, lai secinātu, ka pasākums var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm ⁽²⁾.
- (61) Futbola kluba *Sandefjord Fotball* elites komanda 2006. gadā spēlēja Norvēģijas augstākajā divīzijā ar iespēju kvalificēties Eiropas čempionātam. Turklāt profesionāli futbola klubi izvērs saimniecisko darbību vairākos tirgos, nevis tikai piedalās futbola sacensībās, piemēram, darbojas profesionālo spēlētāju pārvietošanas tirgū, reklāmas, sponzorēšanas, preču tirdzniecības vai plašsaziņas līdzekļu tiesību jomā. Atbalsts profesionālam futbola klubam tādējādi, iespējams, stiprina tā pozīciju katrā no šiem tirgiem, no kuriem lielākā daļa var aptvert vairākas EEZ valstis. Kas attiecas uz spēlētāju pārvietošanas tirgu, *Sandefjord Fotball AS* tolaik darbojās – un vēl joprojām darbojas – pārvietošanas jeb transfēra tirgū, potenciāli vervējot spēlētājus no citām EEZ valstīm.
- (62) Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka šis pasākums var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm.

1.6. *Secinājums par atbalsta esību*

- (63) Pamatojoties uz iepriekšminētajiem konstatējumiem, Uzraudzības iestāde secina, ka šis pasākums ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē.

⁽¹⁾ Spriedums lietā *Itālija/Komisija*, C-372/97, EU:C:2004:234, 44. punkts.

⁽²⁾ Spriedums lietā *Philip Morris Holland BV/Komisija*, C-730/79, EU:C:1980:209, 11.–12. punkts; spriedums lietā *Fesil ASA un Finnjord Smelteverk AS/EBTA Uzraudzības iestāde*, apvienotās lietas E-5/04, E-6/04, E-7/04, EBTA Tiesas ziņojums (2005), 117. lpp., 94. punkts, un spriedums lietā *Libert un citi*, apvienotās lietas C-197/11 un C-203/11, EU:C:2013:288, 76.–78. punkts.

1.7. Atbalsta apjoms

- (64) Kas attiecas uz zemes gabalu 152/96, Uzraudzības iestāde atzīst, ka zonējuma saistības, tostarp stadiona būvniecība, samazina zemes tirgus vērtību ⁽¹⁾. Tomēr, kā paskaidrots iepriekš 50. apsvērumā, konkrētajā gadījumā nevar attaisnot tirgus cenu nulles vērtībā. Pamatojoties uz Uzraudzības iestādes Zemes pārdošanas pamatnostādņu 2.2. iedaļas d) punktu, Sandefjordas pašvaldībai būtu jāpārdod zeme vismaz par tādu cenu, kas sedza tās iegādes izmaksas. Pamatojoties uz to, Uzraudzības iestāde uzskata, ka atbalsta apjoms attiecībā uz šo zemes gabalu ir NOK 1,9 miljoni ⁽²⁾.
- (65) Kas attiecas uz zemes gabalu 152/97, Uzraudzības iestāde atzīmē, ka *Sandefjord Fotball AS* pārdeva uzņēmuma *Sandefjord Fotball Næring AS* – uzņēmuma, kam piederēja zemes gabals 152/97, – akcijas uzņēmumam *Pindsle Property AS* par NOK 40 miljoniem. *Pindsle Property AS* ir privāts uzņēmums, un darījuma laikā tas neietilpa vienā grupā ar *Sandefjord Fotball AS*. Tādējādi pārdošanas darījums tika veikts starp diviem neatkarīgiem uzņēmumiem ⁽³⁾. Uzraudzības iestāde nesaņēma nevienu pārliecinošu pierādījumu tam, ka šis darījums nenotika par tirgus cenu. Attiecīgi Uzraudzības iestāde uzskata, ka tas ir vislabākais pieejamais norādījums uz zemes gabala 152/97 tirgus vērtību.
- (66) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* nodotās zemes kopējā tirgus vērtība darījuma laikā bija NOK 41,9 miljoni. Tomēr atbilstoši 2006. gada 28. novembra nolīgumam *Sandefjord Fotball AS* uzņēmās arī vairākas saistības veikt darbus Sandefjordas pašvaldības vārdā. Kā norādīts iepriekš 26. apsvērumā, minēto saistību kopējās aplēstās izmaksas nolīguma parakstīšanas laikā bija NOK 9,5 miljoni. Norvēģijas iestādes paskaidroja, ka, ja nebūtu nolīguma noteikumu, šos darbus būtu veikusi pašvaldība. Attiecīgi Uzraudzības iestāde piekrīt, ka to kopējās izmaksas – kā paredzēts nolīguma parakstīšanas laikā – tiktu atskaitītas no atbalsta apjoma.
- (67) Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka *Sandefjord Fotball AS* piešķirtā kopējā atbalsta apjoms bija NOK 32,4 miljoni.

2. Procedūras noteikumi

- (68) Saskaņā ar 3. protokola I daļas 1. panta 3. punktu “EBTA Uzraudzības iestādi pietiekamu laiku iepriekš, lai ļautu tai iesniegt savas piezīmes, informē par jebkādiem plāniem piešķirt vai pārveidot atbalstu [...]. Attiecīgā valsts neīsteno tās ierosinātos pasākumus, līdz procedūrā nav pieņemts galīgais lēmums”.
- (69) Par konkrēto zemes nodošanu Uzraudzības iestāde iepriekš netika informēta. Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka Norvēģijas iestādes nav ievērojušas savas saistības, kas izriet no 3. protokola I daļas 1. panta 3. punkta.

3. Saderība

- (70) Saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, var uzskatīt par saderīgu ar EEZ līguma darbību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm.
- (71) Uzraudzības iestāde atzīmē, ka tā vēl nav izdevusi pamatnostādnes, kas attiecas uz valsts atbalstu sporta infrastruktūras būvniecībai. Tāpēc konkrēto pasākumu novērtēs tieši saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

⁽¹⁾ Sk. arī 2015. gada 10. jūnija Lēmuma Nr. 225/15/COL par iebildumu necelšanu attiecībā uz atbalstu, kas saistīts ar zemes nodošanu futbola klubam *Vålerenga Fotball*, 31. punktu.

⁽²⁾ Sandefjordas pašvaldība iegādājās zemi, kas vēlāk tika sadalīta zemes gabalos 152/96 un 152/97 par NOK 3,7 miljoniem. Vērtība NOK 1,9 miljoni izriet no šīs summas sadalījuma atbilstoši abu zemes gabalu attiecīgajiem izmēriem.

⁽³⁾ To apliecina arī neatkarīga eksperta novērtējuma trūkums. Saskaņā ar Norvēģijas uzņēmējdarbības tiesībām tas ir nepieciešams attiecībā uz darījumiem starp vienas grupas uzņēmumiem.

- (72) Atbilstoši atbalsta piešķiršanas laikā atzītajai praksei Uzraudzības iestādes novērtējuma pamatā ir šādi apsvērumi:
- Vai atbalsta pasākums ir vērsts uz skaidri noteiktu mērķi kopīgās interesēs?
 - Vai atbalsts ir labi izstrādāts, lai sasniegtu kopīgo interešu mērķi, t. i., vai ierosinātais atbalsts ir vērsts uz tirgus nepilnības novēršanu vai citu mērķi? Konkrētāk:
 - Vai valsts atbalsts ir atbilstošs instruments?
 - Vai ir stimulējoša ietekme, t. i., vai atbalsts maina uzņēmumu rīcību?
 - Vai atbalsta pasākums ir samērīgs, t. i., vai tādas pašas izmaiņas rīcībā varētu panākt ar mazāku atbalstu?
 - Vai konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību ir ierobežota tā, lai kopējā ietekme būtu pozitīva?
- (73) Iepriekšminētie jautājumi tiks aplūkoti turpmākajos punktos.

3.1. *Mērķis kopīgās interesēs*

- (74) Uzraudzības iestāde vispirms atzīmē, ka sporta veicināšana EEZ līgumā nav tieši norādīta kā kopīgs mērķis. Tomēr sporta veicināšanu var uzskatīt par daļu no izglītības, apmācību un jaunatnes, kā arī sociālās politikas veicināšanas. Ciešāku sadarbību šajās jomās uzskata par EEZ mērķi, kā noteikts EEZ līguma 1. un 78. pantā. Šīs ciešākās sadarbības aspekti sīkāk definēti EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības. Minētā protokola 4. panta nosaukums ir "Izglītība, apmācība, jaunatne un sports", un tajā paredzēta, piemēram, līgumslēdzēju pušu līdzdalība "Eiropas Izglītības sporta gadā 2004". Tas uzskatāmi parāda ciešo saikni starp sporta veicināšanu un EEZ līgumā noteiktajiem mērķiem.
- (75) Šī interpretācija ir saderīga ar Eiropas Komisijas (turpmāk tekstā – "Komisija") pieeju. Eiropas Savienībā sporta veicināšana īpaši ir norādīta LESD 165. pantā, kas tika ieviests ar Lisabonas līgumu. Tomēr arī pirms Lisabonas līguma Komisija atzina tās nozīmes specifiku, kāda ir sportam Eiropas sabiedrībā, pamatojoties uz brīvprātīgo personu vadītām struktūrām, attiecībā uz veselību, izglītību, sociālo integrāciju un kultūru. Kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā sporta veicināšana ir atzīta arī kā ieguldījums stratēģijas "Eiropa 2020" vispārējos mērķos, uzlabojot nodarbinātību un mobilitāti, jo īpaši īstenojot darbības, kas veicina sociālo iekļaušanu sportā, izglītībā un apmācībā, kā arī ar šo jomu palīdzību.
- (76) Ņemot vērā iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka izglītības, apmācības un jaunatnes attīstības veicināšana ar sporta palīdzību ir mērķis kopīgās interesēs. Uzraudzības iestāde arī atzīmē, ka sporta infrastruktūras finansējums var gūt labumu arī no Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas, ja ir ievēroti konkrēti nosacījumi. Arī tas uzskatāmi parāda, ka sporta veicināšana, tostarp sporta infrastruktūras būvniecība, ir mērķis kopīgās interesēs.

3.2. *Atbilstošais instruments*

- (77) Lai novērtētu, vai valsts atbalsts ir efektīvs, lai sasniegtu noteikto kopīgo interešu mērķi, Uzraudzības iestādei vispirms ir jānosaka un jādefinē risināmā problēma. Valsts atbalstu vajadzētu izmantot situācijās, kurās atbalsts var nodrošināt tādu materiālo uzlabojumu, kādu tirgus viens pats nevar sniegt. Turklāt ierosinātajam atbalsta pasākumam jābūt atbilstošam instrumentam, ar ko sasniegt noteikto kopīgo interešu mērķi.

- (78) Ir atzīts, ka Norvēģijā ir tirgus nepilnība saistībā ar futbola stadionu nodrošināšanu, jo trūkst komercieguldījumu stadionos, kas strukturāli nes zaudējumus, jo to ieņēmumi ir nepietiekami, lai segtu ieguldījumu izmaksas (¹).
- (79) Turklāt Norvēģijas iestādes ir uzskatāmi parādījušas, ka Sandefjordā patiesi bija vajadzīgs jauns stadions. To apliecināja kapacitātes problēmas esošajā pašvaldības stadionā pasākuma īstenošanas laikā un tas, ka vecais stadions vairs neatbilda Norvēģijas Futbola asociācijas licencēšanas prasībām. Visbeidzot, ņemot vērā to, ka stadiona infrastruktūra bija nerentabla, ieguldījumu piesaistīšanai bija vajadzīgs valsts atbalsts.
- (80) Ņemot vērā šo pamatojumu, Uzraudzības iestāde secina, ka valsts atbalsts bija atbilstošs instruments.

3.3. Stimulējoša ietekme

- (81) Uzraudzības iestāde var atzīt valsts atbalstu par saderīgu ar EEZ līguma darbību tikai tad, ja tam ir stimulējoša ietekme. Stimulējoša ietekme rodas, ja atbalsts pamudina labuma guvēju mainīt savu rīcību, veicinot noteikto kopīgo interešu mērķi, izmaiņas rīcībā, ko tas neveiktu bez atbalsta palīdzības.
- (82) Uzraudzības iestāde vispirms atzīmē, ka stadiona būvniecība netiktu uzsākta pirms konkrētās zemes nodošanas.
- (83) Turklāt Norvēģijas iestāžu sniegtā informācija liecina, ka *Sandefjord Fotball AS* nevarētu finansēt stadiona būvniecību bez valsts atbalsta, jo futbola klubam nebija ne finansiālo līdzekļu, ne iespēju aizņemt pietiekami daudz līdzekļu, lai segtu trūkstošo summu. Futbola kluba paša finansiālais ieguldījums stadiona būvniecībā jau bija maksimālais iespējamais ieguldījums (²).
- (84) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka atbalsta pasākumam bija stimulējoša ietekme.

3.4. Proporcionalitāte

- (85) Valsts atbalstu uzskata par samērīgu, ja atbalsta apjoms ir ierobežots uz minimumu, kas nepieciešams, lai sasniegtu noteikto kopīgo interešu mērķi. Uzraudzības iestāde savā proporcionalitātes novērtējumā parasti pamatojas uz attaisnoto izmaksu un atbalsta maksimālās intensitātes jēdzieniem.
- (86) Kā norādīts iepriekš 67. apsvērumā, futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* piešķirtā atbalsta kopsumma ir NOK 32,4 miljoni. Lai novērtētu atbalsta intensitāti, šis rādītājs ir jāaplūko attiecībā pret attaisnotajām ieguldījumu izmaksām. Uzraudzības iestāde uzskata, ka futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* Sandefjordas pašvaldības vārdā radītie izdevumi, kas tika atņemti no atbalsta summas – sk. iepriekš 66. apsvērumu –, nevar veidot daļu no attaisnotajām izmaksām. Tāpēc kopējās ieguldījumu izmaksas NOK 110 miljonu apmērā ir jāsamazina par NOK 9,5 miljoniem. Līdz ar to attaisnotās ieguldījumu izmaksas ir NOK 100,5 miljoni, un attiecīgā atbalsta intensitāte ir 32 %. Uzraudzības iestāde atzīmē, ka šāda atbalsta intensitāte drīzāk ir zema un ka pārējo ieguldījumu finansēja labuma guvējs – *Sandefjord Fotball AS*.
- (87) Tomēr atbalsta intensitāti var novērtēt arī, ņemot vērā sociālos ieguvumus, kas saistīti ar stadiona infrastruktūru. Kā norādīts iepriekš I iedaļas 5.3. punktā, stadionu dažādām neprofesionālām vajadzībām izmanto daudzi lietotāji, tostarp amatieru sporta komandas un skolas. Kopumā šie nekomerciālie izmantošanas veidi atbilst vairāk nekā 50 % no stadiona kopējā izmantojuma.

(¹) Sk. arī 2015. gada 10. jūnija Lēmuma Nr. 225/15/COL par iebildumu necelšanu attiecībā uz atbalstu, kas saistīts ar zemes nodošanu futbola klubam *Vålerenga Fotball*, 65. apsvērumu.

(²) Sk. jo īpaši informāciju, kas sniegta dokumenta Nr. 699518 29. lpp.

- (88) Turklāt Uzraudzības iestāde atzīmē, ka stadiona infrastruktūra zināmā mērā ir daudzfunkcionāla, apvienojot futbola stadionu ar vieglatlētikas laukumu, fitnesa centru un vairākām citām iekšējām. Tas palielina iespējas izmantot stadionu nekomerciālām vajadzībām. Visbeidzot, Uzraudzības iestāde atzīmē, ka elites komanda maksā tirgus nomas maksu par stadiona izmantošanu (sk. arī II iedaļas 3.5. punktu), turpretī amatieru klubiem un citiem nekomerciāliem lietotājiem stadions ir pieejams bez maksas. Tas papildus uzsver sociālo ieguldījumu, ko stadions sniedz sabiedrībai.
- (89) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Uzraudzības iestāde secina, ka atbalsta pasākums ir samērīgs.

3.5. Nav pārmērīgu konkurences un tirdzniecības izkropļojumu

- (90) Lai atbalsts būtu saderīgs ar EEZ līguma darbību, jāierobežo atbalsta pasākuma negatīvā ietekme saistībā ar konkurences izkropļojumiem un ietekmi uz tirdzniecību starp līgumslēdzējām pusēm, kā arī pozitīvajai ietekmei jābūt lielākai attiecībā uz ieguldījumu kopīgu interešu mērķa sasniegšanā.
- (91) Sākumā Uzraudzības iestāde atzīmē, ka ar konkrēto valsts atbalstu finansētais stadions galvenokārt paredzēts vietējiem un reģionāliem pasākumiem. Infrastruktūra nav vērsta uz starptautisku pasākumu piesaistīšanu, nav arī paredzēts, ka to intensīvi izmantos jebkādi komercietotāji, izņemot *Sandefjord Fotball* elites komandu.
- (92) Elites komanda maksā nomas maksu par stadiona izmantošanu. Pašreizējie nomas nosacījumi pamatojas uz vienošanos ar stadiona privātpašniekiem. Tādējādi var pieņemt, ka nomas maksa atbilst tirgus nosacījumiem. To apstiprina arī raksturīgo stadiona nomas maksu (ko maksā citi klubi) salīdzinājums, kuru iesniedza Norvēģijas iestādes (sk. iepriekš 36. apsvērumu).
- (93) Uzraudzības iestāde arī atzīmē, ka atbalsta intensitāte ir zema, un attiecīgais *Sandefjord Fotball AS* devums ieguldījumu izmaksās papildus samazina izkropļojumu risku.
- (94) Visbeidzot, *Sandefjord Fotball AS* veiktās saimnieciskās darbības tikai ļoti ierobežoti ietekmē tirdzniecību un konkurenci EEZ, jo klubs ir vietējas nozīmes klubs. Tā biļešu tirdzniecības, preču tirdzniecības, sponsorēšanas un reklāmas darbības galvenokārt ir vērstas uz vietējo sabiedrību un Vestfoldas novadu. Arī tā darbības spēlētāju tirgū ir ļoti ierobežotas un koncentrētas uz Norvēģiju. Visbeidzot, *Sandefjord Fotball AS* nekādi tieši neietekmē televīzijas apraides tiesību komercializāciju, ko centralizēti pārvalda Norvēģijas Futbola asociācija, un jebkurā gadījumā saņem no tām tikai ļoti ierobežotus ieņēmumus.
- (95) Tāpēc Uzraudzības iestāde secina, ka jebkādi konkurences un tirdzniecības izkropļojumi, ko rada atbalsta pasākums, ir ierobežoti.

3.6. Rezumējums un secinājums

- (96) Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto novērtējumu, Uzraudzības iestāde ir rezumējusi paziņotā pasākuma pozitīvo un negatīvo ietekmi. Uzraudzības iestāde secina, ka izkropļojumiem, kas izriet no atbalsta pasākuma, nav nelabvēlīgas ietekmes uz tirdzniecības apstākļiem tādā apjomā, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm.

4. Secinājums

- (97) Pamatojoties uz Norvēģijas iestāžu sniegto informāciju, Uzraudzības iestāde secina, ka zemes nodošana ir valsts atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē. Uzraudzības iestāde secina, ka šis atbalsts ir saderīgs ar EEZ līguma darbību,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Futbola klubam *Sandefjord Fotball AS* piešķirtais valsts atbalsts ir saderīgs ar EEZ līguma darbību atbilstoši tā 61. panta 3. punkta c) apakšpunktam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Norvēģijas Karalistei.

3. pants

Autentisks ir tikai lēmuma teksts angļu valodā.

Briselē, 2015. gada 23. septembrī

EBTA Uzraudzības iestādes vārdā –

priekšsēdētājs

Sven Erik SVEDMAN

Kolēģijas locekle

Helga JÓNSDÓTTIR

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV